

วิทยาลัยหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

**การศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของยางพาราระหว่าง
การขายน้ำยางดิบกับการขายยางแผ่น: กรณีเกษตรกรอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง**

**A Comparative Study of Economic Returns between
Natural Latex and Sheet Para-Rubber Selling: A Case of Farmers
from Amphur Huayyod, Changwat Trang**



โดย

นางสาวนฤมล รัตนแก้ว



เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

๒๑๗. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
๗๒๕๖๓ เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)
๑๕๔๐
พ.ศ. ๒๕๕๐

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
รับเดือนปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของชาวพาราระหว่าง
การขายน้ำยางดิบกับการขายยางแผ่น: กรณีเกษตรกรอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

A Comparative Study of Economic Returns between
Natural Latex and Sheet Para-Rubber Selling: A Case of Farmers
from Amphur Huayyod, Changwat Trang

ของ

นางสาวนฤมล รัตนแก้ว

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2540

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ [Signature] 13 / 3 / 2540

(อาจารย์วิเชษฐ์ รมณีรัตน์)

กรรมการปัญหาพิเศษ [Signature] 24 / 3 / 2540

(อาจารย์วิรัช กระแสร์ฉัตร)

หัวหน้าภาควิชา [Signature] 28 / 3 / 2540

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์)

พ.พ.
๒๕๖๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2540

การเกษตร (ช.ก.ส.) เกษตรกรนิยมปลูกยางพาราพันธุ์ PRIM600 มากที่สุด เนื่องจากให้ปริมาณน้ำยางมากและให้ผลผลิตนาน สำหรับสภาพทางการตลาดยางพาราพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบจะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน และกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นจะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าในเขตอำเภอ ราคาที่เกษตรกรทั้งสองกลุ่มได้รับถูกกำหนดขึ้น โดยพ่อค้าที่รับซื้อ และได้รับชำระเป็นเงินสดทั้งหมดยกเว้นเกษตรกรรายใหญ่จะได้รับเป็นเช็ค

การศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจพบว่า กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นจะได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจมากกว่า กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นมีต้นทุนในการผลิตประมาณ 12,950 บาทต่อไร่ต่อปี มีรายได้ประมาณ 27,081 บาทต่อไร่ต่อปี และมีกำไรสุทธิประมาณ 14,127 บาทต่อไร่ต่อปี กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบมีต้นทุนในการผลิตประมาณ 10,898 บาทต่อไร่ต่อปี รายได้ที่เกษตรกรกลุ่มนี้ได้รับประมาณ 22,838 บาทต่อไร่ต่อปี และมีกำไรสุทธิประมาณ 11,940 บาทต่อไร่ต่อปี โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้คำนึงถึง ต้นทุนแรงงานในครอบครัวประกอบ

จากการศึกษาเกษตรกรควรที่จะผลิตยางพาราในรูปร่างแผ่นมากกว่า การผลิตน้ำยางดิบเนื่องจากจะได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มากกว่าดังได้กล่าวแล้วข้างต้น อย่างไรก็ตาม ถ้าค่าจ้างแรงงานกรีดยางพาราในเขตอำเภอห้วยยอด และอำเภอใกล้เคียงเพิ่มขึ้น เกษตรกรควรที่จะหันมาผลิตน้ำยางดิบมากกว่าการผลิตยางแผ่น เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิตลง

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ยิวเชษฐ มณีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ และอาจารย์วิรัช กระแสร์ฉัตร กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบคุณคุณพ่อคุณแม่และสมาชิกในครอบครัวทุกคน สำหรับการสนับสนุนเงินทุนในการทำปัญหาพิเศษและการอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ และขอขอบคุณคุณเกสรินทร์ ทองมาก สำหรับการเอื้อเฟื้อคอมพิวเตอร์ ในการพิมพ์ปัญหาพิเศษ สุดท้ายขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สมบูรณ์ได้

หากปัญหาพิเศษฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนต้องขอภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ปัญหาพิเศษฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและต้องการศึกษาในเรื่องยาวพารา

นฤมล รัตนแก้ว

มีนาคม 2540

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์	5
การตรวจเอกสาร	6
สมมติฐาน	8
วิธีการศึกษา	9
บทที่ 2 สภาพทั่วไปในการผลิตยางพารา	12
การปลูกและการดูแลรักษายางพาราก่อนได้รับผลผลิต	12
สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูก	12
พันธุ์ยางพารา	13
การเตรียมพื้นที่ปลูกยางพารา	16
ระยะปลูกและการวางแผนปลูกยางพารา	17
การปลูกยางพารา	20
การปลูกซ่อมยางพารา	23
การตัดแต่งกิ่งยางพารา	24
การสร้างทรงพุ่มยางพารา	25
การเก็บเกี่ยวผลผลิตยางพารา	26
การเปิดกรีดหน้ายาง	26
การทำยางแผ่น	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การแยกและการคัดชั้นยาง	32
การคัดชั้นยาง	33
โรคและศัตรูยางพารา	34
บทที่ 3 สภาพการตลาดยางพารา	37
ตลาดยางในประเทศ	37
บทบาทของพ่อค้าคนกลางในระดับต่าง ๆ	37
การกำหนดราคาขายภายในประเทศ	38
บริษัทผู้ส่งออกยางพาราที่สำคัญ	41
อิทธิพลทางการค้าของบริษัทผู้ส่งออกรายใหญ่	42
ปัจจัยที่กำหนดราคาขายภายในประเทศ	43
แนวทางในการแก้ปัญหาราคายางพาราตกต่ำของประเทศ	43
บทที่ 4 ผลการศึกษา	47
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	47
ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปทางด้านการผลิตยางพารา	50
ตอนที่ 3 ข้อมูลการผลิตน้ำยางสด	62
ตอนที่ 4 ข้อมูลการผลิตยางแผ่น	65
ตอนที่ 5 ต้นทุน รายได้ และกำไรในการทำสวนยางพารา	70
ตอนที่ 6 ปัญหาการผลิตและการตลาดยางพารา	79
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการศึกษา	82
สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	82
สภาพทางการผลิต	82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สภาพทางการตลาดยางพารา	83
ต้นทุน รายได้ และกำไรในการทำสวนยางพารา	84
ปัญหาและอุปสรรค	85
ข้อเสนอแนะ	85
เอกสารอ้างอิง	87
ภาคผนวก	89



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 พื้นที่ปลูกยางพาราของประเทศไทยปี พ.ศ. 2522-2533	2
2 ระยะปลูกยางพาราในพื้นที่ราบ	17
3 สูตรปุ๋ยเคมีสำหรับยางพาราเมื่ออายุต่างๆ	21
4 ระยะเวลาการปลูกซ่อมยางพารา	23
5 เพศของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	48
6 อายุของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	48
7 สถานภาพสมรสของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	49
8 ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	49
9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	50
10 อาชีพรองของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	51
11 จำนวนพื้นที่ปลูกยางพารา	52
12 แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการปลูกยางพารา	52
13 แหล่งเงินกู้ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	53
14 แรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพาราของเกษตรกร	54
15 สาเหตุสำคัญที่เกษตรกรเลือกปลูกยางพารา	55
16 พันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูก	55
17 วิธีการปลูกยางของเกษตรกร	57
18 วิธีการกำจัดวัชพืชในสวนยางพาราของเกษตรกร	57
19 อายุของยางพาราที่เกษตรกรเริ่มกรีดยางพารา	58
20 ลักษณะการใช้แรงงานในการกรีดยางพารา	58
21 ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกยางพารา	59
22 ค่าต้นพันธุ์ยางพารา	60
23 ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพารา	61
24 ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษายางพาราก่อนจะได้รับผลผลิต	61
25 ค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางพารา	62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
26	ค่าถึงบรรจุน้ำยาล้างสำหรับนำไปขาย	63
27	ค่าสารแอมโมเนีย	64
28	การขายน้ำยาล้างคิของเกษตรกร	64
29	ค่าขนส่งน้ำยาล้างคิออกสู่ตลาด	65
30	ค่าน้ำยาสารเคมี	66
31	ค่าเครื่องรีดยาง	67
32	ค่าอุปกรณ์ในการผลิตยางพาราแผ่นคิ	67
33	คุณภาพของยางแผ่นที่เกษตรกรผลิต	68
34	การขายยางแผ่นของเกษตรกร	69
35	ค่าขนส่งยางแผ่นออกสู่ตลาด	69
36	การกำหนดราคาในการซื้อขายยางแผ่น	70
37	รายได้จากการขายยางพาราในรูปยางแผ่น ปีการผลิต 2539/40	71
38	ต้นทุนการผลิตยางแผ่น	71
39	กำไรสุทธิของการผลิตยางแผ่น	72
40	รายได้จากการขายยางพาราในรูปน้ำยาล้างคิ ปีการผลิต 2539/40	73
41	ต้นทุนการผลิตน้ำยาล้างคิ	74
42	กำไรสุทธิของการผลิตน้ำยาล้างคิ	74
43	ต้นทุน รายได้ และกำไรในการผลิตยางพาราขายในรูปยางแผ่น ปีการผลิต 2539/40	76
44	ต้นทุน รายได้ และกำไรในการผลิตยางพาราขายในรูปน้ำยาล้างคิ ปีการผลิต 2539/40	77
45	ปัญหาการผลิตยางพารา	80
46	ปัญหาการตลาดยางพารา	80
47	สิ่งที่เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือ	81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การวางแผนปลูกยางพารา	19
2	วิธีการตลาดยางพาราของภาคใต้	39



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ยางพาราเป็นไม้ประเภทยืนต้น มีถิ่นกำเนิดในแถบลุ่มแม่น้ำอเมซอนประเทศบราซิล ชอบอากาศร้อนชื้น เฮนรี วิกแฮม (Henry Wickham) เป็นผู้ส่งต้นกล้ายางไปปลูกที่ประเทศศรีลังกาในราว ปีพ.ศ. 2419 จากศรีลังกาสู่ประเทศสิงคโปร์ในปีพ.ศ. 2420 และขยายสู่ประเทศมาเลเซียในปีเดียวกัน สำหรับประเทศไทยไม่มีหลักฐานยืนยันแน่นอนว่าเริ่มมีการนำยางพาราเข้ามาปลูกเมื่อไร เข้าใจกันว่า พระยารัษฎานุประดิษฐ์ มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) ได้นำยางจากมลายูมาปลูกที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นครั้งแรกในปีพ.ศ. 2443 ซึ่งช้ากว่าสิงคโปร์และมาเลเซียถึง 23 ปี ในปีพ.ศ. 2451 หลวงราชไมตรี (ปุม ปุณศรี) ได้นำไปปลูกที่จังหวัดจันทบุรี ในภาคตะวันออก ต่อมามีการขยายการปลูกยางพารากันอย่างกว้างขวางใน 14 จังหวัดภาคใต้ และทางภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ ระยอง จันทบุรี ตราด และในปีพ.ศ. 2521 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ได้เริ่มทดลองปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ธนาวรรณและคณะ, 2536)

ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกยางรวมทั้งสิ้นประมาณ 11 ล้านไร่ในกว่า 20 จังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้นภาคเหนือ ปีพ.ศ. 2533 จังหวัดสงขลามีเนื้อที่ปลูกยางมากที่สุดประมาณ 1.65 ล้านไร่ รองลงมาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดตรัง ซึ่งมีเนื้อที่เพาะปลูก 1.47, 1.32 และ 1.06 ล้านไร่ตามลำดับ มีจำนวนชาวสวนยางประมาณ 800,000 ครอบครัวโดยส่วนใหญ่เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกยางพาราน้อยกว่า 15 ไร่ (สมพร, 2533) นับว่าเป็นจำนวนที่น้อย ซึ่งผลผลิตที่ได้รับไม่สามารถที่จะนำมาต่อรองราคา กับพ่อค้ารับที่ซื้อได้ ถ้าไม่มีการรวมกลุ่มกับเกษตรกรรายอื่น

ตารางที่ 1 พื้นที่ปลูกยางพาราของประเทศไทยปี พ.ศ. 2522-2533

(หน่วย: พันไร่)

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2522	ปีพ.ศ. 2529	ปีพ.ศ. 2533
ประจวบคีรีขันธ์	-	3.97	5.56
ชุมพร	65.75	145.40	188.94
ระนอง	21.18	26.60	75.80
พังงา	426.65	553.42	485.46
ภูเก็ต	91.64	106.65	110.63
กระบี่	535.99	646.65	507.08
สุราษฎร์ธานี	782.90	1,117.51	1,325.18
ตรัง	911.79	963.42	1,061.59
นครศรีธรรมราช	1,215.38	1,467.73	1,466.23
สงขลา	1,400.80	1,623.70	1,650.24
พัทลุง	443.46	552.07	556.75
สตูล	143.90	254.78	256.06
ปัตตานี	302.25	354.45	245.27
ยะลา	875.55	934.31	907.55
นราธิวาส	826.45	935.59	870.97
ยะลา		4.53	8.18
ชลบุรี	0.96	27.50	23.14
ระยอง	299.82	397.82	601.70
จันทบุรี	314.21	396.99	263.27
ตราด	207.90	253.36	253.36
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-	-	156.16
รวม	8,886.86	10,766.13	11,019.10

ที่มา: (สถาบันวิจัยยาง, 2536)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากพื้นที่การเพาะปลูกยางพาราเพิ่มขึ้นนี้เอง ส่งผลให้ประเทศไทยมีรายได้จากการส่งยางพาราเป็นสินค้าออกปีละหลายล้านบาท โดยในปีพ.ศ. 2537 ไทยส่งออกยางประมาณ 1.60 ล้านตัน มูลค่า 33,800 ล้านบาทโดยการส่งออกในรูปยางแผ่นร้อยละ 74.00 ของการส่งออกทั้งหมด นอกจากนั้นเป็นการส่งออกยางแท่ง น้ำยางข้น และยางอื่น ๆ ทั้งนี้ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาปริมาณการส่งออกยางเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.50 ต่อปี ในขณะที่มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.00 ต่อปี เนื่องจากภาวะราคายางในตลาดโลกตกต่ำ ยกเว้นปีพ.ศ. 2537 ซึ่งราคายางในตลาดโลกสูงขึ้นเนื่องจากการเข้าแทรกแซงซื้อขายของรัฐบาลโดยตลาดยางพาราที่สำคัญของไทยได้แก่ ญี่ปุ่น ซึ่งซื้อขายจากประเทศไทยปีละประมาณ 0.50 ล้านตัน หรือร้อยละ 31.00 ของปริมาณการส่งออกของไทย รองลงไปคือจีน 0.20 ล้านตัน (ร้อยละ 14.00) สหรัฐอเมริกา 0.16 ล้านตัน (ร้อยละ 12.00) มาเลเซีย 0.15 ล้านตัน (ร้อยละ 11.00) และสหภาพยุโรป 0.15 ล้านตัน (ร้อยละ 11.00) (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2538)

แม้ว่ายางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยอย่างมากมาย ดังกล่าวข้างต้นก็ตาม แต่เมื่อคำนึงถึงเกษตรกรผู้ผลิตยางพาราแล้ว พบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราได้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย อาทิ ปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ปัญหาราคายางพาราทดต่ำ ส่วนปัญหาด้านการผลิตได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับโรคที่เกิดกับยางพารา ปัญหาทางด้านแรงงาน เป็นต้น โดยเฉพาะปัญหาทางด้านแรงงานได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นแม้ว่าทางสมาคมยางพาราไทยได้เสนอต่อรัฐบาลให้มีการผ่อนคลายนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำเข้าแรงงานจากต่างประเทศ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากปัจจุบันเจ้าของสวนต้องจ่ายค่าประกันให้กับรัฐคนละ 50,000 บาท ต่อแรงงานต่างประเทศ 1 คน (นิรนาม, 2537: 3) สำหรับการผลิตยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางในภาคใต้นั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การผลิตน้ำยางดิบและการผลิตยางแผ่น ซึ่งในปัจจุบันการผลิตน้ำยางดิบเริ่มได้รับความนิยมจากเกษตรกรชาวสวนยางมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการผลิตน้ำยางดิบประหยัดเวลาในการแปรรูป สามารถที่จะเพิ่มปริมาณการกรีดยางในแต่ละวันได้มากขึ้น และช่วยลดต้นทุนการผลิตลงได้มาก อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาในอดีตที่พอจะยืนยันได้ว่า วิชาขนำยางดิบจะก่อให้เกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ดีกว่าการแปรรูปขายยางแผ่นจริง ๆ หรือไม่ การศึกษานี้จึงได้ทำการศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของทั้งสองวิธีเชิงเปรียบเทียบ เพื่อผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร

จังหวัดตรังเป็นจังหวัดแรกในประเทศไทย ที่มีการนำยางพาราเข้ามาปลูก และอำเภอห้วยยอดมีพื้นที่เพาะปลูกยางพารามากที่สุดในจังหวัดตรัง คือมีเนื้อที่เพาะปลูกยางทั้งสิ้น 256.56 พันไร่ จากเนื้อที่การเพาะปลูกยางทั้งหมดของจังหวัดตรัง 911.79 พันไร่ นอกจากนี้จังหวัดตรังมีแนวโน้มการผลิตยางพันธุ์ดีเพิ่มสูงขึ้น โดยส่วนใหญ่จะเป็นการปลูกยางพันธุ์ดีทดแทนยางพาราที่ปลูกในพื้นที่เดิมเพื่อเพิ่มผลผลิต ฉะนั้นในการศึกษาค้างนี้จึงใช้เกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นกรณีศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพการผลิตและการตลาดยางพาราของเกษตรกร ในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ระหว่างการขายน้ำยางดิบกับการแปรรูปขายยางแผ่น
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงแก้ไข การผลิตและการตลาดยางพาราของเกษตรกรในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไป ของการผลิตและการตลาดยางพารา ในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ในการผลิตและการตลาดของยางพารา ในอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
3. ผลการศึกษานี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรชาวสวนยาง ในการพิจารณาแนวทางการผลิตยางพารา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาการเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจระหว่างการขายน้ำยางดิบกับการแปรรูปขายยางแผ่นครั้งนี้ ทำการศึกษาในกรณีตัวอย่างเกษตรกรอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังปีการเพาะปลูก 2539/40 เท่านั้น

นิยามศัพท์

เกษตรกรในที่นี้ หมายถึง เกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

น้ำยางดิบ หมายถึง น้ำยางที่ได้จากต้นยาง โดยไม่ต้องผ่านกรรมวิธีใด ๆ แต่อาจจะมีการเจือด้วยแอมโมเนียเข้มข้นร้อยละ 0.70 เพื่อป้องกันการจับตัวเป็นก้อนระหว่างการขนส่งไปจำหน่าย

ยางแผ่น หมายถึง น้ำยางดิบที่ผ่านกรรมวิธีการทำให้ตกตะกอน กรดฟอร์มิกเจือจางเพื่อให้ยางจับตัวกันเป็นก้อนแข็งแล้วนำมารีดเป็นแผ่น ฝึ่งแดดให้แห้งรอการจำหน่าย (ไม่รวมถึงยางแผ่นรมควัน) โดยเติม จากนั้นนำไป

ยางแผ่นรมควัน หมายถึง ยางแผ่นดิบที่นำมาผ่านกรรมวิธีการล้างให้สะอาด แล้วเข้าโรงรมยางรอนสุกประมาณ 10 วัน จากนั้นจึงนำมาคัดเลือกชั้นยางอีกครั้งหนึ่งเพื่อส่งจำหน่ายต่อไป

มาตรฐานการจัดชั้นยางแผ่นดิบ หมายถึง การจัดยางแผ่นดิบออกเป็นชั้น ๆ เพื่อแยกให้เห็นถึงคุณภาพของยางแต่ละชั้น และเพื่อความสะดวกในการตั้งราคาซื้อขายของพ่อค้า ปัจจุบันสามารถแบ่งยางพาราแผ่นดิบเป็น 3 ชั้นโดยยางชั้น 1 คือ ยางที่มีความบางสม่ำเสมอทั้งแผ่น มีความยืดและหดตัวดีไม่ขาดง่าย สะอาดไม่มีสิ่งเจือปน ขนาดไม่โตหรือยาวจนเกินไป น้ำหนักประมาณ 1.0 - 1.2 กิโลกรัม และสีของแผ่นยางต้องบางใส ไม่ดำทึบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยางแผ่นดิบชั้น 2 และชั้น 3 จะมีคุณภาพลดหลั่นกันลงไป

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนต่อไร่ต่อปีของการผลิตน้ำยางดิบแล้วขายกับต้นทุนการผลิตน้ำยางดิบแล้วนำมาแปรรูปขาย (คิดเฉพาะพื้นที่การปลูกยางพาราที่ได้รับผลผลิตแล้ว)

รายได้ หมายถึง รายรับทั้งหมดที่ได้จากการขายยางพาราต่อปี คำนวณหน่วยเป็นบาทต่อไร่ต่อปี

การตรวจเอกสาร

ฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์ (2536) ได้กล่าวถึงยางพาราไว้ว่า เนื่องจากราคายางสูงขึ้นเมื่อกลางปีพ.ศ. 2537 ปีจจัยที่เกี่ยวข้องกับราคายางมี ห้าปัจจัย ปัจจัยแรก คือประเทศผู้ใช้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจดีขึ้นโดยเฉพาะอเมริกาหรือยุโรป การใช้ยางจะเพิ่มขึ้นในขณะที่ประเทศผู้ผลิตผลิตยางพาราน้อยลง เพราะราคายางตกต่ำมาประมาณ 5 ปี ตั้งแต่ประมาณปีพ.ศ. 2531 เช่นกรณีของประเทศมาเลเซียการที่แรงงานเข้าไปในภาคอุตสาหกรรมทำให้ไม่มีคนกรีดยางประมาณสองถึงสามล้านไร่ เมื่อผลิตน้อยใช้มากราคายางก็สูงขึ้น ปัจจัยที่สอง คือนักเก็งกำไร มีการปั่นราคาขึ้นมามบางช่วง ปัจจัยที่สาม คือรัฐบาลไทยเข้าไปแทรกแซงซื้อขาย เช่น รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย เข้าแทรกแซง 0.10 ล้านตัน ขาย 0.20 ล้านตัน (ทำสัญญาซื้อขายกับต่างประเทศ) แล้วไม่มียางส่งมอบทำให้ผู้ซื้อขาย รีบซื้อขายเข้าสต็อก เพราะเกรงว่าไทยจะไปแย่งซื้อทั้ง ๆ ที่เราเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ ปัจจัยที่สี่ คืออัตราแลกเปลี่ยนเงิน โดยเฉพาะการลดค่าเงินดอลลาร์ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2536 มาจนถึงปีพ.ศ. 2538 ปลายปีพ.ศ. 2536 ประมาณ 125 เยนต่อดอลลาร์ ปีพ.ศ. 2537 บางเดือนลดลงไปถึง 80 เยนต่อดอลลาร์ การที่ราคาดอลลาร์ตกทำให้อำนาจการซื้อขายของตลาดนิวยอร์กสูงขึ้น ปัจจัยที่ห้า คือรัสเซียซึ่งเป็นผู้ผลิตยางสังเคราะห์ เลิกผลิตยางสังเคราะห์ ทำให้โลกขาดยางสังเคราะห์ทำให้ราคายางธรรมชาติสูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาพร เพชรน้ำค้าง (2536) ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ปัญหาราคายางพารา ตกต่ำว่า ปัญหาสำคัญของชาวสวนยางพารา คือ ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางทั้ง ทางด้านการคราดรับซื้อ การโก่งต่าชั่ง การจำแนกคุณภาพยางให้ต่ำกว่าความเป็นจริง คือมีปัญหาถูกเอารัดเอาเปรียบทั้งทางด้านปริมาณ (น้ำหนัก) คุณภาพและราคา เป็นปัญหาที่ เรื้อรังมาหลายสิบปีตั้งแต่มีการขายยางพาราก็ว่าได้ แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาวที่มีการ ผลักดันกันมายาวนานคือการจัดตั้งตลาดกลางยางพาราเพื่อให้ชาวสวนมีทางเลือกในการขาย นอกจากขายให้พ่อค้าเพียงรายเดียว ดังที่มีตลาดกลางท่าข้ามกำนันทรง องค์ชัยวัฒน์ ที่ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น ลักษณะทั่วไปของตลาดกลางสินค้าเกษตรคือ เป็นตลาดที่ผู้ซื้อ และผู้ขายมาพบกันผู้ขายมีสินค้ามาเสนอขายผู้ซื้อรายใดเสนอซื้อในราคาสูงสุดก็ได้ไป โดย ตลาดกลางจะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกทางด้านต่าง ๆ เพื่อให้การซื้อขายเป็นไปอย่าง ยุติธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย เมื่อมีผู้ซื้อหลายราย ผู้ขายก็จะมีอำนาจต่อรองมากขึ้น ขายสินค้า เกษตรได้ในราคาที่สูงขึ้น ผู้ซื้อก็มีสินค้าให้เลือกมากขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดย สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ด้วยการผลักดันอย่างสำคัญของนายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัถ โอดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสมัยนั้น ได้เริ่มผลักดันแนวความคิดการจัดตั้งตลาดกลาง ยางพาราในปีพ.ศ. 2534 โดยเชิญกำนันทรงมาเป็นที่ปรึกษา ที่สำคัญมีการทดลองจัดตั้ง ตลาดกลางยางพาราขึ้นที่ศูนย์วิจัยยางจังหวัดสงขลาในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2534 ต่อมาใน เดือนธันวาคม พ.ศ. 2534 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ให้กรมวิชาการเกษตรดำเนินงานตลาดกลาง ยางพาราเป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ปัญหาความตกต่ำของราคายาง กรมวิชาการเกษตร ได้ จัดตั้งสำนักตลาดกลางยางพาราขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 มี ฐานะเทียบเท่าศูนย์วิจัย โดยบริการของตลาดกลางมีสองส่วนใหญ่ๆ คือตลาดกลางยางแผ่นดิบ เป็นตลาดที่มีการซื้อขายยาง โดยการประมูลโดยผู้ซื้อและผู้ขายต้องมาลงทะเบียน ตลาดกลาง ทำหน้าที่ประกาศราคายางกลาง คัดคุณภาพยางแผ่น ชั่งน้ำหนัก พ่อค้าที่ประมูลได้ราคา สูงสุดจะเป็นผู้ได้ยางไปการจ่ายเงินค่ายางก็เป็นเงินสดที่ตลาดกลางหรือถ้าผู้ขายต้องการให้ จ่ายเป็นเช็คก็ได้ จากผลการดำเนินงานการแทรกแซงของรัฐโดยการเปิดตลาดกลางเป็นการ ช่วยชาวสวนยางให้ขายยางได้ในราคาที่เป็นธรรมมากขึ้น และที่สำคัญเป็นการช่วยให้ ชาวสวนยางรับรู้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับตลาดยางมากขึ้นด้วย

นิรนาม (2537) กล่าวถึงยางพาราไว้ว่า ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้คนจำนวนมาก มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา อนาคตของยางที่ได้จากการคาดการณ์ของนักวิชาการพบว่า ปัญหาที่ต้องพบอย่างแน่นอนคือ การที่แรงงานกรีดยางขาดแคลน เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่ทำให้แรงงานมีทางเลือกมากขึ้น ส่งผลให้คนที่สนใจที่จะกรีดยางน้อยลง สวนยางขนาดใหญ่ในหลายจังหวัดประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งคล้ายกับประเทศมาเลเซียที่แรงงานเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมกันหมด ทางออกเรื่องนี้ สมาคมยางพาราไทยได้เสนอให้มีการผ่อนคลายระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำเข้าแรงงานจากต่างประเทศโดยเฉพาะแรงงานจากพม่าได้แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากปัจจุบันเจ้าของสวนต้องจ่ายค่าประกันให้กับรัฐคนละ 50,000 บาท ต่อแรงงานต่างประเทศ 1 คน - และอีกมุมมองหนึ่งของนักวิชาการได้แก่ การปลูกยางพาราเพื่อธุรกิจขายไม้จะเพิ่มในอัตราที่สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมไม้ยางพาราได้ผลเกินคาด คือมีโรงงานต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เฉพาะที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีแห่งเดียวมีถึงกว่า 70 โรงงาน ผลก็คือการขาดแคลนไม้ยางพาราที่เป็นวัตถุดิบอย่างหนัก ทำให้ราคาไม้ยางที่ซื้อจากสวนแถบจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือจังหวัดนครศรีธรรมราช เพิ่มสูงขึ้นจากตันละ 300-400 บาท ภาวะดังกล่าวผลักดันให้เกิดแนวความคิดว่าจะปลูกยางพาราเพื่อขายไม้ดังที่มาเลเซียเริ่มต้นไปก่อนหน้านี้อแล้ว ปกติพื้นที่ 1 ไร่จะปลูกยางประมาณ 76 ต้น แต่ถ้าปลูกเพื่อเอาไม้อาจจะปลูกมากถึงไร่ละ 200 ต้น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังศึกษาเรื่องนี้อยู่

สมมติฐาน

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของยางพารา ระหว่างการขายนํายางดิบกับการขายยางแผ่นครั้งนี้ มีสมมติฐานว่าถ้าเกษตรกรเลือกที่จะผลิตยางพาราในรูปยางแผ่นขายแล้ว เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจมากกว่าการเลือกผลิตนํายางดิบขาย เมื่อทำการศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในเขตพื้นที่และปีการผลิตเดียวกัน

วิธีการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้แบ่งเป็น

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเกษตรกรชาวสวนยางอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ เริ่มต้นทำการเก็บข้อมูลเบื้องต้น (pre-test) ก่อนเพื่อหาข้อผิดพลาดและนำแบบสอบถามนั้นมาทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษามากขึ้น หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว มาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 120 ตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของข้อมูลที่จะเก็บจากเกษตรกรชาวสวนยางมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ประกอบกับมีข้อจำกัดในด้านเวลา แรงงานและงบประมาณ สำหรับอำเภอห้วยยอดมีทั้งหมด 16 ตำบล จะทำการสุ่มเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราเป็นตัวอย่าง จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลห้วยนาง ตำบลนาหวง ตำบลเขาปูน ตำบลหนองช้างแล่น ตำบลท่าจิว ตำบลละ 24 ตัวอย่าง โดยจำนวนตัวอย่างในแต่ละตำบล จะแบ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นขายต่อกลุ่มเกษตรกรที่ขายน้ำยางดิบคิดเป็นอัตราส่วน 12:12

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการบทความต่างๆ และจากกองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยางพาราจังหวัดตรัง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative analysis) สามารถแบ่งได้เป็นสองส่วน ดังนี้

1. การนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ จากเกษตรกรมาทำการวิเคราะห์ถึงสภาพทั่วไป ในการผลิต และการตลาดยางพารา โดยการคำนวณหาค่าสถิติคิดเป็นร้อยละ

$$\text{การหาค่าร้อยละ} = (n/N) \times 100$$

n = จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2. การศึกษาต้นทุนและรายได้ ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 120 ชุดมาหาค่าเฉลี่ยแล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาคำนวณต้นทุนและรายได้ต่อไร่ต่อปีดังนี้

$$\text{การหาค่าเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^N X_i$ = ผลรวมของตัวอย่างที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

คำนวณต้นทุนและรายได้ดังนี้

ต้นทุนทั้งหมด = ต้นทุนก่อนยางพาราจะได้รับผลผลิต + ต้นทุนเมื่อยางพาราได้รับผลผลิตแล้ว

ต้นทุนก่อนยางพาราจะได้รับผลผลิต = ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูก
+ ค่าต้นพันธุ์ + ค่าจ้างแรงงานปลูก
+ ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา + ค่าอุปกรณ์กรีดยาง

ต้นทุนเมื่อยางพาราได้รับผลผลิต

1. ต้นทุนการผลิตน้ำยางดิบ = ค่าถังบรรจุน้ำยางสำหรับนำไปขาย + ค่าสารแอมโมเนีย + ค่าขนส่งสู่ตลาด

2. ต้นทุนการผลิตยางแผ่น = ค่าน้ำยาสารเคมี + ค่าเครื่องรีดยาง + ค่าอุปกรณ์การผลิตยางแผ่น + ค่าขนส่งสู่ตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้ทั้งหมด = จำนวนผลผลิต x ราคาที่ขายได้

กำไรสุทธิ = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

3. การศึกษาปัญหา และอุปสรรคของการผลิตและการตลาดจะนำข้อมูล
ที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากเกษตรกร มาคำนวณทางสถิติคิดเป็น
ร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis) นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้
จากการรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากเกษตรกรมาวิเคราะห์ และ
อธิบายสภาพทั่วไปทางการผลิตและการตลาด รวมทั้งปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุง
การผลิตและการตลาดอย่างพาราในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปลูกและการดูแลรักษายางพาราก่อนได้รับผลผลิต

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูก

ยางพาราจะเจริญเติบโตได้ดี สมบูรณ์และแข็งแรง ให้ผลผลิตได้สูงนั้นจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการเจริญเติบโตของต้นยาง ดังนั้นในการพิจารณาเพื่อปลูกสร้างสวนยางจึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของต้นยางที่สำคัญได้แก่

สภาพพื้นที่ พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของต้นยางอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 28 องศาเหนือและใต้ และยางจะสามารถเจริญเติบโตได้ดี ตั้งแต่ที่ราบไปจนถึงที่ที่มีความลาดเอียงมากถึง 60 องศา

ดิน ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา ควรมีคุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีเหมาะสม ทางกายภาพได้แก่ ความลึกของหน้าดิน ปกติต้นยางจะต้องการดินที่มีหน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร โดยไม่มีชั้นของหินแข็ง หรือหินดินดานขัดขวางความเจริญเติบโตของราก มีการระบายน้ำดีไม่มีน้ำขัง และระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า 1 เมตร ลักษณะโครงสร้างของดินควรเป็นดินที่มีลักษณะเป็นก้อนเหลี่ยมมนมน มีความร่วนเหนียวพอเหมาะสม น้ำได้ดี เนื้อดินควรเป็นดินเหนียว ร่วนเหนียว ร่วน หรือร่วนปนทราย

คุณสมบัติทางเคมี ควรเป็นดินที่มีธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองอย่างเพียงพอ แต่ไม่มากเกินไปจนอาจทำให้เกิดอันตรายกับพืช ความเป็นกรดเป็นด่างที่เหมาะสม

¹ สภาพทั่วไปทางด้านการผลิตอ้างอิงจาก สมศักดิ์, (ไม่ระบุปีที่พิมพ์): 6-63

ควรมีค่า pH ประมาณ 4.5-5.5 และไม่เป็นดินเกลือ

ปริมาณน้ำฝน ยางพาราจะเจริญเติบโตได้ดีในที่มีฝนตกสม่ำเสมอ ปริมาณน้ำฝนต่อปีประมาณ 2,000-2,500 มิลลิเมตร (80-100นิ้ว)

อุณหภูมิและความชื้น ที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 75-80 องศาฟาเรนไฮต์ในฤดูหนาวถ้าอากาศมีอุณหภูมิต่ำมากยางก็สามารถทนได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 0 องศาเซลเซียส หากต่ำกว่านี้ต้นยางจะแตก แต่โดยสภาพปกติต้นยางจะชอบบริเวณที่มีความชื้น ทั้งในดินและในอากาศสูง

พันธุ์ยางพารา ยางพันธุ์ที่ได้รับคำแนะนำและส่งเสริมให้ปลูกในปัจจุบัน ได้แก่

พันธุ์ยางชั้น 1 แบ่งเป็น 2 พวก

1. พันธุ์ยางที่ปลูกได้ทั่วไป สามารถปลูกได้ทุกเขตที่มีการปลูกยาง พันธุ์ยางพวกนี้ ได้แก่ พันธุ์ GT1 และพันธุ์ PR225
2. พันธุ์ยางที่ปลูกได้เพียงบางแห่ง ได้แก่ พันธุ์ PRIM600 พันธุ์ PR261 และพันธุ์ PB5/51

พันธุ์ยางชั้น 2 ได้แก่พันธุ์ยางดี ซึ่งศูนย์วิจัยการยางแนะนำให้ชาวสวนขนาดกลางซึ่งมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 50 ไร่ปลูกแต่ละพันธุ์ควรจะมีปลูกไม่น้อยกว่า 1 แปลงกรี๊ดหรือ 6 ไร่ แต่ไม่ควรปลูกเกินร้อยละ 30 ของเนื้อที่ปลูกยางทั้งหมด พันธุ์ยางชั้น 2 ได้แก่ PRIM623, PB28/59, PB235, PB255, PB260

พันธุ์ยางชั้น 3 แนะนำให้ปลูกในสวนยางเกิน 250 ไร่ขึ้นไปเท่านั้น แต่ละพันธุ์ต้องปลูกในเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 1 แปลงกรี๊ดแต่สูงสุดไม่ควรปลูกเกิน 16 ไร่ หรือ 2 แปลงกรี๊ด และควรปลูกไม่ควรเกินร้อยละ 10 ของเนื้อที่ปลูกยางทั้งหมด พันธุ์ยางชั้น 3 ได้แก่ AVROS 2037, RRIC6, PRIM703, PRIM712, PRIM725, PB217, PB 311, KRS 21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่จะต้องพิจารณาในการใช้พันธุ์ยาง

1. โรค ควรศึกษาและพิจารณาดูก่อนว่า มีโรคอะไรระบาดบ้าง อยู่ในระดับรุนแรงมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกพันธุ์ยางที่ต้านทานต่อโรคนั้น ๆ
2. ลม ในบริเวณที่จะปลูกยางมีลมแรงแนะนำให้ปลูกเฉพาะพันธุ์ยางที่ต้านทานลมได้ดีเท่านั้น
3. ชนิดและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ดินแต่ละชนิดจะเหมาะสมกับพันธุ์ยางแต่ละพันธุ์ไม่เหมือนกัน
4. ความลึกของหน้าดินและระดับน้ำใต้ดิน ในพื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและมีระดับน้ำใต้ดินสูงไม่เหมาะที่จะปลูกยาง
5. ความลาดชันของพื้นที่ ยางบางพันธุ์ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกในพื้นที่ลาดชัน แต่มีบางพันธุ์ที่เหมาะสมและพอจะปลูกได้
6. ระยะปลูก ควรพิจารณาความเหมาะสมของลักษณะประจำพันธุ์ ของยางแต่ละพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ของยาง

GT1 เป็นยางพันธุ์ดั้งเดิมของประเทศอินโดนีเซีย

- ลำต้น ในระยะแรกต้นจะคดและมักจะสูงชะลูด ผิวเปลือกสีคล้ำ เมื่อโตจะมีเปลือกเรียบ หนาปานกลาง เปลือกที่งอกใหม่มักจะบางกว่าเปลือกเดิมเล็กน้อย ดังนั้นการกรีดยางพันธุ์นี้จึงไม่ควรกรีดหนาหรือถี่เปลี่ยนเปลือกมากเกินไป ทั้งนี้เพื่อให้เปลือกที่งอกใหม่ หนา เพียงพอสำหรับการกลับมากกรีดใหม่ ลักษณะกิ่งและทิศทางการแตกของกิ่งจะแตกออก 2-3 กิ่ง ไปในทิศทางด้านใดด้านหนึ่ง จึงมักทำให้ทรงพุ่มเอียงไปด้านเดียว
- ใบ มีสีเขียวเข้มเป็นมัน ใบสั้น เส้นกลางใบเห็นเด่นชัด ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบยาวรี รูปตัดตามขวางของใบจะโค้งขึ้นมาก ใบคล้ายรูปตัวยู มีปุ่มที่ใบย่อยแคบ ใบฉัตรแก่ ยอดฉัตรใบมักบิด ก้านใบมีฐาน 2 ชั้น มีรูปร่างกลมโค้ง ก้านใบเป็นร่อง
- ตา มีที่ตั้งก้านใบชิดลำต้น มีรูปร่างพูน บางครั้งโผล่ขึ้นเล็กน้อย
- ทรงพุ่ม ระหว่างฉัตรใบจะชิดราบแน่นและสภาพฉัตรอัดแน่น ทรงพุ่มเป็น

รูปกรวย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- น้ำยาง น้ำยางสีขาว ระยะเวลาให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยนาน 15 ปีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 276 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

- เมล็ด เมล็ดค่อนข้างกลม เล็กที่สุดในบรรดาพันธุ์ยางชั้นหนึ่งด้วยกัน

PR255 เป็นพันธุ์ยางที่ได้จากการผสมของพันธุ์ TGIR1 และพันธุ์ PB107 จากประเทศอินโดนีเซีย ลักษณะประจำพันธุ์ที่เห็นเด่นชัดของยางพันธุ์นี้ คือมีน้ำยางไหลตามลำต้นและกิ่งในระยะก่อนเปิดกรีด

- ลำต้น ตกกระหยาบ เป็นสีน้ำตาลแก่ มีการแตกกิ่งช้า ทิศทางของกิ่งจะแตกกิ่งโตสมคูลกัน

- ใบ แผ่นใบจะขรุขระและหยาบกระด้าง ขอบใบเป็นคลื่น ใบย่อยจะแยกจากกัน ก้านใบย่อยจะยาว และทำมุมกว้างรูปใบซีกซ้ายและขวาไม่เหมือนกัน และไม่เท่ากัน เมื่อพับใบดูจะทับกันไม่สนิท รูปใบป้อมตรงกลางส่วนที่กว้างจะไม่ตรงกัน ก้านใบมีฐาน 2 ชั้น รูปร่างกลมใหญ่ ไม่มีร่อง

- ตา ตาอยู่ชิดฐานก้านใบ

- ทรงพุ่ม มีทรงของฉัตรใบใหญ่เป็นรูปคล้ายร่ม (1/4 ของวงกลม) ระยะระหว่างฉัตรห่าง ทรงฉัตรเปิด

- น้ำยาง สีน้ำยางสีขาวแกมเหลืองหรือสีขาวครีมให้ผลผลิต โดยเฉลี่ยนานประมาณ 15 ปี ผลผลิตโดยเฉลี่ย 323 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

PRIM600 เป็นยางพันธุ์ลูกผสมระหว่างพันธุ์ TGIR1 กับพันธุ์ PB86 จากประเทศมาเลเซีย ลักษณะเด่นของยางพันธุ์นี้ เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตดีที่สุดในบรรดาพันธุ์ยางชั้น 1 ด้วยกัน

- ลำต้น เมื่อยังเล็กลำต้นจะสูงเรียวยาวตรง อาจอบ้างเล็กน้อย เปลือกที่มีสีเขียว ลักษณะสีด้านๆ ส่วนเปลือกสีน้ำตาลจะมีแนวสะเก็ดหยาบๆ อยู่ในระยะที่ยังไม่แตกกิ่ง กิ่งที่แตกจะทำมุมแคบกับลำต้น

- ใบ ก้านใบจะทำมุมแหลมกับลำต้น โคนก้านใบเป็นร่อง ความกว้างของใบค่อนข้างไปทางปลายใบ จึงทำให้ปลายใบป้อม แต่ปลายใบสุดจะแหลม ลักษณะใบแบนเรียว ลีน สีเขียวอมเหลือง ขั้วใบย่อยมักจะยกขึ้นเล็กน้อยทั้งสองข้าง รอยแผลของก้านใบที่หลุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นรูปหัวใจ โคนก้านใบเป็นร่อง

- ตา จะฝังอยู่ในร่องฐานใบอยู่ชิดก้านใบมากกว่าพันธุ์ GT1 มีลักษณะ
นูนแหลม คล้ายดอกพิกุล
- ทรงพุ่ม ฉัตรใบเป็นรูปทรงกรวย ลักษณะเป็นแบบเปิดมองทะลุผ่านได้คล้าย
รูปกรวยตัด
- น้ำยาง น้ำยางสีขาว ให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยนานประมาณ 15 ปี ผลผลิตเฉลี่ย
352 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี
- เมล็ด มีลักษณะค่อนข้างแบน มีขนาด โดปานกลางแต่เล็กกว่าเมล็ดพันธุ์
PB255

การเตรียมพื้นที่ปลูกยางพารา

สภาพพื้นที่เดิมที่จะใช้สำหรับปลูก ในแต่ละท้องที่แต่ละแห่งจะมีลักษณะที่
แตกต่างกันออกไปในการเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกจึงสามารถทำได้หลายวิธี ในกรณีที่เป็น
สวนยางเก่า ป่า หรือมีไม้อื่นขึ้นอยู่ จะต้องโค่นล้มไม้เหล่านี้ออกเสียก่อน การโค่นอาจทำโดย
ใช้แรงคน เลื่อย ใช้ขวานฟัน หรือใช้เลื่อยยนต์ก็ได้ โดยตัดให้เหลือตอสูงจากพื้นดินประมาณ
50-60 เซนติเมตร จากนั้นจะต้องทำการฆ่าตอ โดยใช้ยาฆ่าตอ 245-T 1 ส่วน ผสมน้ำมัน
โซล่า 16 ส่วน ทาตอในขณะที่ยังสดอยู่ จะทำให้ตอตายและผุสลายเร็วขึ้น หรืออาจใช้
รถแทรกเตอร์ไถดิน ไม้ทั้งหมดเลยก็ได้ วิธีนี้จะถอนรากถอนโคนออกได้หมด แต่มีข้อเสียบาง
ประการคือ การสูญเสียหน้าดินมาก หลังจากโค่นยางเก่าหรือต้นไม้อื่นลงหมดแล้ว ต้องเก็บ
ไม้ใหญ่ออก จากนั้นเก็บเศษไม้ต่าง ๆ รวมกันไว้เป็นกองเรียงเป็นแนวตามพื้นที่ ตากให้แห้ง
ทำแนวกันไฟ แล้วเผาเศษไม้เหล่านั้น หลังจากเผาเสร็จควรเก็บปรนที่ยังเผาไหม้ไม่หมด
รวมกันเผาอีกครั้งเมื่อเผาปรนเสร็จเรียบร้อยทำการเตรียมพื้นที่โดยไถ 2 ครั้ง พรวน 1 ครั้ง
ส่วนในพื้นที่ที่ยังมีตอยางเก่าหรือตอไม้อื่นอยู่ อาจเตรียมดินยาก ในกรณีที่พื้นที่เป็นที่ราบ
ไม่มีต้น ไม้ใหญ่ขึ้นอยู่ หรือใช้ปลูกพืชไร่มาก่อน ก็สามารถเตรียมดินโดยการไถ 2 ครั้งและ
พรวน 1 ครั้งได้เลย แต่ถ้าในกรณีที่พื้นที่ที่มีความลาดเทมาก เช่น ตามเนินเขา จะต้องทำ
ขั้นบันไดเพื่อสกัดกั้นไม่ให้ น้ำฝนชะล้างเอาดินไหลตามน้ำไปหมดขั้นบันไดอาจทำเฉพาะต้น
หรือยาวเป็นแนวเดียวกัน อ้อมเป็นวงรอบไปตามเนินก็ได้ โดยให้ระดับขนานกับพื้นดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความกว้างของชั้นบันไดอย่างน้อยที่สุดควรเป็น 150 เซนติเมตร แต่จะขั้นให้ตัดดินลึกและเอียงเข้าไปในทางเป็นเนินดิน ตรงขอบด้านนอกทำเป็นคันดินสูงประมาณ 30 เซนติเมตร กว้าง 60-70 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างชั้นบันไดอยู่ระหว่าง 8-10 เซนติเมตร ทั้งนี้ขึ้นกับความลาดชันของเนินเขาหรือพื้นที่ลาดเทนั้น ๆ ถ้าชันมากระยะระหว่างชั้นบันไดก็ควรจะห่างออก

ระยะปลูกและการวางแนวปลูกขางพารา

การกำหนดระยะปลูกและการวางแนวปลูก จะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น พันธุ์ยางที่ใช้ปลูก สภาพพื้นที่ เป็นต้นสำหรับระยะปลูกในที่ราบ จากการทดลองค้นคว้าพบว่าต้นยางจะเจริญเติบโตได้ดีที่สุดต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตรต่อต้น การใช้ระยะระหว่างแถวกว้าง ๖ เมตรจะมีพื้นที่ในการเจริญเติบโตมากเช่นกัน ถ้าใช้ระยะระหว่างแถวแคบเกินไปหรือมีระยะน้อยกว่า 2.5 เมตร ต้นยางจะเบียดเสียดกันแย่งธาตุอาหารกันและจะชะงักขึ้นไป เจริญเติบโตทางด้านข้างน้อย

ตารางที่ 2 ระยะปลูกขางพาราในพื้นที่ราบ

ระยะปลูก (เมตร)	จำนวน (ต้นต่อไร่)	หมายเหตุ
3.0 x 7.0	76	ปลูกพืชแซม
2.5 x 8.0	76	ปลูกพืชแซม
3.0 x 8.0	67	ปลูกพืชแซม
3.5 x 7.0	67	ปลูกพืชแซม
4.0 x 6.0	67	ไม่ปลูกพืชแซม

ที่มา: (สมศักดิ์, ไม่ระบุปีที่พิมพ์: 34)

ส่วนการกำหนดแถวหรือการจัดวางแนวปลูก เพื่อให้ได้สวนยางที่มีลักษณะสวยงามในการวางแผนจัดสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดแถวหลัก การกำหนดแถวหลักควรจะวางขวางทิศทางการไหลของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำเพื่อลดการชะล้างหน้าดิน การกำหนดแถวหลักจะต้องให้ห่างจากแนวสวนยางเก่าไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร และไม่ควรกำหนดแถวหลักไปตามเดียวกันกับสวนยางเก่าเนื่องจากต้นยางที่ปลูกใหม่จะถูกแย่งอาหารและได้รับแสงไม่เพียงพอ

2. จัดตั้งแนวการทำแถวหลัก เมื่อได้กำหนดแถวหลักว่าจะใช้ในแถวใดแล้วก็จะวัดระยะจากเขตสวนด้านที่จะเริ่มทำแถวแรกเข้าไปในแนวตั้งฉากใช้ระยะห่าง 1.5 เมตร ปักไม้ไว้ทั้งสองจุด (ไม่ควรห่างเกิน 1.5 เมตรต่อการกำหนดจุดแต่ละครั้งเพราะจะทำให้ผิดพลาดได้ง่าย) สมมติว่าเป็นแนว กข ใช้ไม้เส้นแนว 3 อัน เส้นแนว กขค ปักไม้หลักให้แน่นที่จุด กค และ ข ก็จะได้เส้น กขค เป็นแถวหลัก

3. ทำมุมฉาก จากจุด ก ทำมุมฉากโดยใช้เทปตลับวัดระยะทางไปหา ข ยาว 3 เมตร ปักไม้ไว้ห่างจากจุด ก วัดไปทาง ง ยาว 4 เมตร ปรับระยะ จง ให้ได้ 5 เมตร โดยใช้จุด จ เป็นหลักตรวจสอบระยะ กง ให้ได้ 4 เมตร ปักไม้ไว้ก็จะได้มุม กคจ เป็นมุมฉาก ใช้ไม้เล็กแนวปักที่จุด ค ในแนว กค เส้นแนว กค ให้ตรงโดยเส้นผ่านจุด ง แล้วปักไม้ไว้ที่จุด ค จะได้แนวขึ้นด้านหนึ่ง ส่วนที่จุด ข ก็ทำมุมฉาก ขชญ และเส้นแนว ขณ ในทำนองเดียวกันทำเช่นนี้จะได้แนวหลักจำนวน 3 เส้นคือ

- เส้น กข ใช้เป็นแนวกำหนดระยะระหว่างต้น
- เส้น กค ใช้เป็นแนวกำหนดระยะระหว่างแถว
- เส้น ขน ใช้เป็นแนวกำหนดระยะระหว่างแถว

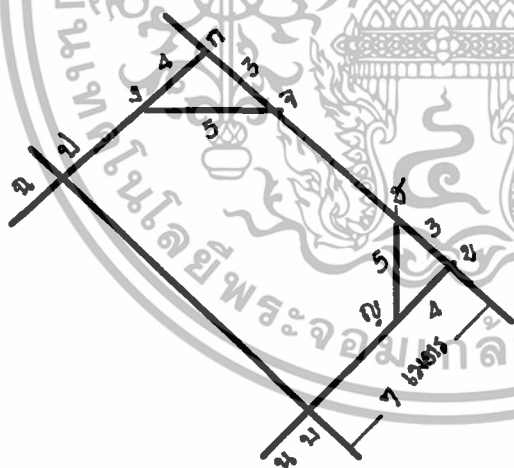
4. ปักไม้ชะมบตามระยะปลูก โดยใช้เชือกในล่อนโยง กข ให้ตึง แล้วปักไม้ชะมบบนเส้น กข ตามระยะระหว่างต้นที่ต้องการขีดหัวไม้และเชือกด้านใน จากนั้นย้ายเชือกจาก กข มาโยง กค วัดระยะเริ่มจากจุด ก ให้ได้ตามระหว่างแถวที่ต้องการตามแนวเชือกแล้วปักไม้ชะมบไว้ให้ตลอด กค และในแนว ขน ก็ทำเช่นเดียวกัน จากนั้นย้ายเชือกจาก ขน มาไว้ที่ บป ทำแบบเดียวกันกับเส้น กข ซึ่งจะใช้เป็นระยะต้น ทำเช่นนี้ไปจนตลอดแนวเหลือแนวขอบสวนไว้ไม่น้อยกว่า 1.5 เมตรทุกด้าน ถ้าการวัดระยะและมุมถูกต้อง เมื่อเส้นจากไม้ชะมบบนหนึ่งอันใดจะมองเห็นเป็นแนวทุกทิศทาง

ส่วนการเตรียมหลุม ปกติหลุมปลูกยางโดยทั่วไป จะมีขนาดกว้างยาวลึก 50x50x50 เซนติเมตร หลังจากขุดตากแดดไว้ 10-15 วัน ย่อยดินชั้นบนให้ส่วนผสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปุ๋ยร็อคฟอสเฟต 120 กรัมต่อหลุม ใส่รองก้นหลุมแล้วจึงกลบหลุมให้เต็มด้วยดินชั้นล่าง (ในกรณีที่ปลูกด้วยต้นติดตาขนาดใหญ่จะกลบหลุมตอนปลูก) สำหรับการวางแผนปลูกและการขุดหลุมปลูกในพื้นที่ที่มีความลาดเทจะแตกต่างกันไปจากพื้นที่ราบ เนื่องจากในพื้นที่ดังกล่าวนี้ จะมีการไหลบ่าของน้ำในขณะที่ฝนตกซึ่งจะทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน การปลูกยางในพื้นที่ส่วนนี้จึงต้องวางแผนปลูกให้สามารถป้องกันการชะล้างของน้ำด้วย ซึ่งมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน เช่น

1. การปลูกพืชตามแนวระดับ ใช้กับสวนยางที่มีความลาดเทไม่เกิน 5 องศา
2. การทำร่องน้ำหรือคันกั้นน้ำ ใช้กับพื้นที่ที่มีความลาดเทประมาณ 5-15 องศา โดยการทำคันดินให้ฐานกว้าง 1 เมตร สูง 0.4-0.5 เมตร เป็นช่วง ๆ หนึ่งจะยาวประมาณ 10 เมตร และแต่ละชั้นห่างกัน 10-15 เมตร
3. ทำขานเฉพาะต้น ใช้กับพื้นที่ที่มีความลาดเทประมาณ 5-15 องศา เช่นกัน โดยขุดดินบริเวณที่ปลูกยางให้เป็นขานกว้าง 2x2 เมตร
4. การทำขั้นบันได ใช้กับสวนยางที่มีพื้นที่ลาดเทเกิน 15 องศาขึ้นไป



ภาพที่ 1 การวางแผนปลูกยางพารา

ที่มา: (สมศักดิ์, ไม่ระบุปีที่พิมพ์: 37)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปลูกยางพารา

วิธีการปลูกที่นิยมนำมาปฏิบัติกันได้แก่

การปลูกด้วยต้นตอตา ต้นตอตาก็คือ ต้นกล้ายางที่ติดตาด้วยยางพันธุ์ดีไว้เรียบร้อยแล้วแต่ตายังไม่แตกออกมา คงเห็นมีแผ่นตาและตาเป็นตุ่มติดอยู่เท่านั้น การปลูกโดยใช้ต้นตอตานี้ปัจจุบันนิยมมากที่สุด เพราะง่ายต่อการปฏิบัติและต้นยางเจริญเติบโตดี

ลักษณะของต้นตอยางที่ดีต้องมีส่วนของรากแก้วที่สมบูรณ์ไม่คดงอ ความยาววัดจากโคนตอดินไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร ลำต้นตรงมีเส้นผ่านศูนย์กลางบริเวณที่ติดตาไม่น้อยกว่า 1 เซนติเมตร และไม่ควรถอกว่า 1.5 เซนติเมตร ระยะจากตาถึงโคนตอดินต้องไม่เกิน 8 เซนติเมตร และจากตาถึงรอยตัดไม่น้อยกว่า 8 เซนติเมตรเช่นกัน ขนาดของแผ่นตากว้างไม่เกิน 1.2 เซนติเมตร ส่วนรอยตัดเหนือแผ่นตาต้องให้ลาดเอียง 45 องศา ไปทางด้านตรงข้ามกับแผ่นตา สำหรับข้อที่ควรระวังในการปลูกด้วยต้นตอตาขณะปลูกควรให้แผ่นตาอยู่ในแนวทิศเหนือได้ เพื่อไม่ให้แผ่นตาถูกแสงแดดมากเกินไป การปลูกต้องอัดดินให้แน่นที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อให้รากสัมผัสดินมากที่สุดมีขั้นตอนและวิธีปฏิบัติดังนี้

1. การเตรียมพื้นที่ ไถพรวนดิน 2 ครั้ง เก็บเศษไม้และวัชพืชออกให้หมด แล้วไถพรวนซ้ำเพื่อให้ดินร่วนซุย จากนั้นปักไม้ระบมตามระยะปลูกที่กำหนด
2. ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 เซนติเมตร ตากหลุมไว้ 10-15 วัน ช่อยดินที่ขุดทุกชั้นผสมปุ๋ยหินฟอสเฟตอัตรา 170 กรัมต่อหลุม ไล่ลงไปบนหลุม
3. ใช้เหล็กหรือไม้ปลายแหลมแทงลงไปบนหลุม ขนาดเกือบเท่าความยาวของรากแก้ว นำต้นตอตาปลูกให้แผ่นตาอยู่ในแนวเหนือหรือใต้ อัดดินให้แน่นเท่าที่จะทำได้ แล้วกลบดินให้แนวระดับดินอยู่ตรงส่วนรอยต่อของรากกับลำต้น และหลังปลูกเสร็จควรพูนดินบริเวณโคนต้นให้สูงขึ้นเล็กน้อย เพื่อป้องกันน้ำขัง

หลังจากนั้นคลุมโคนต้นด้วยเศษฟางข้าวหรือวัสดุอื่น ๆ ที่พอหาได้ ในกรณีที่ฝนไม่ตกติดต่อกันหลายวันหลังจากปลูกควรใช้น้ำช่วยด้วย อัตราประมาณ 5 ลิตรต่อต้น ตาม

ความเหมาะสม การดูแลรักษาด้านอื่น ๆ เช่น การใส่ปุ๋ยกำหนดสูตรปุ๋ยคือ ปุ๋ยสูตร 1 = 18 -10 -16 ปุ๋ยสูตร 2 = 18 -4 -5 ปุ๋ยสูตร 3 = 16- -8 -14 และปุ๋ยสูตร 4 = 14 -4 -9 ตามอัตราที่จะแสดงไว้ในตาราง

ตารางที่ 3 สูตรปุ๋ยเคมีสำหรับยางพาราเมื่ออายุต่าง ๆ

อายุต้นยางหลังจากปลูก (เดือน)	ปุ๋ยสำหรับยางก่อนเปิดกรีด		ปริมาณปุ๋ยที่ใช้ (กรัมต่อต้น)
	ดินร่วน	ดินทราย	
2	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	60
5	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	60
8	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	90
12	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	60
15	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	120
18	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	120
24	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	190
30	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	190
36	ปุ๋ยสูตร 1	ปุ๋ยสูตร 3	190
42	ปุ๋ยสูตร 2	ปุ๋ยสูตร 4	190
48	ปุ๋ยสูตร 2	ปุ๋ยสูตร 4	400
54	ปุ๋ยสูตร 2	ปุ๋ยสูตร 4	400
60	ปุ๋ยสูตร 2	ปุ๋ยสูตร 4	400
66	ปุ๋ยสูตร 2	ปุ๋ยสูตร 4	400

ที่มา: (สมศักดิ์, ไม่ระบุปีที่พิมพ์: 40)

การปลูกด้วยต้นยางชำถุง เป็นวิธีปลูกยางที่ประสบผลสำเร็จสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีอื่น ๆ ต้นเจริญเติบโตสม่ำเสมอ ลดช่วงระยะดูแลรักษาต้นยางอ่อนให้สั้นลง สามารถกรีดยางได้เร็วกว่าการปลูกด้วยต้นตอตาหรือติดตาในแปลงการทำต้นยางชำถุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัด

สำนักพิมพ์เทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าพระยาพระธาตุนคร

นำของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีอยู่ 2 วิธีคือ การใช้วิธีติดตาในถุง ทำโดยการปลูกต้นกล้าข้างลงในถุงขนาด 8x10 นิ้วเมื่อต้นกล้าอายุ 4-8 เดือน ก็ทำการติดตา อีกวิธีหนึ่งคือ การใช้ต้นตอตาเขียวมาปลูกในถุงขนาด 5x16 นิ้ว และ 4x5 นิ้ว ทั้งสองวิธีจะมีข้อที่แตกต่างกันคือ การชำถุงด้วยต้นตอตาเขียว จะใช้เวลาในการแตกฉัตรที่ 1, 2 นานกว่าวิธีการติดตาในถุง นั่นคือการปลูกด้วยต้นตอตาเขียวจะใช้เวลาเติบโต 7.5-10 สัปดาห์ แต่การติดตาในถุงจะใช้เวลา 6-7.5 สัปดาห์เท่านั้น แต่ความเสียหายเมื่อย้ายไปปลูก ต้นยางชำถุงที่ปลูกด้วยวิธีติดตาในถุงจะเสียหายสูงกว่าการชำถุงด้วยต้นตอตาเขียว 5-6 เท่าตัว

สำหรับวิธีการปลูก การปลูกด้วยต้นยางชำถุงจะมีขั้นตอนและวิธีปฏิบัติดังนี้

1. เตรียมต้นยางชำถุงโดยใช้ต้นตอตาเขียว เริ่มตั้งแต่การนำดินกรอกใส่ถุงขนาด 4x15 นิ้ว ใช้ดินร่วนผสมปุ๋ยหินฟอสเฟตอัตรา 7-10 กรัมต่อถุงแล้วนำอัดใส่ถุงให้แน่น ใช้ไม้ปลายแหลมปักลงกลางถุงให้เป็นรู ใช้ต้นตอตาปลูกให้ตาอยู่สูงจากดินในถุงประมาณ 2 นิ้ว อัดดินให้แน่นยกนำไปเรียงไว้ในที่ร่มรำไรระยะแถวกว้าง 10 นิ้ว และเมื่อตาแตกออกจึงจัดขยายเป็น 4 นิ้วต่อความกว้างของแถว การบำรุงรักษาหลังต่างออกแล้ว 2-3 สัปดาห์ใส่ปุ๋ยสูตร 1 ครั้งหนึ่ง และครั้งต่อไปทุก 2-4 สัปดาห์ ในอัตรา 5 กรัมต่อถุงจนกว่าต้นตาโต 1-2 ฉัตร มีใบแก่เต็มที (สังเกตยอดของฉัตรเริ่มผลิยอดอ่อนเป็นปุ่มขึ้นมา) ก็พร้อมที่จะย้ายนำไปปลูกในแปลงได้

2. การปลูก เริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ การเตรียมหลุมปลูก ซึ่งจะเหมือนกับการปลูกต้นตอตา ส่วนวิธีการปลูกใช้มีดคม ๆ กรีดเอาก้นถุงออก กรณีที่มีรากม้วนอยู่ก้นถุงให้ตัดออกด้วย นำถุงหย่อนลงไปหลุม แล้วใช้มีดกรีดถุงอีกครั้งจากก้นจนถึงปากถุงทั้งสองข้าง นำดินกลบพอหลวม แล้วดึงเอาถุงพลาสติกออก กลบดินเพิ่มและกดให้แน่นจนได้ระดับบริเวณโคนต้นสูงระดับเดียวกับที่ปลูกในถุง ส่วนการดูแลรักษาโดยเฉพาะการใส่ปุ๋ย ชนิดของปุ๋ยและปริมาณที่ใส่ก็จะกระทำเหมือนกันกับการปลูกต้นตอตา ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 แล้ว

การปลูกซ่อมยางพารา

การปลูกยางไม่ว่าจะใช้วัสดุชนิดใด ภายหลังจากที่ปลูกไปแล้วย่อมจะมีต้นยางตายไปบ้างเสมอ ส่วนจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างเช่น ความสมบูรณ์ของวัสดุที่ปลูก สภาพภูมิอากาศ ความชำนาญของผู้ปลูกและผลจากการทำลายของโรคและแมลง เป็นต้น โดยจุดประสงค์แล้วการปลูกซ่อมยางก็เพื่อต้องการให้ได้จำนวนต้นยางที่ปลูกมีจำนวนเท่าเดิม ไม่มีหลุมว่าง ซึ่งจะทำให้ได้รับผลผลิตอย่างเต็มที่ อีกประการหนึ่งที่จะต้องคำนึงอยู่เสมอในการปลูกซ่อมยางก็คือ การเจริญเติบโตที่สม่ำเสมอของยางเดิมและยางที่ปลูกซ่อมใหม่ ในการปลูกซ่อมเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จะต้องพิจารณาใช้วัสดุปลูกซ่อมอย่างเหมาะสม การจะใช้วัสดุปลูกซ่อมชนิดใด เช่น ดินตอตา หรือดินยางชำถุง ต้องขึ้นอยู่กับขนาดของต้นยางในแปลงปลูกในระยะนั้น ๆ ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่จะทำการปลูกซ่อมด้วย คือ

ตารางที่ 4 ระยะเวลาการปลูกซ่อมยางพารา

วิธีการปลูก	กำหนดเวลาปลูกซ่อม	วัสดุที่ใช้ปลูกซ่อม
1. ปลูกด้วยวิธีการติดตา ในแปลง	- 15 วันหลังจากปลูก	- เมล็ดงอก
	- 1-2 เดือนหลังจากปลูก	- เมล็ดงอก, ต้นกล้า 2 ใบ
	- หลังจากติดต้น	- ยางชำถุง, ต้นติดตาขนาด เล็ก
	- 20-22 เดือนหลังจากติดต้น	- ต้นติดตาขนาดใหญ่
2. ปลูกด้วยดินตอตา	- 1-2 เดือนหลังปลูก	- ดินตอตา
3. ยางชำถุงพลาสติก	- 1-2 เดือนหลังปลูก	- ยางชำถุงพลาสติกขนาด เล็ก
	- 1 ปีหลังปลูก	- ยางชำถุงขนาดใหญ่, ต้นติดตาขนาดเล็ก
	- 2 ปีหลังปลูก	- ต้นติดตาขนาดใหญ่

ที่มา: (สมศักดิ์, ไม่ระบุปีที่พิมพ์: 42)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตัดแต่งกิ่งยางพารา

วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการตัดแต่งกิ่งยางเพื่อต้องการให้ยางมีการเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ ได้รูปทรงที่เหมาะสม ทั้งทางด้านลำต้นและบริเวณทรงพุ่ม การตัดแต่งกิ่งทำให้บริเวณลำต้นกลมตรง ไม่มีปุ่มปม ง่ายต่อการกรีดและเพิ่มพื้นที่การกรีดให้สูงขึ้น ส่วนการตัดแต่งกิ่งบริเวณทรงพุ่มใบให้บางลง การต้านทานลมมีน้อย นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคเปลือกเน่า โรคราสีชมพู เป็นต้น ส่วนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติในการตัดแต่งกิ่งยางจะเน้นหนักอยู่ 2 ส่วนคือ ส่วนบริเวณทรงพุ่มและส่วนของลำต้น

การตัดแต่งกิ่งบริเวณลำต้น แต่ก่อนการตัดแต่งกิ่งบริเวณลำต้นที่ปฏิบัติกันมามักจะตัดแต่งกิ่งหรือแขนงออกจากลำต้นหมดในระยะสูงจากพื้นดิน 2 เมตร การตัดแต่งดังกล่าวจะทำให้ต้นยางแตกกิ่งสูงเจริญเติบโตได้ช้าจึงได้มีวิธีการตัดแต่งแบบใหม่ขึ้น เรียกว่า progressive pruning หรือ delay pruning โดยมีมุ่งหวังที่จะได้รับประโยชน์จากกิ่งแขนงให้มากที่สุดก่อนที่จะถูกตัดทิ้ง เพื่อชะลอความสูงและเพิ่มขนาดของลำต้นให้มากขึ้น ซึ่งวิธีดังกล่าวมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. ตัดกิ่งแขนงที่เกิดจากต้นตอเดิมออกให้หมด โดยเฉพาะในยางที่ปลูกด้วยต้นตอตา หรือปลูกโดยวิธีติดตาในแปลง
2. กิ่งที่แตกออกจากลำต้นในระยะจากโคนต้นสูงขึ้น 0.3 เมตร หากมีกิ่งที่มีฉัตรใบ 2-3 ฉัตร หรือกิ่งที่เจริญดีกว่ายอดตัดออกให้หมด
3. ในต้นที่มีลำต้นสูง 1.8-2.0 เมตร หากยังไม่แตกกิ่งจะต้องสร้างทรงพุ่มโดยวิธีสอดขางหรือครอบขาง และตัดกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ออก
4. เมื่อกิ่งแขนงที่ระดับ 1.3-1.2 เมตร มีฉัตรใบ 3-4 ฉัตรให้เลือกตัดกิ่งแขนงที่ต่ำกว่า 1.3 เมตรออกไป โดยเลือกตัดกิ่งที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางโตเป็นครึ่งหนึ่งของลำต้นออก
5. ตัดกิ่งแขนงที่เจริญ 6-8 ฉัตรตรงระดับ 0.9-1.3 เมตรออกให้หมด หากเป็นต้นที่แตกกิ่งระดับ 1.8-2.0 เมตร โดยให้ช่วยสร้างทรงพุ่มโดยวิธีควั่นลำต้น
6. เมื่อยางอายุได้ 2 ปีตัดทุกกิ่งที่อยู่ต่ำกว่า 1.7 เมตรออกให้หมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตัดแต่งกิ่งบริเวณทรงพุ่ม

1. เมื่อต้นยางอายุ 2-3 ปี คอยตัดกิ่งแขนงที่แตกออกมาจากอก เพื่อให้พุ่มใบโปร่งลดแรงปะทะลม
2. กิ่งที่แตกออกเป็นคาบมีขนาดไม่เท่ากัน ทำให้น้ำหนักของกิ่งไม่สมดุลให้ตัดกิ่งเล็กออก
3. เมื่อยางพาราอายุ 3-5 ปี ยังต้องเลือกตัดกิ่งออกอีกเมื่อมีทรงพุ่มหนาเกินไป แต่ไม่ควรตัดยอดเพราะจะทำให้ยอดแตกกิ่งออกมา

การสร้างทรงพุ่มของยางพารา

การสร้างทรงพุ่มให้กับต้นยาง จะเป็นผลดีในด้านการช่วยลดระยะเวลาในการดูแลรักษาให้สั้นลงคือ ช่วยเร่งการเจริญเติบโตของต้นยางให้เร็วขึ้น สามารถเปิดกรีดได้เร็วกว่ากำหนด และเป็นการลดต้นทุนในการปลูกสร้างสวนยางให้น้อยลงด้วย ส่วนวิธีปฏิบัติในการสร้างทรงพุ่มจะมีระยะเวลาที่เหมาะสมอยู่ 2 ระยะ และในแต่ละระยะจะมีวิธีการสร้างทรงพุ่มที่แตกต่างกันดังนี้

ระยะขางเล็ก มีความสูงจากพื้นดินถึงยอด ประมาณ 2.5 เมตร หรือมีอายุประมาณ 12-18 เดือน เหมาะสำหรับการสร้างทรงพุ่มระยะแรกสามารถทำได้ 2 วิธีคือ

1. วิธีรวบใบฉัตรยอด กระทำในระยะที่ฉัตรยอดเป็นใบเพสลาด ใบแก่จนถึงเริ่มผลิยอดอ่อนยาวไม่เกิน 2 เซนติเมตร วิธีการก็โดยรวบใบฉัตรยอดขึ้นไปเหนือยอด 4-5 ก้าน แล้วพับใบที่รวบขึ้นลงมาปิดบริเวณยอด แล้วใช้ยางเส้นรัดเอาไว้ 2-3 เส้น ทิ้งไว้ 2-3 สัปดาห์ จะสังเกตเห็นบริเวณฉัตรยอดตาเริ่มแตกและผลิออกมาเป็นกิ่งแขนง 3-5 กิ่ง หากถึงสัปดาห์ที่ 4 หากยางไม่ขาดหรือหลุดออกไปให้เอายางออก (ทิ้งเอาไว้จะทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโตและกิ่งแขนงมีแนวโน้มแข็งแรงกว่ายอด) วิธีนี้จะได้รับผลดีที่สุด เมื่อฉัตรยอดแก่และสมบูรณ์ที่สุด ในระยะอื่น ๆ จะได้ผลน้อยกว่านี้ ส่วนการรวบยอดขณะที่ยอดอ่อนแตกออกยาวกว่า 2 เซนติเมตร จะได้ผลน้อยเพราะยอดจะเจริญเติบโตผลิออกมาข้างนอก
2. วิธีคลุมยอดด้วยใบ กระทำเมื่อยอดอ่อนออกมาเกิน 2 เซนติเมตรไปจนถึงเริ่มใบอ่อนที่ยังคงเป็นสีน้ำตาลแดงอยู่ วิธีการกระทำโดยเด็ดใบยางแก่มา 3 ใบ แล้วพับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวมคลุมบริเวณยอดก่อน ใซ้ยาง 2 เส้นรัดทิ้งไว้ 4 สัปดาห์ ถ้ายางไม่ขาดหรือหลุดให้แก้ไข ออก

ระยะยางโต ที่ต้นยางมีเปลือกสีน้ำตาลในระดับความสูง 2.50 เมตร หรือ ต้นยางมีความสูงไม่ต่ำกว่า 4 เมตร ที่ยังไม่มีการแตกกิ่งก้านสาขา การสร้างทรงพุ่มจะใช้วิธีควั่นเปลือกสองรอบเป็นวิธีที่ดีที่สุด และเหมาะสำหรับต้นสีน้ำตาลเท่านั้นวิธีควั่นเปลือกจะมีเครื่องมือควั่นลักษณะเป็นใบมีดรูปตัววี 2 ใบอยู่ห่างกัน 0.20 เมตร ติดอยู่บนด้ามถืออลูมิเนียม 2 อัน ยึดใบมีดไว้ การควั่นก็ใช้ใบมีดรูปตัววี กดติดกับลำต้นระดับสูงจากพื้นดิน 2.50 เมตร ให้ใบมีดกินลึกแค่เปลือกเท่านั้น อย่าให้ถึงเนื้อ แล้วหมุนเครื่องมือไปรอบต้นยางด้วยแรงกดสม่ำเสมอ หลังจากนั้นประมาณ 2-3 สัปดาห์ จะมีแขนงแตกออกมาทั้งส่วนบนและล่างรอยควั่น แต่บริเวณใต้รอยควั่นจะแตกแขนงมากกว่า กิ่งเหล่านี้มักจะไวต่อสภาพอากาศและโรค มักจะตายไปเหลือแต่กิ่งที่แข็งแรงและสมบูรณ์เพียง 3-4 กิ่ง ในทิศทางที่เหมาะสม หากกิ่งเจริญสูงกว่ายอดก็ให้ตัดกิ่งประโดงให้ต่ำกว่ายอด เพื่อให้ประโดงยอดเจริญเติบโตดีกว่า ต้นจะได้สมดุล

การเก็บเกี่ยวผลผลิตยางพารา

การเปิดกรีดหน้ายาง

สภาพของต้นยางที่พร้อมจะทำการเปิดกรีดได้ จะต้องมีอายุประมาณ 6-7 ปี หรือมีขนาดเส้นรอบวงของลำต้นบริเวณที่จะทำการเปิดกรีดไม่ต่ำกว่า 0.50 เมตร มีจำนวนต้นที่ได้ขนาดดังกล่าวไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ส่วน หรือมากกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนต้นทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อให้มีจำนวนต้นเพียงพอกับแรงงานคนกรีด ซึ่งคนหนึ่ง ๆ จะกรีดยางได้ประมาณ 400-500 ต้นต่อครั้ง สำหรับขนาดของต้นยางที่จะทำการเปิดกรีดนั้นถ้าเป็นต้นกล้าจะต้องมีเส้นรอบวงของลำต้นมากกว่า 0.50 เมตร ตรงระดับความสูงจากพื้นดิน 0.75 เมตร และเปิดกรีดให้เอียงจากซ้ายไปขวาทำมุม 30 องศา หากเป็นต้นติดตาจะเปิดกรีดตรงระดับความสูง 1.50 เมตรจากพื้นดิน ที่เป็นเช่นนี้เพราะความหนาของเปลือกตั้งแต่รอบติดตาขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนถึงคาบเกือบจะเท่ากันน้ำโดยตรงที่สูง 1.50 เมตร จากพื้นดินจะไม่แตกต่างกันที่โคนมากนัก

อุปกรณ์สำหรับเปิดกรีด

1. ไม้วัดระดับความสูง ใช้ไม้ระแนงขนาด 1x1 นิ้ว ยาว 0.75 เมตร และ 1.50 เมตร สำหรับต้นกล้าและต้นติดตามลำดับ นำแผ่นสังกะสีที่มีความกว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 45 เซนติเมตร มาติดติดกับปลายไม้ทุกมุม 120 องศา สำหรับไม้ยาว 0.75 เมตร และ 120-125 องศา สำหรับไม้ยาว 1.50 เมตร โดยให้ปลายสังกะสีหันไปทางด้านหน้าต่อเมื่อนำไปเปิดกรีดจะได้หันด้านติดสังกะสีแนบติดกับต้น สังกะสีจะเอียงจากซ้ายลงมาขวา
2. ลวดเบอร์ 13 หรือ 14 สำหรับทำที่รองถ้วย และเบอร์ 16 นำมาขดทำ ลวดสปริง
3. รางร่อนน้ำยางลักษณะคล้ายกับด้ามช้อนสังกะสีกว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ยาว 7-8 เซนติเมตร พับกลางตามความยาวให้มีลักษณะเป็นราง
4. ถ้วยร่อนน้ำยาง เป็นถ้วยดินเผาเคลือบภายใน หาง่ายและราคาถูก ควรเป็นถ้วยรูปทรงกระบอกปากกว้าง จะสะดวกในการใช้ไม้ปาดน้ำยาง ถ้วยร่อนน้ำยางที่ใช้มีเบอร์ 8, 10, 12, 14, 16 และ 18 ออนซ์
5. มีดกรีดยาง นิยมใช้คือมีดกรีดยางแบบมีดขอ (มีดเขบง) มีความยาวรวมทั้งด้ามประมาณ 30 เซนติเมตร

ขั้นตอนการเปิดกรีด

1. วัดขนาดของลำต้น ถ้าเป็นต้นยางจากเมล็ดหรือต้นกล้าให้ตั้งไม้สูง 0.75 เมตรติดกับลำต้นใช้ลวดโอบรอบถ้าปลายลวดทั้งสองไม่พบกันแสดงว่าต้นยางนั้นโตเกินกว่า 0.50 เมตร สามารถทำการเปิดกรีดได้ ถ้าเป็นต้นติดตาให้ตั้งไม้สูง 1.50 เมตร บนพื้นดินกับต้น แล้ววัดเส้นรอบวงเช่นเดียวกัน ถ้าปลายลวดไม่พบกันก็ทำการเปิดกรีดได้
2. ทำรอยเปิดกรีด ใช้ไม้วัดความสูงที่เตรียมไว้มาทาบกับลำต้น ให้ด้านที่เป็นสังกะสีอยู่แนบติดกับลำต้น โดยปลายสังกะสีจะหันไปทางด้านซ้ายมือ แล้วขีดเครื่องหมายด้วยชอล์กหรือตะปูลงตามแนวขอบบนของแผ่นสังกะสี จากซ้ายบนลงมาด้านขวาล่าง ให้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความยาวเป็นขนาดครึ่งหนึ่งของลำต้น (แล้วแต่ขนาดการกรีดว่าจะเป็นครึ่งหนึ่งของลำต้น หรือหนึ่งในสามของลำต้น)

3. เปิดกรีด ใช้มีดกรีดยางกรีดเบา ๆ เพื่อทำเป็นรอยเปิดกรีดจากซ้ายลงมาทางขวา ขนาดลึกเกือบถึงเนื้อไม้เป็นการกรีดเดือน 2-3 วัน

หลังจากทำการเปิดกรีดแล้วตรงปลายสุดตามแนวคิ่ง ใช้มีดกรีดยางนำทางไหลของน้ำยางจากแนวรอยกรีดลงมาประมาณ 0.30 เมตร แล้วตีตรงร่องน้ำยางไว้โดยใช้ด้ามมีดเคาะเบา ๆ ไม้ให้ถึงเนื้อไม้ ได้ลึกร่องน้ำยางประมาณ 0.10 เมตร ใช้ลวดรองถ่วงรับน้ำยางรักรอบลำต้น แล้วตั้งถ่วงรองน้ำยางไว้บน

การกรีดยาง การปฏิบัติเกี่ยวกับการกรีดยาง แบ่งตามช่วงระยะเวลาการกรีด และการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง แบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ

1. การกรีดยางในระยะ 3 ปีแรก
2. การกรีดยางหลังจาก 3 ปีไปแล้ว
3. การกรีดเปลือกงอกใหม่
4. การ ใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับเปลือกเดิมของยางบางพันธุ์

การกรีดยางในระยะ 3 ปีแรก สำหรับต้นติดตา ในระยะ 2-3 ปีแรกของการกรีด ต้นยางยังอยู่ในระยะเจริญเติบโต การกรีดหักโหมเกินไปจะทำให้ต้นยางชะงักการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตน้อยลงในระยะต่อไป การกรีดยางในระยะนี้จึงควรพิจารณาใช้ระบบกรีดที่เหมาะสมดังนี้

- กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน (1/2S. d/3) ระบบนี้ใช้ได้กับยางทุกพันธุ์
- กรีดครั้งต้นวันเว้นวัน (1/2S. d/2) ระบบนี้เหมาะสมกับยางทุกพันธุ์
- กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวันร่วมกับ การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางเข้มข้นร้อยละ 2.5 (1/2S. d/3 + E.T. เข้มข้นร้อยละ 2.5) ใช้กับยางพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่ำ ในระยะแรกของการกรีดเช่น พันธุ์ GT1, PR107 และ Tier1. โดยใช้สารเคมีทาใต้รอยกรีดที่ขุดเปลือกกว้าง 0.02 เมตร ใช้ปีละ 2-3 ครั้ง เมื่อผลผลิตสูงขึ้นพอสมควรก็หยุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกรีดยังจาก 3 ปีไปแล้ว สำหรับต้นติดตาในระยะนี้ ต้นยางเจริญเติบโตได้ดี ทนทานต่อการกรีดยังได้ดีกว่าระยะแรก ระบบกรีดยังที่ใช้ควรเป็นดังนี้

- กรีดยังครั้งต้นวันเว้นสองวัน (1/2S. d/3) เหมาะสำหรับยางบางพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย

- กรีดยังครั้งต้นวันเว้นวัน (1/2S. d/3) เหมาะสำหรับยางพันธุ์อื่น ๆ และกรีดยังชดเชยเฉพาะในท้องที่ที่มีวันกรีดน้อยกว่า 200 วัน เช่น จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง และนราธิวาส

- กรีดยังครั้งต้นวันเว้นสองวันร่วมกับการใช้สารเคมีเข้มข้นร้อยละ 2.5 (1/2S. d/3 + E.T.เข้มข้นร้อยละ 2.5) เหมาะสำหรับยางบางพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่ำ และตอบสนองต่อสารเร่งได้ดี ควรใช้เพียงปีละ 2-3 ครั้ง

การกรีดยังเปลือกงอกใหม่ กระทำได้ 2 ลักษณะคือ ใช้สารเคมีเร่งและไม่ใช้สารเคมี

- การใช้สารเคมีเร่ง ถ้าต้องการใช้กับยางทุกพันธุ์ให้ใช้กับระบบกรีดยังครั้งต้นวันเว้นสามวัน (1/2S. d/4) หรือ กรีดยังครั้งต้นวันเว้นสองวัน (1/2S. d/3) โดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยางทาเหนือรอยกรีดกว้าง 1 เซนติเมตร ปีละ 3-4 ครั้ง

- ไม่ใช้สารเคมีเร่ง ทำได้ 2 ระบบคือ กรีดยังครั้งต้นวันเว้นวัน (1/2S. d/2) มีการกรีดยังชดเชยใช้ได้กับยางทุกพันธุ์ และกรีดยังครั้งต้นวันเว้นสองวัน (1/2S. d/3) มีการกรีดยังชดเชยได้สำหรับยางที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย

ส่วนระบบกรีดยังที่ใช้สำหรับต้นกล้าหรือต้นยางที่ปลูกจากเมล็ด จะแตกต่างไปจากต้นติดตา เนื่องจากต้นกล้าเป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย หากกรีดถี่เกินไปจำนวนต้นเปลือกแห้งจะมีมาก ระบบกรีดยังที่เหมาะสมควรใช้ดังนี้

- การกรีดยังหน้าที่ 1, 2 ควรใช้ระบบกรีดยังครั้งต้นวันเว้นสองวัน (1/2S. d/3)

- การกรีดยังเปลือกงอกใหม่ ควรใช้ระบบกรีดยังครั้งต้นวันเว้นวัน (1/2S. d/2) หรือกรีดยังครั้งต้นวันเว้นสามวัน หรือกรีดยังครั้งต้นวันเว้นสองวันควบคู่กับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง

การเก็บน้ำยาง

เมื่อกรีดยางแล้ว น้ำยางก็จะไหลไปตามรอยที่ทำไว้ ผ่านล้นร่องน้ำยางและไหลลงถ้วยรองน้ำยางในที่สุด ภายหลังจากกรีดยางไปแล้วประมาณ 3 ชั่วโมง ส่วนมากน้ำยางก็จะหยุดไหลก็จะเริ่มเก็บน้ำยางได้ ซึ่งผู้เก็บน้ำยางโดยปกติจะเป็นคนเดียวกับคนกรีดยาง จะถือถังหูหิ้วหรือหาบถังไปเก็บน้ำยาง เก็บน้ำยางในถ้วยแล้วเทลงไปในถังหรือที่ถือหลังแทนน้ำยางในถ้วยก็จะใช้ไม้ปาดน้ำยาง กวาดน้ำยางออกจากถ้วยให้หมด แล้วนำถ้วยไปคว่ำไว้บนห้วงลวดที่ใช้ เพื่อไม่ให้ถ้วยสกปรกและป้องกันฝุ่นละอองตกลงไปในถ้วย น้ำยางที่เก็บได้จะถูกลำมารวบรวมแล้วลำเลียงไปส่งยังโรงงานทำยางแผ่นอีกต่อหนึ่ง สำหรับสวนขนาดใหญ่ แต่หากเป็นสวนขนาดเล็กก็จะหาบหรือหิ้วไปทำแผ่นที่บ้าน

ปัจจุบันใน บางท้องที่มีพ่อค้าเข้ามารับซื้อน้ำยางสด ๆ เลย ในกรณีนี้เจ้าของสวนไม่ประสงค์จะทำยางแผ่นเองก็จะสามารถขายเป็นน้ำยางไปได้ โดยพ่อค้าดังกล่าวจะมีรถบรรทุกประกอบขึ้นเป็นถังสำหรับใส่น้ำยางออกไปรับซื้อถึงสวนขั้นตอนการซื้อขายจะคิดจากน้ำหนักของน้ำยางสดทั้งหมด และหาความเข้มข้นของน้ำยางโดยจะมีเครื่องมือวัดที่วัดค่าออกมาแล้ว หากค่าเฉลี่ยเป็นน้ำหนักยางแห้งตราค่าออกมาเป็นกิโลกรัมซื้อขายในราคาเท่ากับราคาขายชั้นสองของตลาดในแต่ละวัน

การทำยางแผ่น

หลังจากเก็บน้ำยางจากสวนนำเข้มารวบรวมยังถึงในบริเวณ โรงงานหรือบริเวณที่จะทำยางแผ่น แล้วจะต้องรีบทำยางแผ่นทันทีเพราะสิ่งแวดล้อมทั่วไป เช่น ความร้อนจากอากาศจะทำให้ยางเกิดบูดหรือรัศตัวขึ้นทุกขณะ สำหรับอุปกรณ์ก็เช่นเดียวกันจะต้องเตรียมไว้ให้พร้อมและล้างทำความสะอาดก่อนทุกครั้ง แม้อุปกรณ์เหล่านั้นจะสะอาดแล้วก็ตาม อุปกรณ์ดังกล่าวที่จำเป็นจะต้องใช้ได้แก่

- จักรกรีดยาง ทั้งรีดเรียบและรีดดอก
- ถังรวมน้ำยาง
- กรดฟอร์มิกหรือกรดซัลฟูริก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โองใส่ น้ำ
- ตะก
- เครื่องกรองน้ำยางเบอร์ 40 และ 60
- ใบพายกวนน้ำยาง
- ที่ตวงน้ำยางขนาด 3 ลิตร
- อ่างเคลือบสำหรับผสมน้ำกรด

ขั้นตอนและวิธีทำยางแผ่น

1. ผสมน้ำยางกับน้ำโดยอัตราส่วน 1: 1 ถ้าเป็นน้ำยางที่ได้จากต้นยางอ่อน ยังมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งต่ำอยู่อาจจะผสมส่วนของน้ำน้อยลงเหลือน้ำยาง 3 ส่วนต่อน้ำ 2 ส่วนโดยปริมาตรก็ได้
2. นำส่วนผสมของน้ำยางนี้เทผ่านตะแกรงกรอง 2 ชั้น เบอร์ 40 และ 60
3. ตวงส่วนผสมของน้ำยางที่ผ่านการกรองแล้วนี้ใส่ในตะกอมิเนียมตะกอละ 5 ลิตร หรือว่าเล็กน้อย
4. ผสมน้ำกรดฟอร์มิก โดยใช้ น้ำกรด 2 ช้อนสักระลิตต่อน้ำ 3 กระจบองนม ใส่ น้ำกรดที่ผสมแล้วนี้ 1 กระจบองนมต่อน้ำยาง 1 ตะก (น้ำกรดที่ผสมแล้วไม่ควรเก็บไว้เกิน 2 วัน)
5. ก่อนเทน้ำกรดที่ผสมแล้วใส่น้ำยางควรใช้ที่สำหรับกวนยาง พายกวนน้ำยาง ในตะกที่จะใส่กรดสัก 1-2 รอบก่อน แล้วจึงค่อย ๆ เทส่วนผสมของน้ำกรดลงไปตาม ความยาวของตะก แล้วใช้ไม้พายกวน 5-6 รอบ
6. ในระหว่างกวนจะมีฟองอากาศเกิดขึ้นมากมาย ให้ช้อนฟองอากาศออกให้หมด ซึ่งฟองอากาศนี้สามารถทำเศษยางชั้นดีได้
7. หลังจากตักฟองอากาศออกหมดแล้ว ควรปิดฝาตะกเพื่อป้องกันสิ่งสกปรก ลงไป นำไปตั้งทิ้งไว้ประมาณ 30-45 นาที ยางในตะกก็จะแข็งตัว
8. เมื่อยางแข็งตัวดีแล้ว ก่อนนำไปเท่นวดควรรินน้ำหล่อไว้ทุกตะกเพื่อ สะดวกในการเลาะยางออกจากข้างตะก
9. ครว้ตะกกลงบนเท่นวด ยางจะหลุดออกจากตะก จากนั้นทำการนวดด้วย มือหรือไม้นวดก็ได้ตามถนัด นวดให้ยางเป็นแผ่นบางลงมีความหนาประมาณ 1 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. นำยางที่นวดจนบางแล้วนี้ เข้าเครื่องรีดเรียบ 3 ครั้ง ให้แผ่นยางหนา ประมาณ 0.3-0.4 เซนติเมตร แล้วจึงนำเข้าเครื่องรีดดอก 1 ครั้ง จะได้ยางแผ่นดิบที่มีขนาดพอเหมาะความหนาประมาณ 0.2-0.3 เซนติเมตร

11. นำยางที่ผ่านเครื่องรีดดอกแล้วไปล้างน้ำให้สะอาด โดยจุ่มลงในโอ่ง หรือ ถังน้ำเพื่อล้างกรดออก ยางแผ่นที่ทำด้วยกรดฟอสฟอริกควรแช่น้ำประมาณ 30 นาที แล้วจึงนำไปผึ่งลมในที่ร่ม ไม่มีฝุ่น อากาศถ่ายเทได้สะดวก เมื่อยางแห้งก็สามารถเก็บไว้ขายได้ หรือ ถ้าหากมีโรงรมควัน เมื่อนำหยุดไหลหลังจากผึ่งไว้สักครู่ ก็สามารถนำเข้าโรงรมได้เลย ซึ่งจะใช้เวลาในการรมประมาณ 4 วัน ที่อุณหภูมิระหว่าง 110-145 องศาฟาเรนไฮต์ จะได้ยางที่สุกสม่ำเสมอ

ลักษณะของยางแผ่นชั้นดี

1. เป็นสีเหลืองมันดำ ไม่คอดกี่ยวยาวประมาณ 70-80 เซนติเมตร หนาประมาณ 3-4 เซนติเมตร หนัก 0.8-1.0 กิโลกรัม
2. สะอาด ปราศจากฟองอากาศ
3. มีสีใส สม่ำเสมอทั้งแผ่น ไม่มีขาว
4. มีความยืดหยุ่นดี ไม่ฉีกขาดง่าย และมีรอยดอกยางเห็นเด่นชัด

การแยกและการคัดชั้นยาง

ยางแผ่นดิบที่ชาวสวนผลิตออกขายในแต่ละท้องถิ่นและชาวสวนแต่ละรายจะมีความสะอาดและมีความประณีตแตกต่างกันในการขายยางของชาวสวนจึงมักอยู่ในรูปของยางคละชั้น เมื่อยางแผ่นดิบเหล่านี้ถูกแปรสภาพเป็นยางแผ่นรมควันก็จะมีคุณภาพที่แตกต่างกันออกไป จึงทำให้พ่อค้าผู้รับซื้อยางช่วงแรกก่อนถึงโรงรมควัน มีความจำเป็นต้องรับซื้อยางแผ่นดิบในราคาที่ต่ำมักมีปัญหาการต่อรองราคาและส่วนใหญ่ผู้เสียเปรียบก็คือผู้ขายเพื่อความยุติธรรมในเรื่องราคาดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะจัดแบ่งยางแผ่นดิบออกตามคุณภาพของยางแผ่นตามความเหมาะสมโดยอาศัยทักษะของทั้งสองฝ่ายเป็นเกณฑ์ตัดสิน ซึ่งวิธีนี้เรียกว่า การแยกชั้นยาง หรือการแยกยางแผ่นดิบ ในการแยกชั้นนี้ยังไม่ถือเป็นมาตรฐานของตลาด เป็นเพียงเพื่อหาข้อยุติในการตกลงราคาซื้อขายยางแผ่นดิบเท่านั้น เมื่อนำยางแผ่นดิบไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รมควันแล้วผู้แปรสภาพหรือพ่อค้าส่งออกก็จะทำการคัดชั้นอย่างอีกครั้งหนึ่ง ตามมาตรฐานสากลของข้อกำหนดของสมาคมผู้ค้ายางระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้มีคุณภาพชั้นยางแผ่นรมควันนี้ไว้ 3 ชั้น และคุณภาพของยางแผ่นรมควันแต่ละชั้นเทียบเท่ากับคุณภาพของยางแท่ง การแยกยางแผ่นรมควันโดยวิธีนี้เรียกว่า “การคัดชั้นยาง” การแยกยาง จะอาศัยความเหมาะสมโดยอาศัยทักษะและข้อสังเกตบางประการคือ

1. ความสะอาด แผ่นยางสะอาดไม่มีขยะ ขอบรีวี่ขี้ยาง หรือฟองอากาศที่เห็นเด่นชัด

2. ความหนาบางของแผ่นยาง หนาบางสม่ำเสมอตลอดแผ่น

3. ความชื้นในแผ่นยาง ควรมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 5

4. ความยืดหดเพราะการใช้น้ำหรือน้ำกรด ไม่ถูกส่วน

5. สีและความสม่ำเสมอของสี

6. ลักษณะขนาดของแผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าไม่คอดกั้ว เล็ก โต ยาว

หรือ สั้น เกินไป

การคัดชั้นยาง

การคัดชั้นยางแผ่นรมควัน ผู้ทำการคัดจะต้องมีทักษะอย่างสูงเพราะ จะต้องใช้สายตาช่วยในการคาดคะเนชั้นของยางซึ่งจะต้องได้มาตรฐาน เพราะคุณภาพของยางแผ่นรมควันนั้นจะต้องเปรียบเทียบกับยางแท่งในการกำหนดคุณภาพชั้นนั้น กำหนดให้ยางแผ่นรมควันเป็น 3 ชั้น และนอกจากนั้นถือเป็นยางแผ่นชั้นต่ำคือ

1. ยางแผ่นรมควันชั้น 1

2. ยางแผ่นรมควันชั้น 2

3. ยางแผ่นรมควันชั้น 3

มาตรฐานของยางแผ่นรมควันของประเทศไทยนั้นกำหนดเอายางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นหลักเกณฑ์การตัดสิน ซึ่งยางแผ่นรมควันชั้นนี้จะมีคุณภาพเท่ากับยางแท่ง TTR 20 คุณภาพยางแผ่นรมควันที่ดีกว่า ก็พิจารณาให้เป็นยางแผ่นรมควันชั้น 1 และ 2 สิ่งที่จะช่วยกำหนดว่ายางนั้น ๆ ควรอยู่ในชั้นไหนคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ฟองอากาศและสิ่งสกปรก ซึ่งภาษาของการคัดชั้นยางเรียกว่า “จุดและแต้ม”
2. สีและความสม่ำเสมอของสี ไม่มีราสีแดง
3. ไม่มีสิ่งปลอมปน
4. การใช้น้ำและน้ำกรดถูกส่วน

ข้อพิจารณาในการแยกชั้นยางแผ่นรมควันของบริษัทผู้ส่งออกตามมาตรฐานของสมาคมผู้ค้ายางระหว่างประเทศ มีดังนี้

1. ยางแผ่นรมควันชั้น 1 เป็นยางแผ่นที่แห้งและรมควันสุกสม่ำเสมอ สีสม่ำเสมอตลอดแผ่น ไม่มีจุดและแต้มเป็นตำหนิตลอดแผ่น ไม่มีราแดง (ราสนิม) เหนียวแน่น มีความยืดหยุ่นดี ไม่มีสิ่งอื่นเจือปน ถ้าจะมีฟองอากาศขนาดเล็ก ๆ เท่าหัวเข็มหมุดกระจายอยู่ในแผ่นยางได้บ้างเล็กน้อย (คุณภาพเหมือน TTR 5)
2. ยางแผ่นรมควันชั้น 2 เป็นยางที่มีคุณภาพต่ำกว่ายางแผ่นรมควันชั้น 1 แต่จะต้องรมควันสุกสม่ำเสมอ สะอาด สีสม่ำเสมอตลอดแผ่น ไม่มีจุดและแต้มเป็นตำหนิ ไม่มีราแดงมากเกินไป เหนียวแน่นและมีความยืดหยุ่นดี ถ้าจะมีจุดหรือแต้มหรือจุดดำ ๆ ได้บ้างรวมกันแล้วไม่เกินร้อยละ 5 ของแผ่น (คุณภาพเหมือน TTR 10)
3. ยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นยางที่แห้งรมควันสุกสม่ำเสมอ เหนียวแน่นดี ยืดหยุ่นดี ไม่มีจุดและแต้ม สิ่งเจือปนอื่น ๆ เป็นตำหนิมากจนเป็นที่น่ารังเกียจ คือรวมแล้วไม่เกินร้อยละ 10 ของแผ่น (คุณภาพเหมือน TTR 20)
4. ยางแผ่นรมควันชั้นต่ำ เป็นยางชั้นที่ต่ำกว่าชั้นที่ 3 และเป็นเศษยางที่คัดออกจากแผ่นยางรมควันชั้นต่าง ๆ หรือที่รมควันสุกเกินไปมีควันดำจับ แผ่นยางที่ใช้กรดมากหรือน้อยเกินไป การยืดหยุ่นไม่ดี ลักษณะยางเป็นสีดำไม่มีความสม่ำเสมอในแต่ละแผ่น ไม่มีการขายออกไปสู่ต่างประเทศ นอกจากนำไปแปรสภาพใหม่เป็นยางเครฟ

โรคและศัตรูยางพารา

โรคใบจุดตานก อาการของโรคเกิดจากเชื้อราเข้าทำลายใบยาง ขณะที่ใบยังอ่อนอยู่ ลักษณะอาการของโรคคือ จุดที่เกิดมีลักษณะคล้ายคลึงกับตานก จุดค่อนข้างกลม เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1-3 มิลลิเมตร ตรงกลางจุดมีลักษณะโปร่งแสงมีขอบสีน้ำตาล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล้อมรอบ การป้องกันกำจัดทำได้โดยใช้ยาประเภท คาร์บาเมท เช่น ไชแนบ มาแนบ แมนโคเซบ เข้มข้นร้อยละ 0.2 ฉีดพ่นส่วนปลายยอดในระยะที่ยางผลิใบใหม่ แต่ครั้งไม่ควรเกิน 7 วันและทำการฉีดพ่นติดต่อกันจนกว่าต้นยางจะมีใบฉัตรใหม่ที่สมบูรณ์

โรคเกิดจากเชื้อออยเดียม อาการจะเห็นปุยของกลุ่มสปอร์และเส้นใยสีขาวเทาของเชื้อราที่สร้างขึ้นบนผิวด้านล่างของแผ่นใบ มองดูคล้ายแป้ง ถ้าเกิดกับใบยางอายุน้อยก็จะร่วงหลุดไป แต่ถ้าใบแข็งแรงจะเจริญต่อไปได้ แต่รอยแผลจะเป็นสีเหลืองซีด แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างของแผลไม่แน่นอน ใบร่วงที่เกิดจากเชื้อออยเดียม ส่วนมากมีขนาดเล็กยาวประมาณ 2 นิ้ว และยังไม่คลี่ของตัวใบที่หล่นมีลักษณะบิดงอ เน่า มีสีดำจากปลายใบเข้ามาส่วนก้านใบยังติดอยู่ที่กิ่งก้านบนต้น การป้องกันกำจัดใช้วิธีพ่นด้วยผงกำมะถันเพื่อป้องกันการระบาดของโรค อัตรา 1.5-5.0 กิโลกรัมต่อไร่ ทุก ๆ 5-7 วัน จำนวน 5-6 ครั้ง

โรคราสีชมพู อาการโรคนี้ส่วนมากเกิดกับกิ่งกับคาคบ อาการขั้นแรกที่เชื้อราเข้าทำลายเห็นเป็นรอยน้ำยางถูกขับออกมาไหลเป็นทางยาวได้รอยแผล เมื่อน้ำยางแห้งจะมีราคาเข้าจับ เวลาอากาศชุ่มชื้นราคาจะเจริญเติบโตเต็มที่และเปลี่ยนเป็นราสีชมพู มีรอยแตกกระแหว่งเล็ก ๆ กระจายทั่วไป ส่วนของต้นยางเหนือส่วนที่เป็นโรคจะแห้งตายไป มีกิ่งอ่อนแตกเจริญขึ้นมาใหม่จากส่วนใต้รอยแผล การป้องกันกำจัด รักษาสวนยางให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้ดี ในยางอ่อนที่ยังไม่เปิดกรีดใช้ยาบอร์โดมิกซ์เจอร์ อัตราผสมจุนสี 1 กิโลกรัม + ปูนขาว 2 กิโลกรัม + น้ำ 5 ถัง สวนยางที่เปิดกรีดแล้วใช้ยาไดโฟลาแมค 90 จำนวน 1 ซ็อนแกง + น้ำ 4 ลิตร หรือยากาลิกซิน ใช้ส่วนผสมของยาทาหรือพ่นบริเวณที่เป็นโรค ให้เหนือรอยแผลขึ้นไป 12 นิ้วและต่ำลงมา 6 นิ้ว ทาทุก ๆ วันจนกว่าอาการของโรคจะหายไป

โรคเส้นดำ เป็นโรคหน้ากรีดยางที่มีความสำคัญมากทางเศรษฐกิจ และเป็นอันตรายแก่ต้นยางมากที่สุด โรคหนึ่ง ต้นยางที่เป็นโรคอย่างรุนแรงเปลือกงอกใหม่จะเสียหายจนทำการกรีดยางข้ามหน้าเปลือกงอกใหม่ไม่ได้ ต้นยางให้ผลผลิตสั้นลงเป็นเวลา 8-16 ปี อาการส่วนมากมักเกิดเหนือรอยกรีด ในระยะแรกเปลือกจะเป็นรอยข้ำมีสีผิดปกติ

ต่อมารอยข้ำจะเปลี่ยนเป็นรอยปุ่มสีดำ และขยายตัวตามแนวยื่นของลำต้น เมื่อเดือนเปลือก ออกดูจะพบลายเส้นดำบนพื้นไม้ อาการชั้นรุนแรงทำให้เปลือกของหน้ายางบริเวณที่เป็นโรค น้ำยางไหลตลอดเวลา และต่อไปเปลือกจะเน่าหลุด การป้องกันกำจัด ใช้ยาไดโฟลาแทน 80 ผสมน้ำเข้มข้นร้อยละ 1.5 (ยาหนัก 15 กรัมผสมน้ำ 1 ลิตร) พ่นที่หน้ากรีดยางหรือทาเหนือ รอยกริดทุก ๆ ครั้ง หลังการกรีดยางในระยะที่โรคใบร่วงระบอบ ก่อนทายาต้องเช็ด เปลือกส่วนที่เป็นโรคออก (แต่ไม่จำเป็นต้องขูดเนื้อไม้ส่วนที่เป็นโรคออก) และการทายา ต้องทายาหลังการกรีดยางใน 12 ชั่วโมง

โรคเปลือกเน่า อาการระยะแรกเห็นเป็นกอบุมสีจางจนเปลือกงอกใหม่เหนือ รอยกริดต่อมาตรงรอยแผล จะมีเส้นใยของเชื้อราสีเทาขึ้นปกคลุมเห็นได้ชัด เมื่ออาการ รุนแรงขึ้นเชื้อราจะขยายลุกลามออกไป จนเห็นเป็นแถบขนานไปกับรอยกริดเปลือกใน บริเวณดังกล่าวจะเน่าหลุดเป็นแอ่ง เหลือแต่เนื้อไม้สีดำ การป้องกันกำจัดไม่ให้สวนยางมี ความชื้นสูงเช่น ตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืชส่วนการใช้ยาป้องกันโรคนี้ได้แก่ เบนเลทแอนนิบูจีน หรือไดโฟลาแทน 80 ทาหน้ายางเสมอจนกว่าหน้ายางจะหายเป็นปกติ

โรคเปลือกแห้ง สาเหตุเกิดจากการเอาน้ำยางออกมากเกินไป มีผลทำให้ เนื้อเยื่อเจริญบริเวณเปลือกที่ถูกกริด มีธาตุอาหารไปหล่อเลี้ยงไม่เพียงพอ เปลือกยาง บริเวณนั้นจึงแห้งไป อาการระยะแรกน้ำยางจะจางลง คือน้ำยางแห้งน้อย หลังกรีดยางน้ำ ยางจะแห้งเป็นจุด ๆ ตามรอยกริด เปลือกยางเป็นสีน้ำตาลอ่อน และแยกออกจากกันเป็นชั้น ถ้ายังกรีดยางต่อไป เปลือกยางจะแห้งสนิท คือไม่มีน้ำยางไหล เปลือกใต้รอยกริดแตกขยาย บริเวณมากขึ้นจนถึงพื้นดินและหลุดออกเนื่องจากเปลือกงอกใหม่ดันออกมา การป้องกัน กำจัด เนื่องจากโรคนี้เป็นอาการผิดปกติทางกายภาพในท่อน้ำยาง จึงไม่มีวิธีการรักษาโรคนี้ แต่เมื่อต้นยางเริ่มแสดงอาการ วิธีป้องกันก็คือ ให้หยุดกรีดยางนั้น 6-12 เดือน หลังจาก หยุดพักกริดแล้วให้เปิดกริดหน้าใหม่ทางด้านตรงข้าม หรือกริดหน้าสูงต่อไป

บทที่ 3

สภาพการตลาดยางพารา¹

ตลาดยางในประเทศ

ตลาดยางในประเทศประกอบขึ้นด้วย ผู้ขายคือชาวสวนยางและผู้ซื้อซึ่งเป็น พ่อค้ายางในระดับต่าง ๆ กัน นับตั้งแต่พ่อค้าเร่ พ่อค้าในหมู่บ้าน พ่อค้าในเมืองและผู้ส่งออก ผู้ขายซึ่งเป็นชาวสวนยางนั้นมีประมาณ 6 แสนราย และประมาณร้อยละ 95 ของชาวสวน เหล่านี้ เป็นชาวสวนขนาดเล็กมีขนาดสวนยางเฉลี่ย 10-15 ไร่ ส่วนผู้ซื้อมีน้อยรายเมื่อเทียบกับผู้ขายสภาพตลาดจึงเป็นลักษณะของผู้ซื้อ

เมื่อชาวสวนผลิตยางได้ (ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปยางแผ่นดิบ) ก็จะขายให้กับ พ่อค้าในระดับต่าง ๆ ดังกล่าวซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณยางที่ชาวสวนผลิตได้ สภาพการคมนาคม จากแหล่งผลิตถึงตลาด กล่าวคือถ้าปริมาณมากการคมนาคมสะดวกก็จะเป็นการดึงดูดใจให้ พ่อค้าในเมืองและผู้ส่งออกเข้าไปซื้อ แต่ถ้าปริมาณผลผลิตมีน้อยและการคมนาคมไม่สะดวก พ่อค้าและผู้ส่งออกดังกล่าวก็จะไม่เข้าไปซื้อ เพราะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย ชาวสวนต้องขายผ่าน พ่อค้าคนกลางหลายระดับ ราคาที่ได้รับจะอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ

บทบาทของพ่อค้าคนกลางในระดับต่าง ๆ

1. พ่อค้าเร่ พ่อค้าระดับนี้จะใช้มอเตอร์ไซด์เป็นพาหนะเข้าไปซื้ออย่างที่สวนใน รูปของยางแผ่นดิบแล้วนำไปขายให้พ่อค้าในหมู่บ้านหรือพ่อค้าในเมือง พ่อค้าเร่นี้มีบทบาท สูงในท้องที่ที่การคมนาคมไม่สะดวก แต่เมื่อการคมนาคมสะดวกพ่อค้าเหล่านี้จะมีบทบาท น้อยลง

2. พ่อค้ายางในหมู่บ้าน จะเปิดร้านค้าในหมู่บ้าน โดยอาจขายสินค้าอื่นควบคู่

¹ สภาพการตลาดยางพาราอ้างอิงจาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร, 2533: 85-92

กันไป การซื้อจากชาวสวนในรูปของยางแผ่นดิบ แล้วขายให้พ่อค้าในเมืองอีกทีหนึ่ง ส่วนใหญ่พ่อค้าในระดับนี้จะมีใบอนุญาตให้ประกอบกิจการค้ายางและครอบครองยาง

3. พ่อค้าในเมือง พ่อค้าระดับนี้จะตั้งร้านรับซื้อยางของคนตัวเมือง ส่วนมากจะประกอบธุรกิจซื้อขายยางเพียงอย่างเดียว โดยจะรับซื้อจากพ่อค้าเร่ พ่อค้าในหมู่บ้าน ชาวสวนขนาดกลางและขนาดใหญ่ พ่อค้าระดับนี้ถือครองยางวันละมากกว่า 1,000 กิโลกรัม จึงต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมาย และจดทะเบียนเป็นผู้ค้ายางและครอบครองยาง การขายของผู้ค้าระดับนี้จะขายให้กับผู้ส่งออก ในรูปของยางแผ่นรมควัน โดยเสียค่าธรรมเนียมให้กับผู้ส่งออก

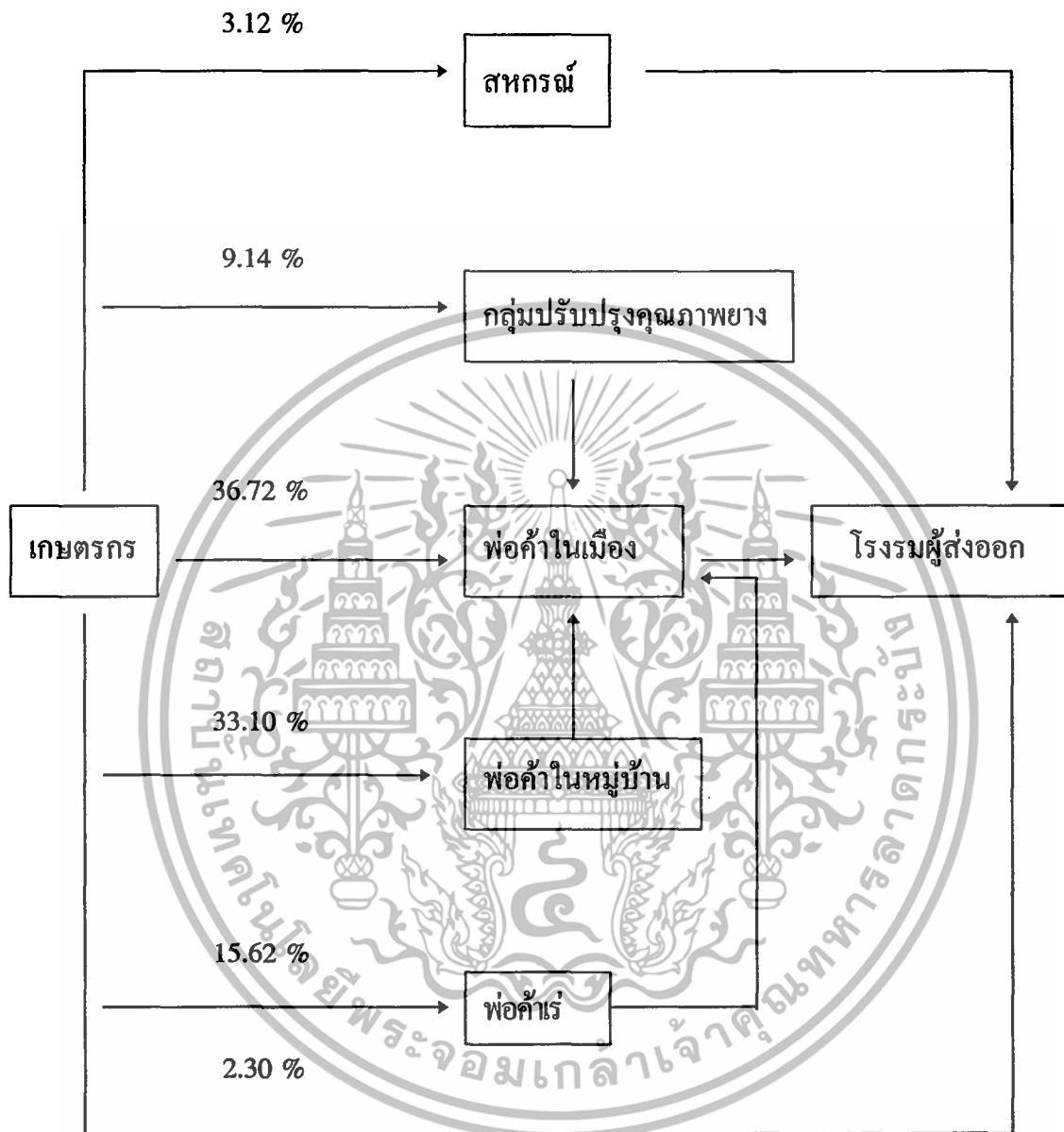
4. ผู้ส่งออก เป็นพ่อค้าระดับสูงสุดของประเทศ ผู้ส่งออกมักจะมีโรงงานแปรรูป (โรงรมควันและโรงงานทำยางเครฟ) ของตนเอง โดยจะซื้อยางจากพ่อค้าในเมืองหรือจากสวนขนาดใหญ่และซื้อขายในรูปของยางแผ่นรมควัน กรณีที่พ่อค้าหรือชาวสวนยางส่งยางแผ่นดิบมาจำหน่ายจะต้องรอผลการรมควันเสียก่อนว่ายางแผ่นดิบอยู่ชั้นไหน จึงจะตกลงราคากัน แต่ในกรณีที่ผู้ขายต้องการเงินสดก่อนผู้ส่งออกจะจ่ายเงินให้ประมาณครึ่งหนึ่งก่อน เมื่อทราบผลการรมควันแล้วก็จะจ่ายส่วนที่เหลือ ผู้ส่งออกจะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ค้ายางและมียางไว้ในครอบครองต่อกองการยาง กรมวิชาการเกษตร

การกำหนดราคาขายภายในประเทศ

นับตั้งแต่มีการผลิตยางสังเคราะห์ออกสู่ตลาด ในปีพ.ศ. 2482 การใช้ยางสังเคราะห์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งปีพ.ศ. 2505 เป็นต้นมา ปริมาณการใช้ยางสังเคราะห์สูงกว่ายางธรรมชาติ ยางสังเคราะห์จึงเป็นตัวนำในการกำหนดราคาขาย โดยที่ราคาขายสังเคราะห์จะขึ้นลงตามราคาน้ำมัน

ราคาขายในตลาดภายในประเทศ จะเคลื่อนไหวตามราคาขึ้นลงของยางในตลาดโลกอย่างใกล้ชิด เพราะผลผลิตยางประมาณร้อยละ 95 ส่งออก ซึ่งเป็นยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นส่วนใหญ่และตลาดที่สำคัญของยางไทยก็คือ ประเทศญี่ปุ่น การกำหนดราคาซื้อขายยางภายในประเทศ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือ โรงรม ซึ่งจะประกาศราคารับซื้อยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในแต่ละวัน หรือที่เรียกกันว่า “เปิดราคา” ซึ่งราคาเปิดจะผันผวนไปตามภาวะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาพที่ 2 วิธีการตลาดยางพาราของภาคใต้

ที่มา: (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2533: 88)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดโลกและอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงราคาถึงวันละ 3-4 ครั้ง ผู้แปรรูปและผู้ทำธุรกิจค้าขาย จึงต้องติดตามความเคลื่อนไหวของราคาอย่างใกล้ชิด เพื่อการเก็งกำไร

การกำหนดราคาขาย แบ่งได้ 3 ระดับ คือ

1. ราคาระหว่างโรงรมและยี่ปั่ว คือ ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ที่โรงรมเปิดจริง แต่ถ้าขายแผ่นที่นำมาขาย มีเปอร์เซ็นต์ของน้ำน้อยกว่าหรือมากกว่าเปอร์เซ็นต์ของน้ำในยางแผ่นรมควันชั้น 3 ก็จะได้เพิ่มราคาหรือถูกหักราคาตามอัตราที่แน่ชัด

2. ราคาระหว่างพ่อค้าคนกลาง จะใช้ราคาของโรงรมหักด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นต้นทุนการตลาด เช่น ค่าขนส่ง ค่าแรงงาน ค่านายหน้า เป็นต้น

3. ราคาในระดับไร่นา พ่อค้าผู้รับซื้อใช้ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นตัวกำหนด โดยหักน้ำหนักของสิ่งเจือปนในยาง (โดยดูด้วยตาเปล่า) และค่าใช้จ่ายการตลาด

การขายยางของเกษตรกร

1. ลักษณะยางที่เกษตรกรขาย เกษตรกรส่วนใหญ่จะขายผลผลิตในรูปของยางแผ่นดิบ มีเกษตรกรจำนวนน้อยที่ขายผลผลิตเป็นน้ำยางสด

2. ระยะเวลาในการซื้อขายมีการซื้อขายยางเกือบตลอดทั้งปียกเว้นช่วงที่ต้นยางผลิใบ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เดือนเมษายน และฤดูที่ฝนตกชุกติดต่อกันในช่วงเดือนสิงหาคม-เดือนกันยายน

3. การจัดชั้นคุณภาพ มีการจัดยางแผ่นดิบเป็น 3 ชั้นคือยางแผ่นดิบชั้น 1 ถึงชั้น 3 แต่ในทางปฏิบัติพ่อค้าจะตีราคาโดยใช้วิธีประเมินคร่าว ๆ โดยดูด้วยสายตาในเรื่องของความชื้น ความสะอาดของยางแผ่นเป็นเกณฑ์ว่ายางที่ตนรับซื้อนั้น ถ้ารมควันแล้วจะได้คุณภาพชั้นไหน จึงตีราคาขายตามคุณภาพที่คาดว่าจะได้รับซึ่งส่วนใหญ่ยางที่เกษตรกรขายได้จะเป็นยางแผ่นดิบชั้น 3

4. การตั้งราคา พ่อค้าขายในแต่ละระดับ จะมีวิธีการตั้งราคาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้รับซื้อเป็นผู้กำหนดราคาโดยยึดถือราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ที่โรงรมยางแผ่นดิบจะรับซื้อหักด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ถ้าไร ฯลฯ

วิธีการขายยางแก่โรงรม วิธีการขายยางให้โรงรมแบ่งเป็น 2 แบบคือ

1. ขายแบบยางดิบหรือยางขาว พ่อค้าขายให้กับโรงรม โดยคิดราคาวันที่ขาย ไม่ต้องดูผลการรมควันยางแผ่นดิบนั้น ว่าเมื่อรมแล้วจะเป็นยางรมควันชั้นใด
2. ขายแบบยางรมหรือยางสุก พ่อค้าขายให้โรงรมโดยคิดราคากรรมควันในวันที่ส่งมอบและจะได้รับเงินสดไป ร้อยละ 80 ของยอดขายที่ประเมินจากยางแผ่นรมควันชั้น 3 ที่เหลืออีก ร้อยละ 20 จะต้องรอผลการรมควันก่อน

ใน 2 แบบนี้ยังต้องแบ่งวิธีการขายออกเป็น 3 วิธีคือ

- ขายและคิดราคาทันทีในวันที่ส่งมอบ
- ผ่าขายไว้ก่อนกับโรงรม 15-30 วัน โดยจ่ายเงินสดร้อยละ 80 ของยอดขายที่ประเมินจากยางแผ่นรมควันชั้น 3 ณ วันที่นำมาผ่า ไม่คิดค่าผ่า แต่โรงรมสามารถนำยางไปรมควันได้เลย โดยไม่ต้องรอให้ผู้ขายตกลงขายก่อน
- ขายล่วงหน้า พ่อค้าจะต้องส่งมอบยางภายใน 15-30 วัน นับตั้งแต่วันที่ตกลงขายล่วงหน้า

บริษัทผู้ส่งออกยางพาราที่สำคัญ

ประเทศไทยมีบริษัทผู้ส่งออกยางพาราประมาณ 50 บริษัท แต่ในจำนวนนี้มีเพียง 6-7 บริษัท ที่มีอิทธิพลต่อตลาดยางภายในประเทศ เพราะมีปริมาณการรับซื้อมาก และครอบครองตลาดส่งออกส่วนใหญ่ไว้ ซึ่งบริษัทเหล่านี้ได้แก่

1. บริษัทยางไทยปักษ์ใต้ จำกัด
2. บริษัทช่วยชวน จำกัด
3. บริษัทนุชนันทรา จำกัด
4. บริษัทยูเนียนรับเบอร์ จำกัด
5. บริษัทพัฒนกิจรับเบอร์ จำกัด
6. บริษัทเหมืองยางสินไทย จำกัด
7. บริษัทแสงทองรับเบอร์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นตลาดยางพาราของประเทศ จึงเป็นตลาดของบริษัทใหญ่ผู้ส่งออก โดยบริษัทผู้ส่งออกรายใหญ่ ๆ เป็นผู้กำหนดราคาซื้อขาย โดยใช้ราคา ณ แหล่งผลิต (F.O.B.) ของยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นตัวตั้งราคาซื้อขาย

อิทธิพลทางการค้าของบริษัทผู้ส่งออกรายใหญ่

โครงสร้างการตลาดยางพาราของไทยนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นตลาดที่ผูกขาด การซื้อและการขายของกลุ่มธุรกิจไม่กี่ราย ดังนั้นธุรกิจการค้ายางจึงค่อนข้างจะถูกปิด ยกที่พ่อค้ารายใหม่ ๆ จะเข้าไปมีส่วนร่วมในตลาดยางพาราได้ ด้วยเหตุนี้ส่วนต่างระหว่างราคาซื้อขายในตลาดภายใน โดยเฉพาะที่ตลาดหาดใหญ่กับราคาส่งออกยางพาราจึงมีความแตกต่างค่อนข้างสูง

อนึ่งราคายางซื้อขายยางพาราในตลาดหาดใหญ่ จะใช้ราคาในตลาด KMCE ในกัวลาลัมเปอร์เป็นฐานในการคำนวณราคาและเมื่อหักด้วยภาษีการส่งออก ต้นทุนส่งออกและอัตราแลกเปลี่ยนแล้ว จะมีส่วนเหลือของราคาซื้อขายระหว่างกลุ่มธุรกิจชาวสวนยางอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งชาวสวนยางจะตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เพราะอำนาจการซื้อแบบผูกขาดตัดตอนอยู่กับธุรกิจใหญ่ ๆ ฉะนั้นถ้าหากการตลาดยางพาราภายในประเทศเปิด โอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรีระหว่างพ่อค้ากับกลุ่มธุรกิจเดิมมากกว่านี้ ส่วนเหลื่อมดังกล่าวก็อาจลดลง ซึ่งจะช่วยให้ชาวสวนยางได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ปัจจัยที่กำหนดราคายางในตลาดโลกการขึ้นลงของราคายางในตลาดโลกขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

1. การผลิตและความต้องการใช้ยางธรรมชาติ
2. การขึ้นลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก
3. บทบาทขององค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ (The International Rubber Organization: INRO)

อนึ่งองค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ คือ องค์การที่เป็นตัวแทนของประเทศผู้ผลิตและผู้บริโภค ทำหน้าที่เป็นกันชนเกี่ยวกับราคายางพารา โดยวิธีการเข้าซื้อขายยางพาราเมื่อราคายางตกต่ำ เพื่อพยุงราคาและสร้างความต้องการให้เพิ่มขึ้นหรืออุปสงค์เทียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยจะมีการกำหนดราคา เริ่มซื้อ เร่งซื้อ และราคาประกันต่ำสุดของยางพารา ดังโครงสร้างระดับราคาของ INRO ในข้อตกลงฉบับที่ 2

อนึ่งกลุ่มผู้ส่งออกได้มีข้อเสนอใหม่ เพื่อขอให้ยกระดับราคาประกันต่ำสุดจาก 17.40 บาทต่อกิโลกรัม ตามความตกลงฉบับที่ 1 เป็นราคา 22.04 บาทต่อกิโลกรัม ตามความตกลงฉบับที่ 2 แต่ขณะนี้ยังไม่สามารถตกลงกับประเทศผู้ใช้อย่างได้ จึงยังไม่มีผลใช้บังคับแต่ประการใด

ปัจจัยที่กำหนดราคาภายในประเทศ

เนื่องจากยางพาราของไทยส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศในรูปของวัตถุดิบประมาณร้อยละ 95 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ดังนั้นราคาภายในประเทศจึงขึ้นอยู่กับราคาของตลาดโลก และจะเคลื่อนไหวขึ้นลงในแนวทางเดียวกับราคา ณ แหล่งผลิต (F.O.B.) ของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยประเทศหนึ่ง

อย่างไรก็ตามอิทธิพลของภาวะการค้าและการกำหนดราคาภายในประเทศจะถูกผูกไว้กับบริษัทส่งออกยางพารารายใหญ่ๆ เพียง 6-7 บริษัทดังกล่าวไปแล้ว ซึ่งในลักษณะนี้ตลาดยางพาราจึงถือว่าเป็นตลาดของผู้ซื้อ มิใช่ตลาดของผู้ขาย

แนวทางในการแก้ปัญหาหาราคายางพาราคต่ำของประเทศ

1. รัฐบาลควรสนับสนุนในการจัดตั้ง “ตลาดกลางยางพารา”

จากอดีตที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า บทบาทของรัฐบาลให้ความสนใจในการแทรกแซงการค้ายางพาราน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับข้าว ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง และผลผลิตเกษตรอื่น ๆ และในระยะเวลาที่ผ่านมายางพาราสามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ และไม่ต้องมีการจัดสรรโควตา (quota) ด้วยเหตุนี้ภาวะการค้ายางพาราของไทยจึงถูกกำหนดบทบาทจากภาคเอกชน โดยเฉพาะจากกลุ่มธุรกิจดังกล่าวข้างต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจึงตกอยู่กับชาวสวนยางพารา เพราะพ่อค้าหรือกลุ่มธุรกิจสามารถผลัดภาระด้านภาษี และค่าโสหุ้ยต่าง ๆ ในการส่งออกไปให้ชาวสวนยางอย่างง่าย ๆ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวรัฐบาลน่าจะกำหนดให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดตั้ง “ตลาดกลางยางพารา” ทั้งนี้เพื่อให้ตลาดดังกล่าวเป็นแหล่งในการซื้อขายยางพาราอย่างเสรีระหว่างพ่อค้ากับชาวสวนยางพารา หรือสหพันธ์ สมาคมชาวสวนยางแห่งประเทศไทย โดยรัฐบาลจะต้องมีบทบาทในการควบคุมการค้าเงินธุรกิจของตลาดกลางอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. การตั้งโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพารา

อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางสำเร็จรูปนับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เพราะนอกจากจะเป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบยางพาราแล้ว ยังจะช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบและขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่องประเภทอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมของเด็กเล่น อุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบฐานและเทคโนโลยีในการผลิตน้ำยางข้น และน้ำยางสดอีกด้วย ดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางสำเร็จรูปให้มากขึ้น เพราะจะเป็นการช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากการเกษตร นโยบายกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค และนโยบายการสร้างงานให้แก่ประชากรในท้องถิ่น ซึ่งอุตสาหกรรมดังกล่าวมีส่วนโดยตรงในการสร้างมูลค่าเพิ่ม (value added) ให้กับยางพารารวมทั้งส่งผลให้ยกระดับราคายางพาราให้สูงขึ้น อีกทั้งราคายางพาราก็จะมีเสถียรภาพเพราะมีตลาดรองรับที่แน่นอน

3. การเจรจาตลาดยางพาราในตลาดต่างประเทศ

จากการที่ประเทศไทยสามารถผลิตยางพาราได้เป็นอันดับ 3 ของโลก ในปัจจุบันนั้น หรืออาจจะเป็นอันดับ 1 ของโลกในอนาคตนั้น สิ่งที่เราควรคำนึงถึงของรัฐบาลก็คือ การเจาะตลาดในต่างประเทศให้มากที่สุด ดังนั้นรัฐบาลจึงควรจัดคณะผู้แทนทางการค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งระดับรัฐบาลและเอกชนเยือนประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา ฯลฯ เพื่อเจรจา
หาช่องทางส่งเสริมและขยายตลาดยางพาราหรือผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มากขึ้น

ในการเจาะตลาดยางพาราหรือผลิตภัณฑ์ยางพารานั้น รัฐบาลควรริบ
ดำเนินการตั้งแต่บัดนี้เพราะ โอกาสเปิดตลาดทางการค้ายางพาราและผลิตภัณฑ์ระหว่าง
ประเทศของไทยในขณะนี้อยู่ในภาวะที่สดใส แต่ถ้าปล่อยโอกาสและเวลาล่วงเลยไป
ในอนาคตอาจทำให้เวียดนามและเขมร ซึ่งขณะนี้ทราบ่ว่าประเทศทั้งสองกำลังเร่งผลิต
ยางพาราเพื่อการส่งออกเช่นเดียวกัน สำหรับวิธีการเจาะตลาดต่างประเทศ ประการหนึ่งคือ
การพิจารณาจัดตั้งสินค้าฝากขาย (consignment stock) ในเมืองท่าของประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้
เพราะจะสามารถเสนอขายสินค้าได้ทันกับความต้องการและปริมาณมากน้อยเท่าไรก็ได้ อีกทั้ง
ทั้งจะเป็นการเสนอขายสินค้าให้แก่ประเทศคู่ค้าได้โดยตรง ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางของ
ประเทศที่ 3

4. จัดตั้งสหพันธ์สมาคมชาวสวนยางแห่งประเทศไทย

สหพันธ์ดังกล่าวนี้จะป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาองค์กรชาวสวนยาง
ระดับจังหวัด เพื่อเป็นองค์กรกลางของชาวสวนยางที่จะประสานงานระหว่างชาวสวนยางกับ
การบริหารนโยบายของรัฐ ตลอดจนเป็นตัวแทนของชาวสวนยางทั้งหมดในการนำปัญหา
อุปสรรคและความต้องการขั้นพื้นฐานอันแท้จริงของชาวสวนยางเสนอต่อรัฐบาลเพื่อนำไป
แก้ไขและปรับนโยบายของชาติให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของชาวสวนยางด้วย

5. บทบาทของไทยในองค์กรยางธรรมชาติระหว่างประเทศ

องค์กรยางธรรมชาติระหว่างประเทศในปัจจุบันมี 2 องค์กร คือ องค์กรยาง
ธรรมชาติระหว่างประเทศ (The International Rubber Organization: INRO) องค์กรนี้
ประกอบด้วยประเทศผู้ผลิตหลักที่มีอิทธิพลได้แก่ มาเลเซีย กับประเทศผู้ใช้อย่างธรรมชาติซึ่ง
มีอิทธิพลในการกำหนดราคาด้วย ได้แก่ ญี่ปุ่น อเมริกา) และสมาคมประเทศผู้ผลิตยาง
ระหว่างประเทศ (Association of Natural Rubber Producing Countries: ANRPC)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทขององค์กรยางธรรมชาติระหว่างประเทศที่ผ่านมา ก่อนข้าง จะไม่มีอิสระในการกำหนดราคายางพาราในตลาดโลก เนื่องมาจากองค์กรทั้งสองถูก กำหนดบทบาทและให้คำนิยามถึงกลุ่มประเทศผู้ใช้อย่างพาราในตลาดโลกเป็นหลัก คือ ญี่ปุ่น และอเมริกา เป็นต้น

จากมูลเหตุดังกล่าวนี้ ประเทศไทยน่าจะริเริ่ม และชักชวนประเทศมาเลเซีย กับอินโดนีเซียซึ่งถือว่าเป็นผู้นำในการผลิตยางธรรมชาติของโลกทบทวนบทบาทในการดำเนินงานของสมาคมประเทศผู้ผลิตยางระหว่างประเทศ คือ ANRPC โดยเฉพาะในด้านการกำหนดราคายางในตลาดโลก ให้มีพลังและอำนาจเช่นเดียวกับกลุ่มประเทศผู้ค้าน้ำมัน ในตะวันออกกลาง



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการศึกษา

จากการศึกษาเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขต อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ปีการผลิต 2539/40 จำนวน 120 ตัวอย่าง ได้ผลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เพศของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นเพศชาย 83 คน คิดเป็นร้อยละ 69.17 และเป็นเพศหญิงจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 30.83 (ตารางที่ 5)

อายุของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรโดยทั่วไปส่วนใหญ่ร้อยละ 31.67 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40-49 ปี รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ที่เหลือร้อยละ 19.16 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 11.67 มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 50-59 ปี ช่วงอายุระหว่าง 60-69 ปีและอายุมากกว่า 69 ปี มีจำนวนน้อยคือมีเพียงร้อยละ 10.00 และร้อยละ 2.50 ตามลำดับ เกษตรกรมีอายุโดยเฉลี่ยเท่ากับ 45 ปี (ตารางที่ 6)

การนับถือศาสนาและสถานภาพสมรสของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ สำหรับสถานภาพสมรส ร้อยละ 68.33 แต่งงานแล้ว รองลงมาร้อยละ 17.50 เป็นโสด ส่วนที่เหลือหย่าร้างและม่ายคิดเป็นร้อยละ 8.33 และร้อยละ 5.84 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 5 เพศของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	83	69.17
หญิง	37	30.83
รวม	120	100.00

ตารางที่ 6 อายุของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	23	19.16
30 - 39	30	25.00
40 - 49	38	31.67
50 - 59	14	11.67
60 - 69	12	10.00
มากกว่า 69	3	2.50
รวม	120	100.00

ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 25.83 รองลงมาได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 17.50 ระดับอาชีวศึกษา (ปวช.) ร้อยละ 16.67 ระดับอาชีวศึกษา (ปวส.) ร้อยละ 15.83 ส่วนที่เหลือคือได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวนลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ ในจำนวนของเกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ 10.00 เป็นเกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษา (ตารางที่ 8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 สถานภาพสมรสของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	21	17.50
แต่งงานแล้ว	82	68.33
หย่าร้าง	10	8.33
ม่าย	7	5.84
รวม	120	100.00

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนจำนวนอยู่ระหว่าง 3-5 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 60.83 รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 6-8 คนจำนวนร้อยละ 27.50 ที่เหลือร้อยละ 7.50 มีจำนวนสมาชิกมากกว่า 8 คนและร้อยละ 4.17 มีจำนวนสมาชิกต่ำกว่า 3 คน โดยเฉลี่ยเกษตรกรมีสมาชิกในครอบครัวเท่ากับ 5 คน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 8 ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	12	10.00
ประถมศึกษา	31	25.83
มัธยมศึกษา	16	13.33
อาชีวศึกษา (ปวช.)	20	16.67
อาชีวศึกษา (ปวส.)	19	15.83
ปริญญาตรี	21	17.50
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.84
รวม	120	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3	5	4.17
3 - 5	73	60.83
6 - 8	33	27.50
มากกว่า 8	9	7.50
รวม	120	100.00

อาชีพรองของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรส่วนใหญ่จะทำอาชีพทางการเกษตรด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปกับการปลูกยางพาราได้แก่ การเลี้ยงสัตว์หรือการปลูกผักในพื้นที่ที่เหลือจากการทำสวนยางพาราคิดเป็นร้อยละ 17.50 รองลงมาคืออาชีพด้านรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.17 อาชีพรับราชการ ร้อยละ 13.33 ส่วนที่เหลือทำอาชีพค้าขายและอาชีพรับจ้าง มีจำนวนร้อยละ 10.83 และร้อยละ 8.33 ตามลำดับ จากจำนวนเกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ 35.84 เป็นเกษตรกรที่มีอาชีพทำสวนยางพาราเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 10)

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปด้านการผลิตยางพารา

จำนวนพื้นที่ปลูกยางพารา

จำนวนพื้นที่ปลูกยางพาราของเกษตรกรอำเภอห้วยยอด โดยส่วนใหญ่มีจำนวนต่ำกว่า 15 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.17 รองลงมามีจำนวนระหว่าง 15-24 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.67 ร้อยละ 17.50 มีพื้นที่ปลูกยางพาราจำนวนอยู่ระหว่าง 35-44 ไร่ ร้อยละ 15.83 มีพื้นที่ปลูกยางพารา 45-54 ไร่ ส่วนที่เหลือโดยส่วนใหญ่แล้วมีจำนวนพื้นที่ปลูกยางพาราที่มากขึ้นจากที่กล่าวมาแต่ก็เป็นเกษตรกรจำนวนน้อยเท่านั้น ทั้งนี้พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมดที่

กล่าวมาเป็นพื้นที่ของเกษตรกรเอง (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 10 อาชีพรองของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำการเกษตร	21	17.50
รับจ้าง	10	8.33
ค้าขาย	13	10.83
รับราชการ	16	13.33
รัฐวิสาหกิจ	17	14.17
อื่น ๆ (ทำสวนยางพาราอย่างเดียว)	43	35.84
รวม	120	100.00

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการปลูกยางพารา

สำหรับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการปลูกยางพาราโดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะใช้แหล่งเงินทุนจากหลายที่ประกอบกัน ดังนี้คือ ร้อยละ 55.83 ของเกษตรกรใช้เงินออมและเงินสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นทุนในการทำสวนยางพารา รองลงมาคือใช้เงินกู้จาก ธ.ก.ส. และเงินสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง คิดเป็นร้อยละ 30.00 ที่เหลือร้อยละ 4.17 ใช้เงินทุนจากเงินออมและเงินกู้จาก ธ.ก.ส. และร้อยละ 10.00 ใช้เงินทุนจากเงินออม เงินกู้จาก ธ.ก.ส. และเงินสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ประกอบกัน (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 11 จำนวนพื้นที่ปลูกยางพารา

จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 15	29	24.17
15 - 24	26	21.67
25 - 34	9	7.50
35 - 44	21	17.50
45 - 54	19	15.83
55 - 64	6	5.00
65 - 75	4	3.34
มากกว่า 75	6	5.00
รวม	120	100.00

ตารางที่ 12 แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการปลูกยางพารา

แหล่งเงินทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินออมและเงินสนับสนุนจาก กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	67	55.83
เงินกู้จาก ธ.ก.ส.และเงินสนับสนุนจาก กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	36	30.00
เงินออมและเงินกู้จาก ธ.ก.ส.	5	4.17
เงินออม เงินกู้จาก ธ.ก.ส. และเงินสนับสนุน จากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	12	10.00
รวม	120	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งเงินกู้ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

แหล่งเงินกู้ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.83 จะใช้เงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) รองลงมาร้อยละ 15.49 ใช้เงินกู้จากญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน และร้อยละ 12.68 ใช้แหล่งเงินกู้จากพ่อค้าคนกลางสำหรับกรณีของเกษตรกรที่ต้องใช้เงินกู้ในการทำสวนยางพาราอาจจะมีแหล่งเงินกู้มากกว่า 1 แหล่ง (ตารางที่ 13)

แรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพาราของเกษตรกร

แรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพารา ส่วนใหญ่จะมาจากแรงงานครอบครัวโดยคิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาคือการใช้แรงงานครอบครัวและแรงงานจ้างร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ส่วนที่เหลือคือเกษตรกรที่ใช้แรงงานจ้างเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 22.50 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 13 แหล่งเงินกู้ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา¹

แหล่งเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธ.ก.ส.	51	71.83
ญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน	11	15.49
พ่อค้าคนกลาง	9	12.68
รวม	71	100.00

¹ เกษตรกรที่มีการกู้ยืมมีจำนวน 71 คน

ตารางที่ 14 แรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพาราของเกษตรกร

แรงงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แรงงานครอบครัว	54	45.00
แรงงานจ้าง	27	22.50
แรงงานครอบครัวและแรงงานจ้าง	39	32.50
รวม	120	100.00

สาเหตุสำคัญที่เกษตรกรเลือกปลูกยางพารา

สำหรับสาเหตุสำคัญที่เกษตรกรเลือกปลูกยางพารา ร้อยละ 86.67 เลือกปลูกเพราะสภาพพื้นที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 69.17 เลือกปลูกเพราะรายได้ดี ร้อยละ 62.50 เลือกปลูกเพราะมีตลาดรองรับ สาเหตุที่เลือกปลูกเนื่องจากปลูกเป็นอาชีพติดต่อกันมานาน มีถึงร้อยละ 50.00 นอกจากนี้เหตุผลที่กล่าวข้างต้นแล้ว สาเหตุที่ทางราชการส่งเสริมให้ปลูกมีร้อยละ 20.83 และสาเหตุอื่น ๆ ที่เกษตรกรเลือกปลูก เช่น ต้องการปลูกเป็นอาชีพเสริมหรือเป็นพืชที่ให้ผลตอบแทนนานมีร้อยละ 10.83 ทั้งนี้เกษตรกรบางรายอาจมีเหตุผลที่เลือกปลูกยางพารามากกว่า 1 เหตุผล (ตารางที่ 15)

พันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูก

โดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์ PRIM600 คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมาคือร้อยละ 33.33 เลือกปลูกพันธุ์ GT1 นอกจากนี้ร้อยละ 25.00 เลือกปลูกพันธุ์ PB235 และร้อยละ 5.83 เลือกปลูกยางพันธุ์ PRIM623 ทั้งนี้เกษตรกรบางรายอาจใช้พันธุ์ยางพารามากกว่า 1 พันธุ์เพื่อปลูกในพื้นที่แปลงหนึ่ง ๆ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 15 สาเหตุสำคัญที่เกษตรกรเลือกปลูกยางพารา ¹

สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
สภาพพื้นที่เหมาะสม	104	86.67
ทางราชการส่งเสริม	25	20.83
รายได้ดี	83	69.17
มีตลาดรองรับ	75	62.50
ปลูกเป็นอาชีพติดต่อกันมานาน	60	50.00
อื่น ๆ	13	10.83

¹ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 120 คน

ตารางที่ 16 พันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูก ¹

พันธุ์ที่ใช้ปลูก	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
GT1	40	33.33
PRIM600	95	79.17
PB235	30	25.00
PRIM623	7	5.83

¹ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 120 คน

สาเหตุที่เกษตรกรเลือกปลูกยางพาราในแต่ละพันธุ์

สามารถจำแนกเหตุผล ในการเลือกพันธุ์ยางพาราในแต่ละพันธุ์ได้ดังนี้คือ พันธุ์ GT1 เกษตรกรที่เลือกปลูกพันธุ์นี้มีเหตุผลคือ ร้อยละ 32.50 เห็นว่าให้ผลผลิตนาน รองลงมาคือร้อยละ 29.17 เลือกปลูกยางพันธุ์นี้เพราะทนต่อโรคต่าง ๆ ได้ดี ร้อยละ 15.83 เลือกปลูก

เพราะให้ปริมาณน้ำอย่างมาก ส่วนที่เหลือร้อยละ 6.67 ปลุกเพราะกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราแนะนำให้ปลุก และร้อยละ 3.33 ปลุกเพราะเป็นที่นิยมในพื้นที่ พันธุ์ PRIM600 มีเหตุผลที่เกษตรกรเลือกปลุกเนื่องจากให้ปริมาณน้ำอย่างมาก คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมาร้อยละ 69.17 เลือกปลุกเพราะให้ผลผลิตนาน ร้อยละ 60.83 เลือกปลุกเพราะกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราแนะนำให้ปลุก ร้อยละ 48.33 เลือกปลุกเพราะเห็นว่าเป็นที่นิยมกันในพื้นที่และเกษตรกรที่เลือกปลุกเพราะเห็นว่าทนต่อโรคมีเพียงร้อยละ 5.83 เท่านั้น สำหรับพันธุ์ PB235 นั้น เหตุผลของเกษตรกรที่เลือกปลุกพันธุ์นี้ได้แก่ สามารถให้ผลผลิตได้นาน มีเกษตรกรที่เลือกปลุกด้วยเหตุผลนี้ ร้อยละ 39.00 รองลงมาร้อยละ 20.00 เห็นว่าให้ปริมาณน้ำอย่างมาก ร้อยละ 14.17 เลือกปลุกเพราะทนต่อโรคต่าง ๆ ได้ดี ส่วนที่เหลือเลือกปลุกเพราะกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราแนะนำให้ปลุก และเป็นที่นิยมในพื้นที่ที่มีจำนวนลดหลั่นกันลงมา พันธุ์ PRIM623 เหตุผลหลักที่เกษตรกรเลือกปลุกพันธุ์นี้คือ ทนต่อโรคต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.20 รองลงมาคือร้อยละ 18.57 เลือกปลุกเพราะให้ผลผลิตนาน และร้อยละ 2.36 เลือกปลุกเพราะกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราแนะนำให้ปลุก

วิธีการปลูกยางพาราของเกษตรกร

โดยส่วนใหญ่แล้ว เกษตรกรนิยมปลูกยางพาราด้วยยางติดตา คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาร้อยละ 59.17 ของเกษตรกรทั้งหมดเลือกปลุกด้วยยางชำถุง และมีเกษตรกรบางส่วนที่ปลุกด้วยเมล็ดและต้นกล้าพื้นเมืองแล้วติดตาพันธุ์ดีในปีต่อไป ซึ่งเกษตรกรที่ปลุกด้วยวิธีนี้มีเพียงร้อยละ 7.50 เท่านั้น อย่างไรก็ตามเกษตรกรสามารถที่จะเลือกปลุกยางพาราด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงอย่างเดียวหรือใช้หลายวิธีการควบคู่กันไป เช่น การปลุกด้วยยางชำถุงควบคู่กับการปลุกด้วยยางติดตา (ตารางที่ 17)

ปุ๋ยที่ใช้ในการผลิตและการกำจัดวัชพืชในสวนยางพาราของเกษตรกร

เกษตรกรทั้งหมดเลือกใช้ปุ๋ยเคมีในการปลูกยางพารา สำหรับวิธีการกำจัดวัชพืชแล้วโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมีคิดเป็นร้อยละ 88.33 รองลงมาคือวิธีการใช้แรงงานในการกำจัดวัชพืช เช่น การฉาดหญ้าบริเวณโคนต้น มีร้อยละ 84.17 และการกำจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาชีพโดยวิธีการใดกลบ มีเกษตรกรที่ใช้วิธีนี้ถึงร้อยละ 69.17 ทั้งนี้เกษตรกรสามารถใช้วิธีการกำจัดวัชพืชหลายอย่างร่วมกันได้ในแต่ละราย (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 17 วิธีการปลูกยางพาราของเกษตรกร¹

วิธีการปลูก	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
ปลูกด้วยเมล็ดและต้นกล้าพื้นเมือง แล้วติดตามพันธุ์ในปีต่อไป	9	7.50
ปลูกด้วยยางติดตาม	90	75.00
ปลูกด้วยยางชำถุง	71	59.17

¹ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 120 คน

ตารางที่ 18 วิธีการกำจัดวัชพืชในสวนยางพาราของเกษตรกร¹

วิธีกำจัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
ใช้สารเคมีฉีดพ่น	106	88.33
ใช้วิธีการใดกลบวัชพืช	83	69.17
ใช้แรงงาน	101	84.17

¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 120 คน

อายุของยางพาราที่เกษตรกรเริ่มเปิดกรีด

โดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะเริ่มเปิดกรีดยางพาราเมื่อมีอายุ 7 ปี มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 71.67 และจำนวน 34 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 28.33 ที่เริ่มเปิดกรีดเมื่ออายุ 8 ปี (ตารางที่ 19)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการใช้แรงงานในการกรีดยางพารา

สำหรับแรงงานที่เกษตรกรใช้ในการกรีดยางพารานั้น พบว่าโดยส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 44.17 ใช้แรงงานในครอบครัวทั้งหมด รองลงมาร้อยละ 28.33 ใช้แรงงานในครอบครัวร่วมกับแรงงานจ้าง ส่วนที่เหลือร้อยละ 27.50 ใช้การจ้างแรงงานโดยการแบ่งปันผลผลิตเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 19 อายุของยางพาราที่เกษตรกรเริ่มกรีดยางพารา

อายุของยางพารา (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7	86	71.67
8	34	28.33
รวม	120	100.00

ตารางที่ 20 ลักษณะการใช้แรงงานในการกรีดยางพารา

ลักษณะการใช้แรงงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้แรงงานในครอบครัวทั้งหมด	53	44.17
จ้างแรงงานโดยการแบ่งปันผลผลิต	33	27.50
ใช้แรงงานในครอบครัวและจ้างแรงงาน	34	28.33
รวม	120	100.00

ช่วงเวลาในการกรีดยางพารา

สำหรับช่วงเวลาที่ใช้ในการกรีดยางพาราของเกษตรกรนั้น โดยส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 54.17 กรีดยางในช่วงเวลา 01.00-02.00 น. รองลงมาคือช่วงเวลา 03.00-05.00 น. คิดเป็นร้อยละ 41.66 และมีเพียงร้อยละ 4.17 ที่กรีดยางในช่วงเวลา 06.00-08.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกยางพารา

สำหรับค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จะคิดเป็น บาทต่อไร่พบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วคือร้อยละ 47.50 ของเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกอยู่ระหว่าง 2,501-3,000 บาท รองลงมาคือร้อยละ 30.00 มีค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่อยู่ระหว่าง 3,001-3,500 บาท ร้อยละ 15.00 มีค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกอยู่ระหว่าง 3,501-4,000 บาท และมีเพียงร้อยละ 7.50 เท่านั้นที่มีค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกอยู่ระหว่าง 2,001-2,500 บาท โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกประมาณ 3,059 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 21)

ค่าต้นพันธุ์ยางพารา

ต้นพันธุ์ยางพาราที่เกษตรกรใช้ ส่วนใหญ่มีราคาอยู่ระหว่าง 451-500 บาทต่อไร่โดยคิดเป็นร้อยละ 45.83 รองลงมาร้อยละ 18.34 ใช้ต้นพันธุ์ที่มีราคาอยู่ระหว่าง 401-450 บาทต่อไร่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 15.00 ใช้ต้นพันธุ์ที่มีราคาอยู่ระหว่าง 351-400 บาทต่อไร่ ร้อยละ 13.33 ใช้ต้นพันธุ์ที่มีราคาอยู่ระหว่าง 551-600 บาทต่อไร่ และเกษตรกรที่ใช้ต้นพันธุ์ในการปลูกราคาอยู่ระหว่าง 501-550 บาทต่อไร่ มีจำนวนร้อยละ 7.50 โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรต้องจ่ายค่าต้นพันธุ์ยางพาราประมาณ 469 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 21 ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูกยางพารา

ค่าใช้จ่าย (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2,001 - 2,500	9	7.50
2,501 - 3,000	57	47.50
3,001 - 3,500	36	30.00
3,501 - 4,000	18	15.00
รวม	120	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพารา

สำหรับค่าแรงงานที่เกษตรกรใช้ในการปลูกยางพารา ซึ่งมีหน่วยเป็นบาทต่อไร่ นั้น พบว่า ร้อยละ 50.00 มีต้นทุนค่าแรงงานในการปลูกยางพาราระหว่าง 401-500 บาทต่อไร่ รองลงมาคือร้อยละ 25.00 มีต้นทุนค่าแรงงานอยู่ระหว่าง 501-600 บาทต่อไร่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 19.17 ของเกษตรกรทั้งหมดมีต้นทุนค่าแรงงานอยู่ระหว่าง 301-400 บาทต่อไร่ และร้อยละ 5.83 มีต้นทุนแรงงานที่สูงคืออยู่ระหว่าง 601-700 บาทต่อไร่ โดยเฉลี่ยแล้ว ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพาราที่เกษตรกรต้องจ่ายประมาณ 476 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 22 ค่าต้นทุนผู้ขังพารา

ค่าต้นทุนผู้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
351 - 400	18	15.00
401 - 450	22	18.34
451 - 500	55	45.83
501 - 550	9	7.50
551 - 600	16	13.33
รวม	120	100.00

ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาขังพาราก่อนจะได้รับผลผลิต

โดยส่วนใหญ่แล้ว เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาขังพารา ก่อนที่จะได้รับผลผลิตอยู่ระหว่าง 4,501-5,000 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 44.17 รองลงมาคือมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 5,001-5,500 บาทต่อไร่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 27.50 มีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาอยู่ระหว่าง 4,001-4,500 บาทต่อไร่ เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาขังพาราก่อนที่จะได้รับผลผลิตโดยเฉลี่ยประมาณ 4,682 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 24)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพารา

ค่าแรงงาน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
301 - 400	23	19.17
401 - 500	60	50.00
501 - 600	30	25.00
601 - 700	7	5.83
รวม	120	100.00

ตารางที่ 24 ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษายางพาราก่อนจะได้รับผลผลิต

ค่าใช้จ่าย (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4,001 - 4,500	33	27.50
4,501 - 5,000	53	44.17
5,001 - 5,500	34	28.33
รวม	120	100.00

ค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางพารา

ร้อยละ 24.17 ของเกษตรกรมีต้นทุนเป็นค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางพาราอยู่ระหว่าง 551-600 บาทต่อไร่และอยู่ระหว่าง 601-650 บาทต่อไร่เท่ากัน รองลงมาร้อยละ 22.50 มีต้นทุนค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางระหว่าง 451-500 บาทต่อไร่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 13.34 มีต้นทุนค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางพาราระหว่าง 501-550 บาทต่อไร่ ร้อยละ 9.16 มีต้นทุนค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางระหว่าง 401-500บาทต่อไร่ และร้อยละ 6.66 มีต้นทุนค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางระหว่าง 651-700 บาทต่อไร่ โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ในการกรีดยางประมาณ 564 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ค่าอุปกรณ์ในการกรีดยางพารา

ค่าอุปกรณ์ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
401 - 450	11	9.17
451 - 500	27	22.50
501 - 550	16	13.33
551 - 600	29	24.17
601 - 650	29	24.17
651 - 700	8	6.66
รวม	120	100.00

ตอนที่ 3 ข้อมูลการผลิตน้ำยางดิบ

ค่าจ้างบรรจุน้ำยางสำหรับนำไปขาย

สำหรับค่าจ้างบรรจุน้ำยางสำหรับนำไปขายนั้นจะมีหลายราคา ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของถังนั้น ๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรมักจะเลือกใช้ถังเก็บน้ำยางที่มีราคาระหว่าง 451-500 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 26.67 รองลงมาคือร้อยละ 25.00 เลือกใช้ถังที่มีราคาอยู่ระหว่าง 551-600 บาท ร้อยละ 18.33 ที่เลือกใช้ถังบรรจุน้ำยางราคาระหว่าง 401-450 บาท เกษตรกรที่เลือกใช้ถังที่มีราคาระหว่าง 351-400 บาท และราคาระหว่าง 601-650 บาท มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 11.67 และเกษตรกรที่เลือกถังเก็บน้ำยางที่มีราคาระหว่าง 501-550 บาท มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น คือร้อยละ 6.66 โดยเฉลี่ยแล้วค่าจ้างบรรจุน้ำยางที่เกษตรกรใช้มีราคาประมาณ 494 บาทซึ่งถังบรรจุน้ำยางจะมีอายุการใช้งานโดยเฉลี่ยประมาณ 4 ปี ดังนั้นเมื่อคำนวณต้นทุนค่าจ้างสำหรับบรรจุน้ำยางพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพารามีต้นทุนส่วนนี้ประมาณ 124 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 26)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าสารแอมโมเนีย

สำหรับค่าสารแอมโมเนียที่ใช้สำหรับการป้องกันจับตัวเป็นก้อนของน้ำยางดิบ นั้น ในเกษตรกรบางรายอาจจะไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เนื่องจากพ่อค้าที่เข้าไปรับซื้อน้ำยางดิบของเกษตรกรจะเป็นผู้ที่รับภาระค่าใช้จ่ายนี้ไป แต่เกษตรกรบางรายที่ต้องนำน้ำยางดิบไปขายให้กับพ่อค้าในอำเภอจะมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าสารแอมโมเนียเพิ่มขึ้นมา ซึ่งร้อยละ 34.62 มีค่าสารแอมโมเนียอยู่ระหว่าง 600-1,200 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 30.77 มีค่าสารแอมโมเนียอยู่ระหว่าง 1,801-2,400 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 15.38 มีค่าสารแอมโมเนียอยู่ระหว่าง 2,401-3,000 บาทต่อไร่ต่อปี แต่โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรจะต้องจ่ายค่าสารแอมโมเนียประมาณ 1,196 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 27)

การขายน้ำยางดิบของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรโดยส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 86.67 จะขายผลผลิตคือน้ำยางดิบให้กับพ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้านและส่วนที่เหลือจะขายให้กับพ่อค้าในเขตอำเภอ (โรงงานยาง) คิดเป็นร้อยละ 13.33 (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 26 ค่าตั้งบรรจุน้ำยางสำหรับนำไปขาย

ค่าตั้งบรรจุน้ำยางดิบ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
351 - 400	7	11.67
401 - 450	11	18.33
451 - 500	16	26.67
501 - 550	4	6.66
551 - 600	15	25.00
601 - 650	7	11.67
รวม	60	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27 ค่าสารแอมโมเนีย ¹

ค่าสารแอมโมเนีย (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
น้อยกว่า 600	3	11.54
601 - 1,200	9	34.62
1,201-1,800	2	7.69
1,801-2,400	8	30.77
2,401-3,000	4	15.38
รวม	26	100.00

¹ เกษตรกรที่ต้องจ่ายค่าแอมโมเนียเองมีเพียง 26 คน

² ค่าร้อยละคำนวณจากจำนวนเกษตรกร 26 คน

ตารางที่ 28 การขายน้ำยางดิบของเกษตรกร

ตลาดรับซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน	52	86.67
พ่อค้าในเขตอำเภอ	8	13.33
รวม	60	100.00

ค่าขนส่งน้ำยางดิบออกสู่ตลาด

ในกรณีที่เกษตรกรขายน้ำยางดิบให้กับพ่อค้าในเขตอำเภอนั้น เกษตรกรจะต้องเป็นผู้ขนส่งผลผลิตออกไปเอง ดังนั้นจึงเกิดค่าใช้จ่ายนี้ขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะมีค่าขนส่งน้ำยางดิบออกสู่ตลาดน้อยกว่า 600 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมา ร้อยละ 25.00 มีค่าใช้จ่ายในการขนส่งอยู่ระหว่าง 601-1,200 บาทต่อไร่ต่อปี และร้อยละ 16.67 มีค่าใช้จ่ายในการขนส่งอยู่ระหว่าง 1,201-1,800 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรที่ต้องนำผลผลิตไปขายให้กับพ่อค้าในเขตอำเภอ มีค่าใช้จ่ายในการขนส่งประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

328 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ค่าขนส่งน้ำยางดิบออกสู่ตลาด¹

ค่าขนส่ง (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
น้อยกว่า 600	7	58.33
601 - 1,200	3	25.00
1,201 - 1,800	2	16.67
รวม	12	100.00

¹ เกษตรกรที่ต้องขนส่งผลผลิตไปยังตลาดเองมีเพียง 12 คน

² ค่าร้อยละคำนวณจากจำนวนเกษตรกร 12 คน

ผู้กำหนดราคาในการซื้อขายน้ำยางดิบและวิธีการชำระเงิน

ราคาในการซื้อขายน้ำยางดิบนั้น พ่อค้าคนกลางจะเป็นผู้กำหนดเองทั้งหมด สำหรับวิธีการชำระเงินนั้น เกษตรกรจะได้รับชำระเงินเป็นเงินสดทั้งหมด โดยรับเงินเป็นงวด ๆ ไปอาจจะเป็นงวดละ 7 วันหรือ 15 วัน ซึ่งขึ้นกับเงื่อนไขการตลาดซื้อขายที่ทำกัน

ตอนที่ 4 ข้อมูลการผลิตยางแผ่น

ค่าน้ำยาสารเคมี

สำหรับค่าน้ำยาสารเคมีที่ใช้เพื่อให้ยางจับตัวเป็นก้อนนั้น เกษตรกรร้อยละ 78.33 ต้องจ่ายค่าน้ำยาสารเคมีอยู่ระหว่าง 1,201-1,800 บาทต่อไร่ต่อปี รองลงมาคือร้อยละ 15.00 ต้องจ่ายค่าน้ำยาสารเคมี ร้อยละ 1,801-2,400 บาทต่อไร่ต่อปี ส่วนที่เหลือคือร้อยละ 6.67 จ่ายค่าน้ำยาสารเคมีอยู่ระหว่าง 600-1,200 บาทต่อไร่ต่อปี โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรต้องจ่ายค่าน้ำยาสารเคมีประมาณ 1,426 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 30)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเครื่องรีดยาง

สำหรับค่าเครื่องรีดยางนั้น ส่วนใหญ่เกษตรกรมีต้นทุนค่าเครื่องรีดยางระหว่าง 7,001-8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.34 รองลงมาคือเกษตรกรร้อยละ 21.67 มีต้นทุนค่าเครื่องรีดยางอยู่ระหว่าง 8,001-9,001 บาท เกษตรกรที่มีต้นทุนค่าเครื่องรีดยางอยู่ระหว่าง 6,001-7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.33 ส่วนที่เหลือมีต้นทุนค่าเครื่องรีดยาง อยู่ระหว่าง 5,001-6,000 บาท และ 9,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.33 และร้อยละ 8.33 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้ว เกษตรกรมีต้นทุนค่าเครื่องรีดยางประมาณ 7,809 บาท สำหรับเครื่องรีดยางมีอายุการใช้งานโดยเฉลี่ย 12 ปี ดังนั้นเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นขายต้องเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ประมาณ 651 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 30 คำนํ้ายาสารเคมี

คํ้านํ้ายาฆ่ายาง (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
600 - 1,200	4	6.67
1,201 - 1,800	47	78.33
1,801 - 2,400	9	15.00
รวม	60	100.00

ค่าอุปกรณ์ในการผลิตยางพาราแผ่นดิบ

สำหรับค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตยางแผ่นนั้น ได้แก่ ค่าตะกงยาง ค่าตะแกรงกรองนํ้ายาง เป็นต้น เกษตรกรร้อยละ 61.66 มีค่าอุปกรณ์เหล่านี้ระหว่าง 4,501-5,000 บาท รองลงมาร้อยละ 15.00 มีค่าอุปกรณ์อยู่ระหว่าง 3,501-5,000 บาท ร้อยละ 11.67 มีค่าอุปกรณ์อยู่ระหว่าง 4,001-4,500 บาท ส่วนที่เหลือร้อยละ 6.67 มีค่าอุปกรณ์อยู่ระหว่าง 3,000-3,500 บาท และร้อยละ 5.00 มีค่าอุปกรณ์มากกว่า 5,000 บาท โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีต้นทุนค่าอุปกรณ์ประมาณ 4,521 บาท ซึ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตยางแผ่นจะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุการใช้งานประมาณ 10 ปี ดังนั้นต้นทุนเกี่ยวกับอุปกรณ์การแปรรูปน้ำยางดิบให้เป็นยางแผ่นโดยเฉลี่ยแล้วประมาณ 451 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 31 ค่าเครื่องรีดยาง

ค่าเครื่องรีดยาง (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5,001 - 6,000	2	3.33
6,001 - 7,000	8	13.33
7,001 - 8,000	32	53.34
8,001 - 9,000	13	21.67
9,001 - 10,000	5	8.33
รวม	60	100.00

คุณภาพของยางแผ่นที่เกษตรกรผลิต

สำหรับคุณภาพของยางแผ่นที่เกษตรกรผลิต ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.67 ผลิตยางแผ่นชั้น 2 รองลงมา ร้อยละ 48.33 ผลิตยางแผ่นชั้น 3 (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 32 ค่าอุปกรณ์ในการผลิตยางพาราแผ่นดิบ

ค่าอุปกรณ์ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3,001 - 3,5000	4	6.67
3,501 - 4,000	9	15.00
4,001 - 4,500	7	11.67
4,501 - 5,000	37	61.66
มากกว่า 5,000	3	5.00
รวม	60	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 33 คุณภาพของยางแผ่นที่เกษตรกรผลิต

คุณภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยางชั้น 1	-	-
ยางชั้น 2	31	51.67
ยางชั้น 3	29	48.33
รวม	60	100.00

การขายยางแผ่นของเกษตรกร

ร้อยละ 81.66 ของเกษตรกรขายยางพาราแผ่นดิบ ให้กับพ่อค้าในเขตอำเภอ รองลงมาร้อยละ 45.00 ขายยางพาราให้กับตลาดประมูลราคายางพาราของอำเภอ และร้อยละ 20.00 ที่ขายยางแผ่นดิบให้กับพ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน (ตารางที่ 34)

ค่าขนส่งยางแผ่นออกสู่ตลาด

เกษตรกรร้อยละ 32.20 มีค่าขนส่งในการนำผลผลิตสู่ตลาดอยู่ระหว่าง 600-1,200 บาทต่อไร่ต่อปี รองลงมาคือ ร้อยละ 22.03 มีค่าขนส่งน้อยกว่า 600 บาทต่อไร่ต่อปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 16.95 มีค่าขนส่งอยู่ระหว่าง 1,201-1,800 บาทต่อไร่ต่อปี และมีค่าขนส่งลดหลั่นกันลงมา โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรต้องรับภาระค่าขนส่งประมาณ 1,176 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 35)

การกำหนดราคาในการซื้อขายยางแผ่น

ร้อยละ 91.67 ของเกษตรกรที่ขายยางพาราให้กับพ่อค้าคนกลาง ทั้งในเขตอำเภอและพ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน พ่อค้าเหล่านั้นจะเป็นผู้กำหนดราคาเองทั้งหมด ส่วนที่เหลือร้อยละ 38.33 ที่นำยางแผ่นดิบมาขายให้กับตลาดประมูลราคายางพารา ในส่วนนี้

ตลาดประมูลจะเป็นผู้กำหนดราคาเอง ซึ่งในเกษตรกรบางรายในแต่ละเดือนอาจจะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าหลายราย (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 34 การขายยางแผ่นของเกษตรกร ¹

ผู้รับซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
พ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน	1	1.67
พ่อค้าในเขตอำเภอ	45	75.00
ตลาดประมูลราคาขางพารา	23	38.33

¹ เกษตรกรแต่ละรายสามารถขายผลผลิตให้พ่อค้ามากกว่า 1 ราย

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 60 คน

ตารางที่ 35 ค่าขนส่งยางแผ่นออกสู่ตลาด ¹

ค่าขนส่ง (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 600	13	22.03
600 - 1,200	19	32.20
1,201 - 1,800	10	16.95
1,801 - 2,400	8	13.56
2,401 - 3,000	7	11.86
มากกว่า 3,000	2	3.39
รวม	59	100.00

¹ มีเกษตรกร 1 รายที่ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน

วิธีการชำระเงิน

เกษตรกรทั้งหมดรับชำระเงินจากพ่อค้าเป็นเงินสด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36 การกำหนดราคาในการซื้อขายยางแผ่น¹

ผู้กำหนดราคา	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
พ่อค้าคนกลาง	55	91.67
ตลาดประมูลราคายางพารา	23	38.33

¹ เกษตรกรสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 60 คน

ตอนที่ 5 ต้นทุน รายได้และกำไรในการทำสวนยางพารา

รายได้จากการขายยางพาราในรูปยางแผ่น ปีการผลิต 2539/40

กลุ่มเกษตรกรที่ขายผลผลิตในรูปของยางแผ่นนั้น พบว่า ส่วนใหญ่คือร้อยละ 40.00 มีรายได้อยู่ระหว่าง 25,001-30,000 บาทต่อไร่ต่อปี รองลงมาคือร้อยละ 30.00 มีรายได้อยู่ระหว่าง 30,001-35,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 16.67 มีรายได้อยู่ระหว่าง 21,001-25,000 บาทต่อไร่ต่อปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 8.33 มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อไร่ต่อปี และมีเพียงร้อยละ 5.00 ที่มีรายได้มากกว่า 35,000 บาทต่อไร่ต่อปี โดยเฉลี่ยเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นดิบขายจะมีรายได้เท่ากับ 27,081 บาทต่อไร่ต่อปี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้โดยเฉลี่ย (S.D.) เท่ากับ 4,612.35 ซึ่งหมายความว่า เกษตรกรแต่ละรายอาจจะมีรายได้มากหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 4,612 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 37)

ต้นทุนการผลิตยางแผ่น

สำหรับต้นทุนการผลิตยางแผ่นนั้น ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายก่อนที่ยางพาราจะได้รับผลผลิตและค่าใช้จ่ายเมื่อได้รับผลผลิตแล้ว พบว่า ร้อยละ 46.67 มีต้นทุนการผลิตยางแผ่นทั้งหมดอยู่ระหว่าง 10,000-13,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 36.67 มีต้นทุนอยู่ระหว่าง 13,001-16,000 บาทต่อไร่ต่อปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 11.66 มีต้นทุนต่ำกว่า 10,000 บาทต่อไร่ต่อปี และร้อยละ 5.00 มีต้นทุนอยู่ระหว่าง 16,001-18,000 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นจะมีต้นทุนทั้งหมดประมาณ 12,954 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้นทุนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2,180.30 หมายความว่า กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่น อาจจะมีต้นทุนการผลิตมากหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยนี้อยู่ประมาณ 2,180 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 37 รายได้จากการขายยางพาราในรูปยางแผ่น ปีการผลิต 2539/40¹

รายได้ (บาทต่อไร่ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000	5	8.33
20,001 - 25,000	10	16.67
25,001 - 30,000	24	40.00
30,001 - 35,000	18	30.00
มากกว่า 35,000	3	5.00
รวม	60	100.00

¹ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้เฉลี่ย 4,612.35 และคำนวณรายได้ในช่วงเวลาที่ยางพาราให้ผลผลิตสูงสุด (ระหว่างเดือนตุลาคม-เดือนพฤศจิกายน)

ตารางที่ 38 ต้นทุนการผลิตยางแผ่น¹

ต้นทุนการผลิต (บาทต่อไร่ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	7	11.66
10,000 - 13,000	28	46.67
13,001 - 16,000	22	36.67
16,001 - 18,000	3	5.00
รวม	60	100.00

¹ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้นทุนเฉลี่ย 2,180.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำไรสุทธิของการผลิตยางแผ่น

เกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นขาย โดยส่วนใหญ่จะมีกำไรสุทธิอยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาทต่อไร่ต่อปี และอยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาทต่อไร่ต่อปีเท่ากัน คือร้อยละ 36.67 รองลงมาร้อยละ 20.00 มีกำไรสุทธิต่ำกว่า 10,000 บาทต่อไร่ต่อปี และร้อยละ 6.66 มีกำไรสุทธิอยู่ระหว่าง 2,001-25,000 บาทต่อไร่ต่อปี โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นมีกำไรสุทธิประมาณ 14,127 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกำไรสุทธิเฉลี่ย (S.D.) เท่ากับ 4,130.35 หมายความว่า กำไรสุทธิที่เกษตรกรได้รับอาจจะแตกต่างกับค่าเฉลี่ยที่ได้ประมาณ 4,130 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 กำไรสุทธิของการผลิตยางแผ่น¹

กำไรสุทธิ (บาทต่อไร่ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	12	20.00
10,000 - 15,000	22	36.67
15,001 - 20,000	22	36.67
20,001 - 25,000	4	6.66
รวม	60	100.00

¹ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกำไรสุทธิ 4,130.35

รายได้จากการขายยางพาราในรูปแบบน้ำยางดิบ ปีการผลิต 2539/40

สำหรับเกษตรกรที่ขายผลผลิตในรูปแบบน้ำยางดิบจะมีรายได้จากการขายผลผลิตอยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 43.33 รองลงมาร้อยละ 31.67 มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 16.67 มีรายได้อยู่ระหว่าง 25,001-30,000 บาทต่อไร่ต่อปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 6.67 มีรายได้อยู่ระหว่าง 30,001-35,000 บาทต่อไร่ต่อปี และร้อยละ 1.66 ของเกษตรกรมีรายได้มากกว่า 35,000 บาทต่อไร่ต่อปี โดยเฉลี่ยแล้วรายได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เกษตรกรได้รับประมาณ 22,838 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 4,142.53 หมายความว่า กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบขายอาจจะมียาได้มากหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 4,143 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 รายได้จากการขายยางพาราในรูปน้ำยางดิบ ปีการผลิต 2539/40 ¹

รายได้ (บาทต่อไร่ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000	19	31.67
20,000 - 25,000	26	43.33
25,001 - 30,000	10	16.67
30,001 - 35,000	4	6.67
มากกว่า 35,000	1	1.66
รวม	60	100.00

¹ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้เฉลี่ย 4,142.53 และจำนวนรายได้ในช่วงเวลาที่ขิงพาราให้ผลผลิตสูงสุด (ระหว่างเดือนตุลาคม-เดือนพฤศจิกายน)

ต้นทุนในการผลิตน้ำยางดิบ

เกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบขาย ส่วนใหญ่จะมีต้นทุนอยู่ระหว่าง 10,000-13,000 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาคือร้อยละ 43.33 มีต้นทุนในการผลิตต่ำกว่า 10,000 บาทต่อไร่ต่อปี และร้อยละ 10.00 ของเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบมีต้นทุนการผลิตอยู่ระหว่าง 13,001-18,000 บาทต่อไร่ต่อปี โดยเฉลี่ยเกษตรกรจะมีต้นทุนการผลิตน้ำยางดิบอยู่ประมาณ 10,898 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้นทุนเฉลี่ย (S.D.) เท่ากับ 1,818.56 หมายความว่า เกษตรกรอาจจะมีต้นทุนการผลิตที่มากหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 1,819 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 41)

กำไรสุทธิของการผลิตน้ำยางดิบ

สำหรับกำไรสุทธิของการผลิตน้ำยางดิบที่เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับอยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือร้อยละ 31.67 มีกำไรสุทธิต่ำกว่า 10,000 บาทต่อไร่ต่อปี ที่เหลือร้อยละ 16.67 มีกำไรสุทธิอยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาทต่อไร่ต่อปี และมีเพียงร้อยละ 1.66 ที่มีกำไรอยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาทต่อไร่ต่อปี โดยเฉลี่ยกำไรสุทธิที่เกษตรกรได้รับประมาณ 11,940 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย (S.D.) เท่ากับ 3,677.11 หมายความว่า เกษตรกรอาจจะได้รับกำไรสุทธิมากหรือน้อยกว่า ค่าเฉลี่ยประมาณ 3,677 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 41 ต้นทุนการผลิตน้ำยางดิบ¹

ต้นทุนการผลิต (บาทต่อไร่ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	26	43.33
10,000 - 13,000	28	46.67
13,001 - 16,000	1	10.00
รวม	60	100.00

¹ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้นทุนเฉลี่ย 1,818.56

ตารางที่ 42 กำไรสุทธิของการผลิตน้ำยางดิบ¹

กำไรสุทธิ (บาทต่อไร่ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	19	31.67
10,000 - 15,000	30	50.00
15,001 - 20,000	10	16.67
20,001 - 25,000	1	1.66
รวม	60	100.00

¹ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกำไรสุทธิเฉลี่ย 3,677.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปต้นทุน รายได้และกำไรในการทำสวนยางพารา

ในการศึกษาต้นทุนการผลิตยางพาราในครั้งนี้ได้แบ่งต้นทุนเป็น 2 ประเภท คือ ต้นทุนการผลิตยางพาราก่อนจะได้รับผลผลิต (ซึ่งเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบและเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นจะมีต้นทุนประเภทแรกนี้เท่ากัน) กับต้นทุนการผลิตเมื่อยางพาราได้รับผลผลิตแล้ว สำหรับต้นทุนส่วนนี้จะแบ่งออกเป็นต้นทุนการแปรรูปเป็นยางแผ่นและต้นทุนการผลิตน้ำยางดิบ ซึ่งต้นทุนทั้งสองประเภทจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ต้นทุนก่อนที่ยางพาราจะได้รับผลผลิต ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูก ค่าต้นพันธุ์ ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูก ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาก่อนยางจะได้รับผลผลิต ค่าอุปกรณ์ในการกรีต สำหรับต้นทุนเมื่อยางพาราได้รับผลผลิตแบ่งได้เป็นต้นทุนของการผลิตน้ำยางดิบ ได้แก่ ค่าถึงบรรจุ น้ำยางดิบไปขาย ค่าสารแอมโมเนีย และค่าขนส่งสู่ตลาด ต้นทุนของการผลิตยางแผ่น ได้แก่ ค่าน้ำยาสารเคมี ค่าเครื่องรีดยาง ค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ตะกงยาง ตะแกรงกรองน้ำยาง และค่าขนส่งผลผลิตสู่ตลาด รายได้ทั้งหมดที่เกษตรกรได้รับมาจากการขายผลผลิต กำไรสุทธิคิดได้จากรายได้ทั้งหมดหักด้วยต้นทุนทั้งหมด ผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ต้นทุนของการผลิตยางแผ่นทั้งหมด (ต้นทุนการผลิตยางพาราก่อนได้รับผลผลิตบวกด้วยต้นทุนในการผลิตยางแผ่น) โดยเฉลี่ยประมาณ 12,954 บาทต่อไร่ต่อปี และต้นทุนในการผลิตน้ำยางดิบทั้งหมด (ต้นทุนในการผลิตยางพาราก่อนได้รับผลผลิตบวกด้วยต้นทุนในการผลิตน้ำยางดิบ) โดยเฉลี่ยประมาณ 10,898 บาทต่อไร่ต่อปี
2. รายได้ของเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบโดยเฉลี่ยประมาณ 22,838 บาทต่อไร่ต่อปี ส่วนเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นมีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 27,081 บาทต่อไร่ต่อปี
3. กำไรสุทธิที่เกษตรกรได้รับ สำหรับกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นประมาณ 14,127 บาทต่อไร่ต่อปี และเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบประมาณ 11,940 บาทต่อไร่ต่อปี (ตารางที่ 43 และตารางที่ 44)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 43 ต้นทุน รายได้ และกำไร ในการผลิตยางพาราขายในรูปร่างแผ่น ปีการผลิต
2539/40

ต้นทุน รายได้ และกำไร	เฉลี่ย (บาทต่อไร่ต่อปี)
ต้นทุนก่อนได้รับผลผลิต	
- ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูก	3,059
- ค่าต้นพันธุ์	469
- ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูก	476
- ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาจนได้รับผลผลิต	4,682
- ค่าอุปกรณ์ในการกรีต	564
ต้นทุนการผลิตยางแผ่น¹	
- ค่าน้ำยาฆ่ายาง (กรดฟอร์มิก)	1,426
- ค่าเครื่องรีด	651
- ค่าอุปกรณ์ต่างๆ	451
- ค่าขนส่งสู่ตลาด	1,176
ต้นทุนทั้งหมด	12,954
รายได้²	
รายได้ทั้งหมด	27,081
กำไร	
กำไรสุทธิ	14,127

¹ การคำนวณต้นทุนการผลิตครั้งนี้ คิดเฉพาะต้นทุนที่เป็นเงินสด โดยไม่คำนวณต้นทุน
แรงงานของครอบครัว

² คำนวณรายได้ในช่วงเวลาที่ยางพาราให้ผลผลิตสูงสุด (ระหว่างเดือนตุลาคม-
เดือนพฤศจิกายน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 44 ต้นทุน รายได้และกำไรในการผลิตยางพาราขายในรูปน้ำยางดิบ ปีการผลิต
2539/40

ต้นทุน รายได้และกำไร	เฉลี่ย (บาทต่อไร่ต่อปี)
ต้นทุนก่อนได้รับผลผลิต	
- ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูก	3,059
- ค่าดินพันธุ์	469
- ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกทั้งหมด	476
- ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาก่อนที่จะได้รับผลผลิต	4,682
- ค่าอุปกรณ์ในการกรีด	564
ต้นทุนการผลิตน้ำยางดิบ¹	
- ค่าถึงเก็บน้ำยาง	124
- ค่าแอมโมเนีย	1,196
- ค่าขนส่งสู่ตลาด	328
ต้นทุนทั้งหมด	10,898
รายได้²	
รายได้ทั้งหมด	22,838
กำไร	
กำไรสุทธิ	11,940

¹ การคำนวณต้นทุนการผลิตครั้งนี้ คิดเฉพาะต้นทุนที่เป็นเงินสด โดยไม่คำนวณต้นทุน
แรงงานครอบครัว

² คำนวณรายได้ในช่วงเวลาที่ยางพาราให้ผลผลิตสูงสุด (ระหว่างเดือนตุลาคม-
เดือนพฤศจิกายน)

ดังนั้นจากการศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการผลิตยางพาราทั้งสองวิธีดังกล่าว จึงสามารถสรุปผลการศึกษาคั้งนี้ได้ว่า เกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นจะได้รับรายได้และกำไรสุทธิมากกว่ากลุ่มเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ¹ แม้ว่าในระยะแรก ๆ การผลิตยางแผ่นจะต้องใช้ต้นทุนการผลิตที่มากกว่า ซึ่งผลการศึกษาก็ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

¹ คำนวณจากสูตรดังต่อไปนี้

$$Z = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{\frac{\delta_1^2}{n_1} + \frac{\delta_2^2}{n_2}}}$$

$Z = 3.70^{**}$

ซึ่งระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 = 1.67

ระดับ 0.01 = 2.39

- เมื่อ
- Z = ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกำไรสุทธิของการผลิตยางพาราทั้งสองกลุ่ม
 - \bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยกำไรสุทธิของการผลิตยางแผ่น
 - \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยกำไรสุทธิของการผลิตน้ำยางดิบ
 - μ_1 = จำนวนเกษตรกรทั้งหมดที่ผลิตยางแผ่น
 - μ_2 = จำนวนเกษตรกรทั้งหมดที่ผลิตน้ำยางดิบ
 - n_1 = จำนวนเกษตรกรผู้ผลิตยางแผ่นที่นำมาศึกษา
 - n_2 = จำนวนเกษตรกรผู้ผลิตน้ำยางดิบที่นำมาศึกษา
 - δ_1 = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกำไรสุทธิเฉลี่ยของการผลิตยางแผ่น
 - δ_2 = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกำไรสุทธิเฉลี่ยของการผลิตน้ำยางดิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 6 ปัญหาการผลิตและการตลาดยางพารา

ปัญหาการผลิตยางพารา

ปัญหาการผลิตที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบ คือ การที่ต้นทุนยางพารามีราคาแพง โดยคิดเป็นร้อยละ 78.33 รองลงมาได้แก่ ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ซึ่งเกิดกับเกษตรกรร้อยละ 60.00 นอกจากนี้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้วพบว่า ร้อยละ 58.33 ของเกษตรกรทั้งหมดประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ที่เกิดกับยางพาราทั้งก่อน และหลังการเปิดกรีด ร้อยละ 50.83 ประสบกับปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ส่วนที่เหลือร้อยละ 32.50 ประสบกับปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการกรีดยางพารา แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกรบางรายอาจจะประสบกับปัญหาหลาย ๆ ปัญหาพร้อมกัน (ตารางที่ 45)

ปัญหาการตลาดยางพารา

สำหรับปัญหาการตลาดนั้นพบว่า ร้อยละ 78.33 ประสบปัญหาการกดราคา รับซื้อของพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 75.83 เป็นกลุ่มที่ขาดข้อมูลข่าวสารทางด้านการตลาด และร้อยละ 25.83 ของเกษตรกรทั้งหมดประสบปัญหาการขนส่งสินค้าไปยังตลาด ส่วนที่เหลือร้อยละ 10.00 ประสบกับปัญหาอื่น ๆ เช่น การโกงตาชั่งของพ่อค้าที่รับซื้อ เป็นต้น (ตารางที่ 46)

สิ่งที่เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือ

เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือในเรื่องการประกันราคาของยางพารา คิดเป็นร้อยละ 90.83 รองลงมา ต้องการให้มีการควบคุมราคารูบและยาคิดเป็นร้อยละ 79.16 ส่วนที่เหลือต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยาง คิดเป็นร้อยละ 35.00 และร้อยละ 48.33 อยากให้เพิ่มการฝึกอบรมเรื่องยางพารา ทั้งนี้เกษตรกรบางรายอาจจะต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือมากกว่า 1 อย่าง (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 45 ปัญหาการผลิตยางพารา¹

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	72	60.00
การขาดแคลนเงินทุน	61	50.83
ต้นทุนรักราคาแพง	94	78.33
การขาดแคลนแรงงานกรี๊ด	39	32.50
โรคต่าง ๆ ของยางพารา	39	58.33

¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 120 คน

ตารางที่ 46 ปัญหาการตลาดยางพารา¹

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
การกวดคารับซื้อ	94	78.33
การขนส่งสินค้าไปยังตลาด	31	25.83
การขาดข้อมูลข่าวสาร	91	75.83
อื่น ๆ	12	10.00

¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 120 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 47 สิ่งที่เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือ¹

ความต้องการของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ ²
ให้มีการประกันราคาขายพารา	109	90.83
ให้มีการควบคุมราคา ปุ๋ยและยา	95	79.16
ให้มีการจัดตั้งกลุ่มปรับปรุง คุณภาพยาง	42	35.00
ให้เพิ่มการฝึกอบรมเรื่องยางพารา	58	48.33

¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

² คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนเกษตรกร 120 คน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของยางพารา ระหว่าง การขายน้ำยางดิบกับการขายยางแผ่น: กรณีศึกษาเกษตรกร อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการผลิต และการตลาดของยางพารา เปรียบเทียบ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของยางระหว่างการขายน้ำยางดิบกับการแปรรูปขายยางแผ่น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและ เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรชาวสวนยาง ในการพิจารณาแนวทางการผลิตยางพารา

การศึกษานี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขต อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จำนวน 120 คนสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เกษตรกรชาวสวนยางพารา ร้อยละ 69.17 เป็นเพศชาย และร้อยละ 30.83 เป็น เพศหญิง นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด สำหรับสถานภาพสมรส แต่งงานแล้วร้อยละ 68.33 เป็นโสดร้อยละ 21.00 โดยส่วนใหญ่เกษตรกรได้รับการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา ร้อยละ 25.83 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 5 คน เกษตรกรมีอาชีพที่ทำควบคู่ไป กับการทำสวนยางพาราได้แก่ การทำการเกษตรอื่น เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกผัก ในพื้นที่ที่ยังว่างอยู่ มีร้อยละ 17.5 รองลงมาคือทำงานด้านรัฐวิสาหกิจร้อยละ 14.16

สภาพทางการผลิต

โดยส่วนใหญ่เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกยางพาราค่ากว่า 15 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ที่ให้ ผลผลิตแล้วโดยทั่วไปน้อยกว่า 10 ไร่ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำสวนยางพารามาจากเงินออม ของตนเอง เงินสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และใช้เงินกู้ด้วยบางส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งในส่วนที่เป็นเงินกู้ เกษตรกรมีแหล่งเงินกู้ คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 71.83 และส่วนที่เหลือเป็นการกู้ยืมจากเพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง ร้อยละ 15.49 สำหรับแรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพาราร้อยละ 45.00 มาจากแรงงาน ครอบครัว เหตุผลที่เกษตรกรเลือกปลูกยางพาราเนื่องจากสภาพพื้นที่ที่เหมาะสม ร้อยละ 86.66 รองลงมาคือรายได้ดี พันธุ์ยางพาราที่เกษตรกรเลือกปลูกมากที่สุด คือพันธุ์ PRIM600 เพราะ ให้ปริมาณน้ำยางมากและให้ผลผลิตนาน เกษตรกรนิยมปลูกยางด้วยต้นพันธุ์ติดตามากที่สุด รองลงมา คือปลูกด้วยต้นพันธุ์ที่ชำถุง ปุ๋ยที่ใช้ในการผลิตทั้งหมดเป็นปุ๋ยเคมี การกำจัดวัชพืช ในสวนยางพาราทำโดยใช้สารเคมีฉีดพ่นร่วมกับการใช้แรงงานและการไถกลบวัชพืช เกษตรกรเริ่มเปิดกรีดยางพาราเมื่ออายุ 7-8 ปี แรงงานที่ใช้ในการกรีดยางพาราส่วนใหญ่เป็น แรงงานในครอบครัวทั้งหมดคือ ร้อยละ 44.17 ช่วงเวลาที่เกษตรกรนิยมกรีดยาง ได้แก่ 01.00-02.00 น. ในกรณีที่เกษตรกรผลิตยางแผ่นดิบขายร้อยละ 51.67 เป็นยางแผ่นชั้น 2

สภาพทางการตลาดยางพารา

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาเกษตรกรสองกลุ่มพร้อมกัน เพื่อนำมา เปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เกษตรกรทั้งสองกลุ่มได้รับ ดังนั้นสำหรับภาวะ การตลาดของยางพาราทั้งสองกลุ่มสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. กรณีที่เกษตรกรขายน้ำยางดิบ ส่วนใหญ่จะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าที่เข้ามา รับซื้อในหมู่บ้าน ราคาที่เกษตรกรได้รับเกิดขึ้นโดยพ่อค้าเหล่านั้นเป็นผู้กำหนดทั้งหมด สำหรับวิธีการชำระเงินทั้งหมดเป็นเงินสดซึ่งทางพ่อค้าจะจ่ายเป็นงวด ๆ อาจจะ 7 วันหรือ 15 วัน แล้วแต่การตกลงกับพ่อค้า ราคาโดยเฉลี่ยที่เกษตรกรได้รับ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 ประมาณ 26.50 บาทต่อกิโลกรัม

2. กรณีที่เกษตรกรขายผลผลิตในรูปยางแผ่นดิบ ส่วนใหญ่จะขายผลผลิตให้กับ พ่อค้าในเขตอำเภอ รองลงมาคือขายให้กับตลาดประมูลราคาของพาราในเขตอำเภอ ราคา ยางพาราที่เกษตรกรได้รับเกิดขึ้นจากการกำหนดของพ่อค้าคนกลาง (กรณีที่ขายให้กับพ่อค้า คนกลาง) และเกิดจากตลาดประมูลราคาของพาราซึ่งจะมีขั้นตอนการกำหนดราคาโดยนำราคา ในตลาดประมูลราคาของพาราขนาดใหญ่และราคาจังหวัดตรงมาพิจารณาแล้วจึงกำหนดขึ้นเป็น ราคาของตลาดประมูลราคาของพาราของอำเภอห้วยยอด เกษตรกรที่ขายยางแผ่นดิบจะได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชำระเป็นเงินสดเป็นส่วนใหญ่ และมีเพียงบางรายที่เป็นเกษตรกรรายใหญ่จะได้รับชำระค่า
 ยางพาราเป็นเช็ค ปริมาณยางพาราที่เกษตรกรนำออกขายในแต่ละครั้งส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง
 301-400 กิโลกรัมเป็นส่วนใหญ่ ราคาโดยเฉลี่ยที่เกษตรกรได้รับเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2539
 ประมาณ 26.80 บาทต่อกิโลกรัม

ต้นทุน รายได้ และกำไรในการทำสวนยางพารา

สำหรับต้นทุนในการปลูกยางพาราสามารถแบ่งออกได้เป็นสองส่วนคือ ต้นทุน
 การผลิตยางพาราก่อนที่จะได้รับผลผลิต และต้นทุนเมื่อได้รับผลผลิตซึ่งต้นทุนส่วนหลัง
 สามารถที่จะแบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ผลิตน้ำยางดิบและกลุ่มที่ผลิตยางแผ่น สามารถ
 อธิบายได้ดังนี้

1. ต้นทุนก่อนที่จะได้รับผลผลิต ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนปลูก
 โดยเฉลี่ย 3,059 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าต้นพันธุ์โดยเฉลี่ย 469 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าแรงงานที่ใช้
 ในการปลูกทั้งหมดโดยเฉลี่ย 476 บาทต่อไร่ต่อปี สำหรับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาก่อนจะ
 ได้รับผลผลิตโดยเฉลี่ยแล้วประมาณ 4,682 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าอุปกรณ์ในการกรีดยาง เช่น
 ค่าถ้วยรองรับน้ำยาง ที่วางถ้วย หรือมีดกรีดยาง เป็นต้น โดยเฉลี่ย 564 บาทต่อไร่ต่อปี

2. ต้นทุนเมื่อได้รับผลผลิตแบ่งเป็น 2 ประเภท คือต้นทุนของการผลิตยางแผ่น
 ได้แก่ ค่าน้ำยาสารเคมี โดยเฉลี่ย 1,426 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าเครื่องรีดยางโดยเฉลี่ย 651 บาท
 ต่อไร่ต่อปี ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปเป็นยางแผ่น เช่น ตะกวยาง ตะแกรงกรองน้ำยาง
 เป็นต้น โดยเฉลี่ย 451 บาทต่อไร่ต่อปี และค่าขนส่งสู่ตลาดโดยเฉลี่ย 1,176 บาทต่อไร่ต่อปี
 สำหรับต้นทุนของการผลิตน้ำยางดิบได้แก่ ค่าถึงบรรจุน้ำยางสำหรับไปขาย โดยเฉลี่ย 124
 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าสารแอมโมเนียโดยเฉลี่ย 1,196 บาทต่อไร่ต่อปี และค่าขนส่งผลผลิตออกสู่
 ตลาดโดยเฉลี่ย 328 บาทต่อไร่ต่อปี ดังนั้นจากการศึกษาในครั้งนี้จึงพบว่า สำหรับต้นทุน
 และรายได้ในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ในกลุ่มเกษตรกร
 ที่ผลิตยางแผ่นขายจะมีต้นทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยเท่ากับ 12,954 บาทต่อไร่ต่อปี และมีรายได้
 โดยเฉลี่ย 27,081 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งเกษตรกรจะได้รับกำไรเท่ากับ 14,127 บาทต่อไร่ต่อปี
 และกลุ่มของเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบขายมีต้นทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณ 10,898 บาท
 ต่อไร่ต่อปี มีรายได้โดยเฉลี่ย 22,838 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งเกษตรกรจะได้รับกำไรโดยเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เท่ากับ 11,940 บาทต่อไร่ต่อปี ถ้านำผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกันจะพบว่า เกษตรกรที่ผลิตยางแผ่นจะได้รับรายได้และกำไรสุทธิที่มากกว่ากลุ่มเกษตรกรที่ผลิตน้ำยางดิบ แม้ว่าในระยะแรก ๆ การผลิตยางแผ่นจะต้องใช้ต้นทุนที่มากกว่าก็ตาม ซึ่งผลการศึกษาค้างนี้ก็ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาการผลิตที่เกษตรกรได้รับมากที่สุด คือ ปัญหาต้นทุนมีราคาแพง รองลงมาคือ ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาทางด้านการตลาด ได้แก่ ปัญหาการกดราคารับซื้อของพ่อค้าคนกลาง และปัญหาการขาดข้อมูลข่าวสารการตลาด ทำให้เกษตรกรตกอยู่ในภาวะเสียเปรียบพ่อค้าคนกลาง สำหรับสิ่งที่เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือมากที่สุดได้แก่ ความต้องการให้มีการประกันราคาขาย รองลงมาคือต้องการให้มีการควบคุมราคารับซื้อและขาย

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของยางพารานั้นมีดังนี้

1. จากการศึกษา เปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ของยางพารา ระหว่างการผลิตยางแผ่นและการขายน้ำยางดิบ ผลการศึกษาพบว่าถ้าเกษตรกรผลิตยางแผ่นขายผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ได้รับจะมากกว่าการผลิตน้ำยางดิบอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นเกษตรกรควรที่จะเลือกผลิตยางแผ่นแทนการผลิตน้ำยางดิบ อย่างไรก็ตามในการศึกษาค้างนี้มีได้คำนึงต้นทุนแรงงานในครอบครัวประกอบ แต่ถ้าค่าจ้างแรงงานกรีดยางในเขตอำเภอห้วยยอด และอำเภอใกล้เคียงเพิ่มขึ้น เกษตรกรควรที่จะหันมาผลิตยางพาราในรูปน้ำยางดิบมากกว่าการผลิตยางแผ่น เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิตลง

2. ปัญหาการขายผลผลิตได้ในราคาต่ำกว่าความเป็นจริง ส่วนหนึ่งอาจมาจากสาเหตุที่เกษตรกรผลิตยางคุณภาพต่ำ ดังนั้นเกษตรกรจึงควรที่จะปรับปรุงคุณภาพของยางแผ่นดิบที่ผลิต เช่น ทำยางให้มีขนาดไม่กว้างหรือยาวจนเกินไป มีความบางพอดี หรือ มีน้ำหนักอยู่ในช่วงประมาณแผ่นละ 1.1-1.3 กิโลกรัม นอกจากนี้ควรที่จะสะอาดไม่มีสิ่งสกปรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ็ปน เป็นต้น นอกจากนี้เพื่อแก้ปัญหาการเอารัดเปรียบของพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรควรจะรวมกลุ่มกันในการขายผลผลิตเพื่อให้เกิดอำนาจในการต่อรอง หรืออาจนำผลผลิตไปขายให้กับตลาดประมูลราคาของพาราของอำเภอ

3. สำหรับโรคบางชนิด เช่น โรคเปลือกแห้งเกิดจากการกรีดเอาน้ำยางออกมากเกินไป มีผลทำให้เนื้อเยื่อบริเวณเปลือกที่ถูกกรีด มีธาตุอาหารไปหล่อเลี้ยงไม่เพียงพอเปลือกของบริเวณนั้นจึงแห้งไป เกษตรกรสามารถที่จะป้องกันได้โดยการกรีดยางเว้นระยะเพื่อให้หน้ายางได้หยุดพักเพื่อผลิตน้ำยางบ้าง โดยอาจกรีดวันเว้นวัน หรือวันเว้นสองวัน เป็นต้น ทั้งนี้แล้วแต่พันธุ์ยางที่เกษตรกรปลูก ซึ่งได้กล่าวแล้วตั้งแต่ตอนต้นในเรื่องของสภาพทั่วไปทางการผลิต

4. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเรื่องยางพารา ทั้งในด้านการผลิต และการตลาด รวมทั้งจัดให้มีกลุ่มปรับปรุงคุณภาพของยางพารา โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านนี้ เช่น กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นผู้ให้การฝึกอบรม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตยางพาราให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2538. “ยางและผลิตภัณฑ์ยาง”. วารสารเศรษฐกิจการพาณิชย์. 12 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2538): น. 45-51.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2533. “ปัจจุบัน อนาคต และทางเลือกในการแก้ปัญหาของยางพาราไทย”. วารสาร ธ.ก.ส. 5 (สิงหาคม-พฤศจิกายน 2533). น. 85-92.

ฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์. 2536. “การพัฒนาและอนาคตยางไทย”. ผู้จัดการรายวัน. (8 มิถุนายน 2536): น. 5.

ธนาวรรณ กิจประไพอำพล และคณะ. 2536. รายงานการวิจัยโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมยาง ปี 2536: อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

นรินาม. 2537. “อุตสาหกรรมยางในอินโดจีน: คู่แข่งของไทยในอนาคต”. สรุปข่าวเศรษฐกิจ. 10 (16-31 พฤษภาคม 2537): น. 3-6.

สมพร กฤษณะทรัพย์. 2533. “ต้นทุนการผลิตยางพารา ปี 2533”. วารสารยางพารา. 10 (สิงหาคม 2533).

สมศักดิ์ วรรณศิริ. (ไม่ระบุปีที่พิมพ์). ยางพารา. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์ฐานเกษตรกรรม: น. 6-63.

สถาบันวิจัยยาง. 2536. พื้นที่ปลูกยางพาราปี พ.ศ. 2522-2533. (อัดสำเนา).

สถาพร เพชรน้ำค้าง. 2536. “ทางเลือกใหม่ในสวนยางพารา”. วารสารแลได้.
7 (มกราคม 2536): น. 17-19.



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของยางพาราระหว่าง
การขายน้ำยางดิบกับการขายยางแผ่น: กรณีศึกษาเกษตรกรอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

คำชี้แจง จิตเครื่องหมาย / ใน () หน้าข้อที่ท่านเลือก และกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

หมายเหตุ แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อการศึกษา ผู้สัมภาษณ์จะไม่นำคำตอบของท่านไปเผยแพร่ และคำตอบของท่านไม่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีอากรแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของเกษตรกร

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. ศาสนา

() 1. พุทธ () 2. อิสลาม
() 3. คริสต์ () 4. อื่น ๆ (ระบุ) _____

4. สถานภาพการสมรส

() 1. โสด () 2. แต่งงานแล้ว
() 3. หย่าร้าง () 4. ม่าย
() 5. แยกกันอยู่

5. ระดับการศึกษา

() 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ () 2. ประถมศึกษา
() 3. มัธยมศึกษา () 4. อาชีวศึกษา (ปวช.)
() 5. อาชีวศึกษา (ปวส.) () 6. ปริญญาตรี
() 7. สูงกว่าปริญญาตรี

6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด _____ คน (รวมผู้ให้สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. นอกจากการทำสวนยางพาราแล้วท่านมีอาชีพ

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> 1. ทำการเกษตร | <input type="checkbox"/> 2. รับจ้าง |
| <input type="checkbox"/> 3. ค้าขาย | <input type="checkbox"/> 4. รับราชการ |
| <input type="checkbox"/> 5. รัฐวิสาหกิจ | <input type="checkbox"/> 6. อื่น ๆ (ระบุ) _____ |

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปทางด้านการผลิต

- พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด _____ ไร่
- แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการปลูกยางพารา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

<input type="checkbox"/> 1. เงินออมของตนเอง	<input type="checkbox"/> 2. เงินกู้
<input type="checkbox"/> 3. เงินสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพารา	
- ในกรณีของการใช้เงินกู้ แหล่งเงินกู้ของท่าน คือ

<input type="checkbox"/> 1. ธ.ก.ส.	<input type="checkbox"/> 2. ธ. พาณิชย์
<input type="checkbox"/> 3. ญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน	<input type="checkbox"/> 4. พ่อค้าคนกลาง
<input type="checkbox"/> 5. อื่น ๆ (ระบุ) _____	
- แรงงานที่ใช้ในการปลูกยางพารา

<input type="checkbox"/> 1. แรงงานครอบครัวอย่างเดียว	<input type="checkbox"/> 2. แรงงานจ้างอย่างเดียว
<input type="checkbox"/> 3. แรงงานครอบครัวและแรงงานจ้าง	
- เหตุผลที่ท่านเลือกปลูกยางพารา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

<input type="checkbox"/> 1. สภาพพื้นที่เหมาะสม	<input type="checkbox"/> 2. ทางราชการส่งเสริม
<input type="checkbox"/> 3. รายได้ดี	<input type="checkbox"/> 4. มีตลาดรองรับ
<input type="checkbox"/> 5. ปลูกเป็นอาชีพติดต่อกันมานาน	<input type="checkbox"/> 6. อื่น ๆ (ระบุ) _____
- พันธุ์ยางพาราที่ท่านใช้ปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

<input type="checkbox"/> 1. พันธุ์ GT1	<input type="checkbox"/> 2. พันธุ์ PR255
<input type="checkbox"/> 3. พันธุ์ PRIM600	<input type="checkbox"/> 4. พันธุ์ PB235
<input type="checkbox"/> 5. พันธุ์ RRIM623	<input type="checkbox"/> 6. อื่น ๆ (ระบุ) _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ช่วงเวลาในการกรีดยางของท่านคือ

() 1. 01.00-02.00 น.

() 2. 03.00-05.00 น.

() 3. 06.00-08.00 น.

() 4. อื่น ๆ (ระบุ) _____

14. ค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ก่อนการปลูก (รวมค่าใช้จ่ายในการไถด้วย)

ทั้งหมด _____ บาทต่อไร่

15. ค่าต้นทุนปุ๋ยยางพาราที่ท่านปลูกทั้งหมด _____ บาทต่อไร่

16. ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกทั้งหมด _____ บาทต่อไร่

17. ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาขางพาราที่ท่านจะ ได้รับผลผลิต (ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดวัชพืช

ค่าตัดแต่งกิ่ง ค่าฉางหญ้า เป็นต้น) ทั้งหมด _____ บาทต่อไร่

18. ค่าอุปกรณ์ในการกรีดยาง ได้แก่มีดกรีดยาง ภาชนะรองรับน้ำยาง และถังที่ใช้ในการ

เก็บน้ำยาง ประมาณ _____ บาท

ปัจจุบันท่านขายผลผลิตขางพาราในรูป

() 1. ขางแผ่น (กรุณาตอบคำถามในตอนี่ 4)

() 2. น้ำยางดิบ (กรุณาตอบคำถามในตอนี่ 5)

() 3. ทั้งสองอย่าง (กรุณาตอบคำถามทั้งในตอนี่ 4 และตอนี่ 5)

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตขางพาราในรูปขางแผ่น

1. ค่าน้ำขางมาขาง (กรดฟอสฟอริก) ทั้งหมด _____ บาทต่อเดือน

2. ค่าเครื่องกรีดยาง _____ บาท ระยะเวลาในการใช้งานประมาณ _____ ปี

3. ค่าอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ตะกงขาง อุปกรณ์สำหรับกรองน้ำยาง _____ บาท

ระยะเวลาการใช้งาน _____ ปี

4. ขางพาราของท่านจัดอยู่ในชั้น

() 1. ขางแผ่นชั้น 1

() 2. ขางแผ่นชั้น 2

() 3. ขางแผ่นชั้น 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ท่านขายผลผลิตให้กับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. พ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน
- () 2. พ่อค้าในเขตอำเภอ
- () 3. ขายให้กับตลาดประมูตราคayangพาราของอำเภอห้วยยอด
- () 4. อื่น ๆ (ระบุ) _____

6. กรณีที่ท่านนำผลผลิตยางพาราไปขายให้กับผู้รับซื้อเอง ค่าขนส่งแต่ละครั้ง
ประมาณ _____ บาท

7. ท่านนำผลผลิตยางพาราออกขายจำนวน _____ ครั้งต่อเดือน

8. ผู้กำหนดราคาคือ

- () 1. พ่อค้าคนกลาง
- () 2. ตลาดประมูตราคayangพารา
- () 3. เกษตรกร
- () 4. กำหนดราคาพร้อมกัน

9. วิธีการชำระเงิน

- () 1. เงินสด
- () 2. เงินเชื่อ
- () 3. เช็ค
- () 4. อื่น ๆ (ระบุ) _____

10. ท่านขายยางพาราโดยประมาณ _____ ครั้งต่อเดือน ครั้งละประมาณ
_____ กิโลกรัม

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตยางพาราในรูปน้ำยางสด

1. ค่าถังที่ใช้ในการเก็บน้ำยางสำหรับนำไปขาย _____ บาท

2. ค่าแอมโมเนียที่ใช้ผสมน้ำยางดิบเพื่อป้องกันการจับตัวของน้ำยางดิบ
_____ บาทต่อเดือน

3. ท่านขายผลผลิตให้กับ

- () 1. พ่อค้าที่เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน
- () 2. พ่อค้าในเขตอำเภอ
- () 3. ขายให้กับตลาดประมูตราคayangพาราอำเภอห้วยยอด
- () 4. อื่น ๆ (ระบุ) _____

4. กรณีที่ท่านนำผลผลิตไปขายให้กับผู้รับซื้อเอง ค่าขนส่งแต่ละครั้ง
ประมาณ _____ บาท

5. ผู้กำหนดราคาคือ

- () 1. พ่อค้าคนกลาง () 2. ตลาดประมูลราคาขายพารา
() 3. เกษตรกร () 4. กำหนดราคาพร้อมกัน

6. วิธีการชำระเงิน

- () 1. เงินสด () 2. เงินเชื่อ
() 3. เช็ค () 4. อื่น ๆ (ระบุ) _____

ตอนที่ 6 ปัญหาการผลิตและการตลาด

1. ปัญหาในการผลิตที่ท่านพบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
() 2. ขาดแคลนเงินทุนหรือแหล่งสินเชื่อที่จะนำมาใช้ในการผลิต
() 3. การที่ดินพันชื้อยพารามีราคาแพง
() 4. การขาดแคลนแรงงานกรีดยาง
() 5. ปัญหาเกี่ยวกับโรคของยางพาราทั้งก่อนและหลังการเปิดกรีดยาง

2. ปัญหาการตลาดที่ท่านพบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. การกวดราคาซื้อขายของพ่อค้าคนกลาง
() 2. ปัญหาการขนส่งผลผลิตไปสู่ตลาด
() 3. การขาดข่าวสารข้อมูลทางการตลาด
() 4. อื่น ๆ (ระบุ) _____

3. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือในเรื่อง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ให้มีการประกันราคาขายพารา
() 2. ให้มีการควบคุมราคาปุ๋ยและยา
() 3. ให้มีการจัดตั้งกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและขายยาง
() 4. ให้เพิ่มการฝึกอบรมเรื่องยางพารา
() 5. ความต้องการอื่น ๆ (ระบุ) _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

